

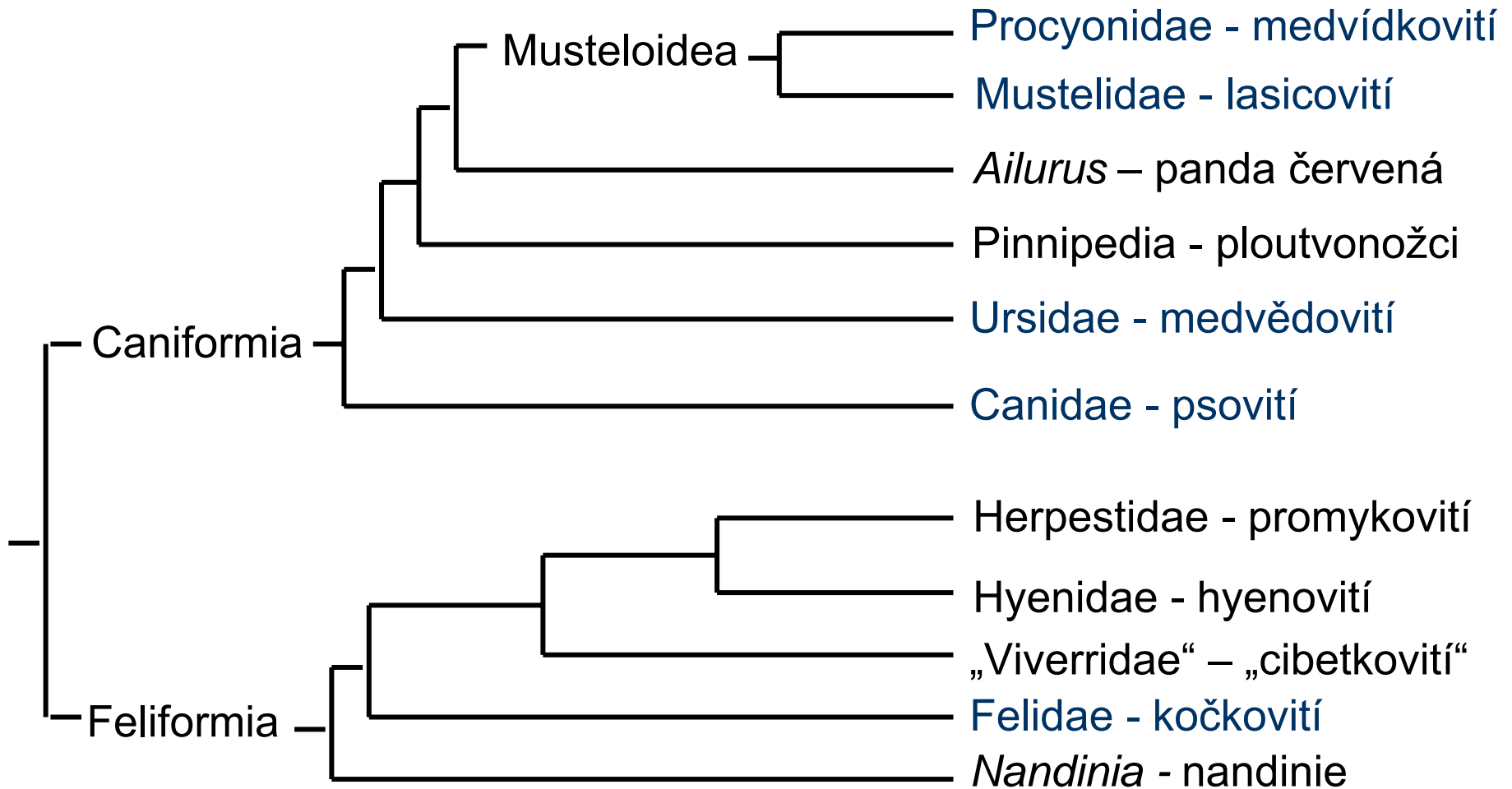
Fauna obratlovců ČR a SR

10. Mammalia – Savci II

šelmy, hlodavci a zajáci

Carnivora - šelmy

Procyonidae - medvídkovití

Procyon lotor (Linnaeus, 1758) - mýval severní

Mustelidae - lasicovití

Mustela nivalis Linnaeus, 1766 - kolčava

Mustela erminea Linnaeus, 1758 - hranostaj

Mustela lutreola (Linnaeus, 1761) - norek evropský

Neovison vison Schreber, 1777 - norek americký (mink)

Mustela putorius Linnaeus, 1758 - tchoř tmavý

Mustela eversmannii Lesson, 1827 - tchoř stepní

Martes martes (Linnaeus, 1758) – kuna lesní

Martes foina (Erxleben 1774) – kuna skalní

Meles meles (Linnaeus, 1758) - jezevec lesní

Lutra lutra (Linnaeus, 1758) - vydra říční

Ursidae - medvědovití

Ursus arctos Linnaeus, 1758 - medvěd hnědý

Canidae - psovití

Canis lupus Linnaeus, 1758 - vlk obecný

Canis aureus Linnaeus, 1758 - šakal obecný

Nyctereutes procyonoides (Gray, 1834) - psík mývalovitý

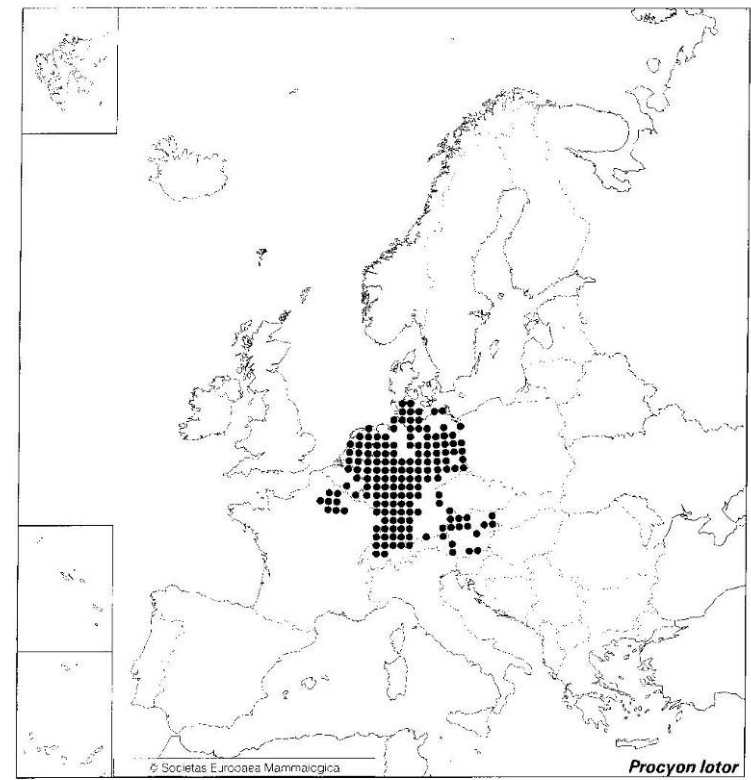
Vulpes vulpes (Linnaeus, 1758) - liška obecná

Felidae - kočkovití

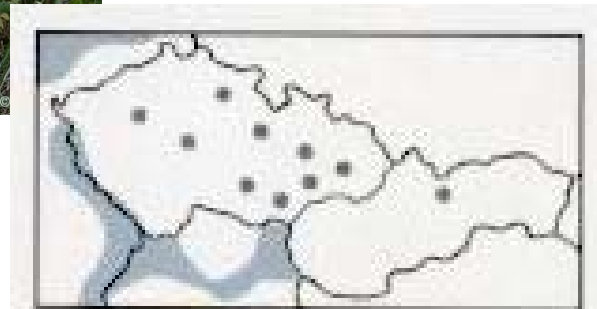
Felis silvestris Schreber, 1775 - kočka divoká

Lynx lynx (Linnaeus, 1758) - rys ostrovid

Procyon lotor (Linnaeus, 1758) - mýval severní

Davies *et al.* (1973)

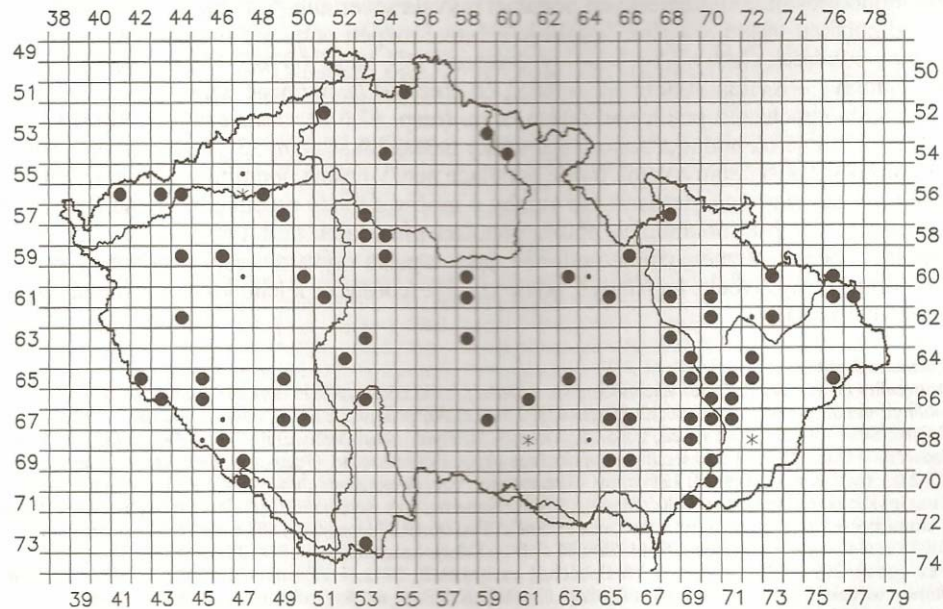
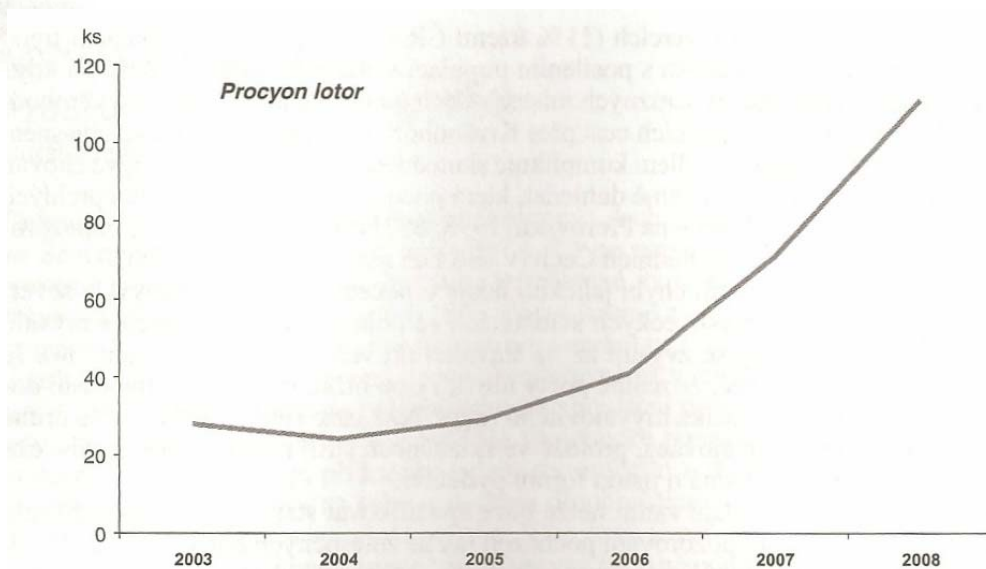
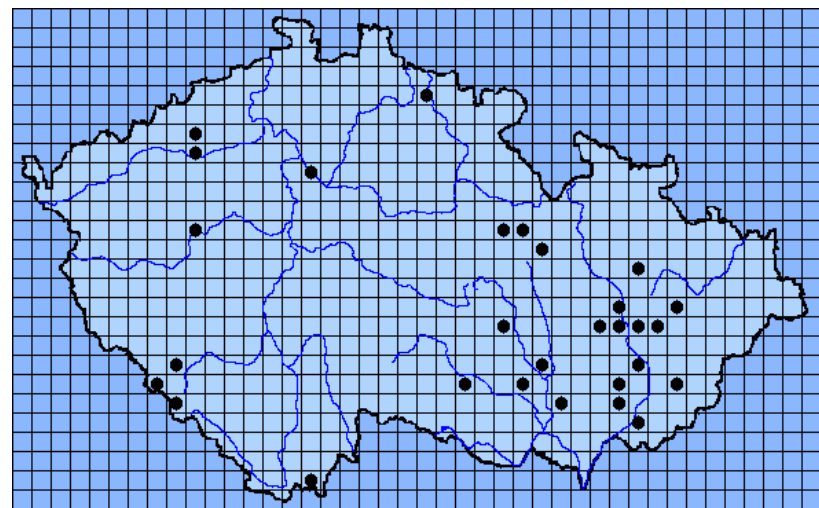

Fig. 35: Výskyt mývala severního (*Procyon lotor*) v České republice (* výskyt před r. 1950, • výskyt 1950-1990, ● výskyt 1991-2009).

Fig. 35: Occurrence of Raccoon (*Procyon lotor*) in the Czech Republic (* before 1950, • in 1950-1990, ● in 1991-2009).

5 %

Obr. 36: Úlovky mývala severního (*Procyon lotor*) v České republice (2003-2008).

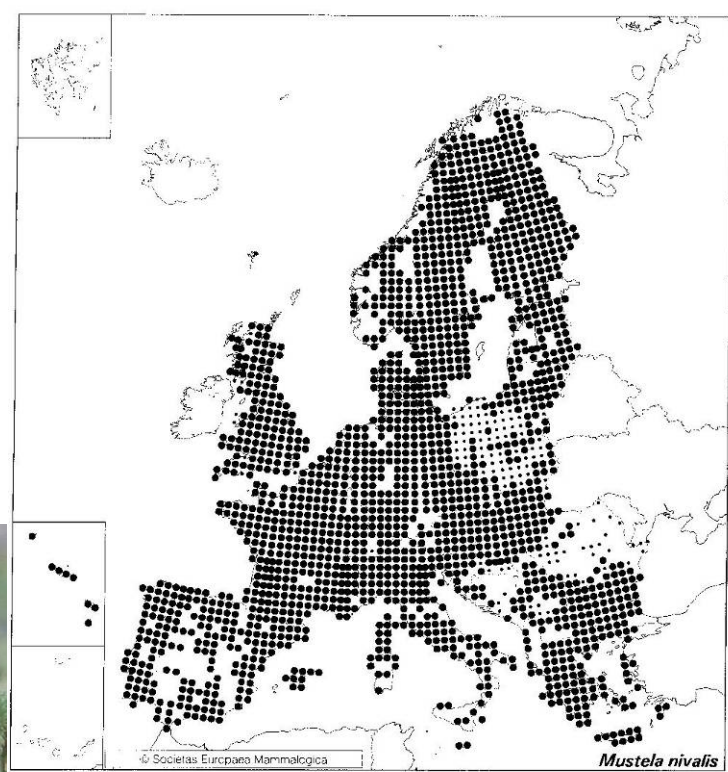
Fig. 36: Bags of Raccoon (*Procyon lotor*) in the Czech Republic (2003-2008).

Mustela nivalis Linnaeus, 1766

- kolčava

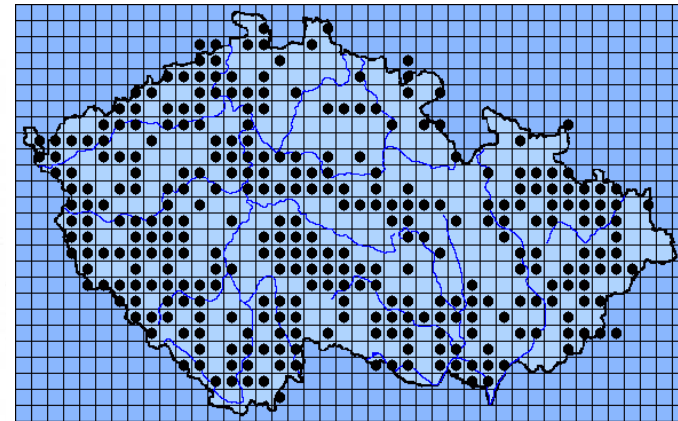
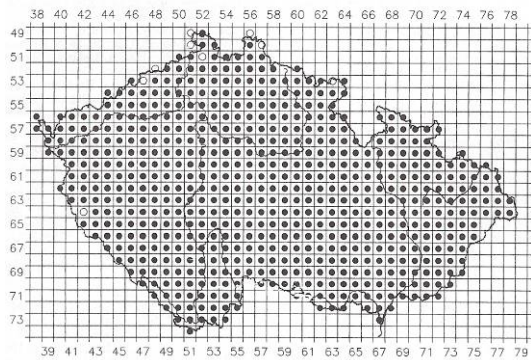
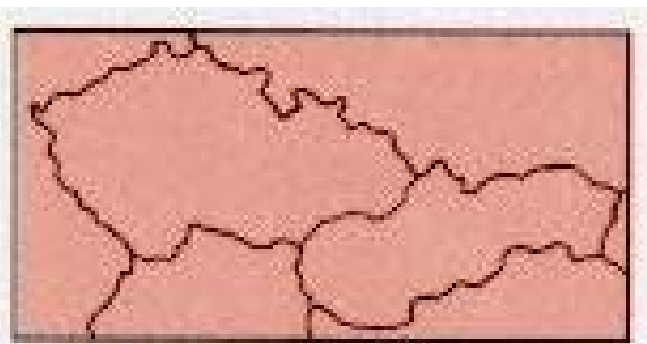

-, -, -

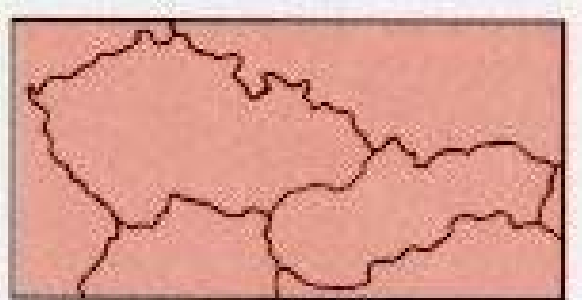
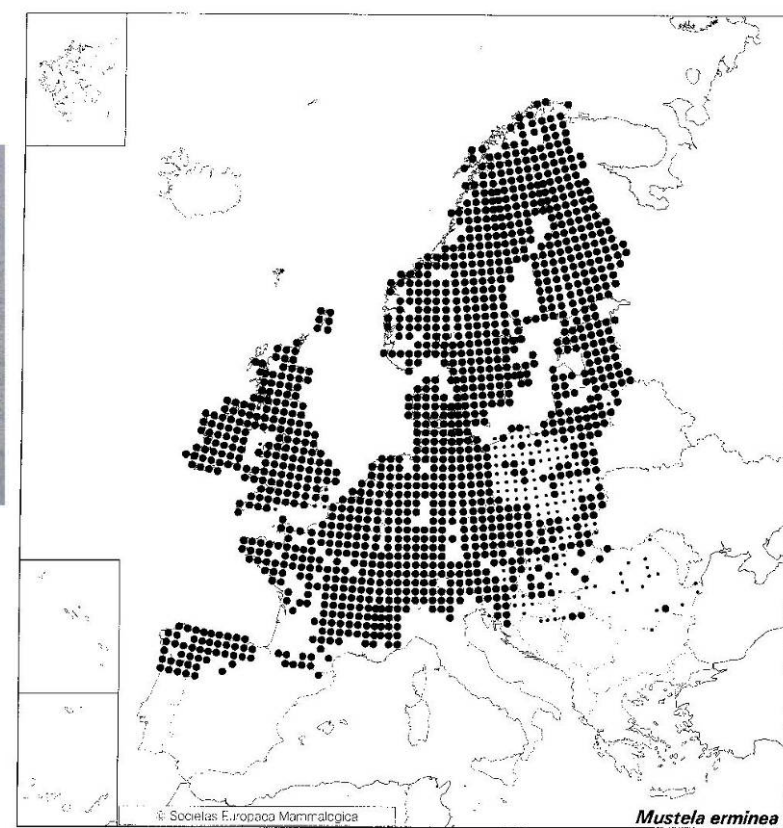
Stibba & Stibba (1998)

51 %

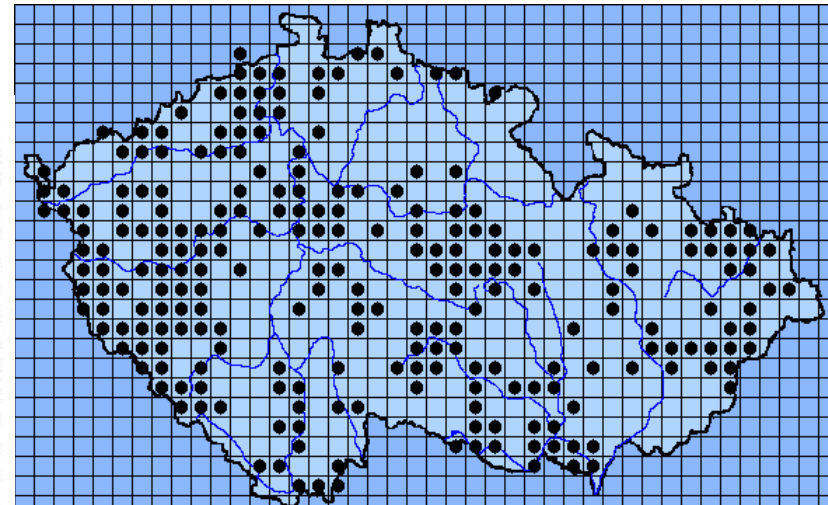
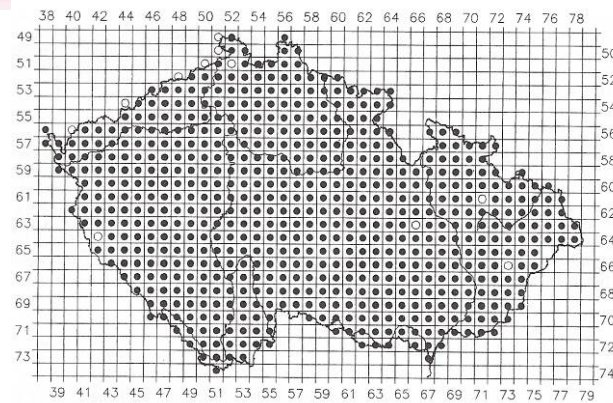
Mustela erminea Linnaeus, 1758

- hranostaj

- , - , -

38 %

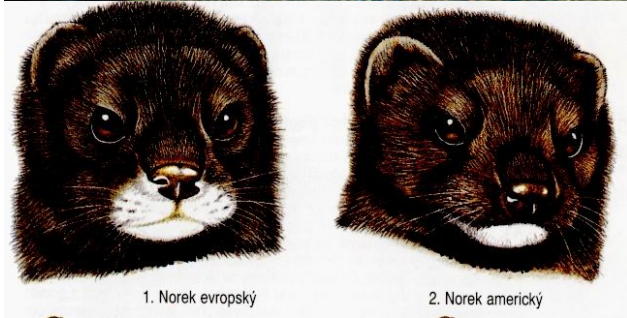
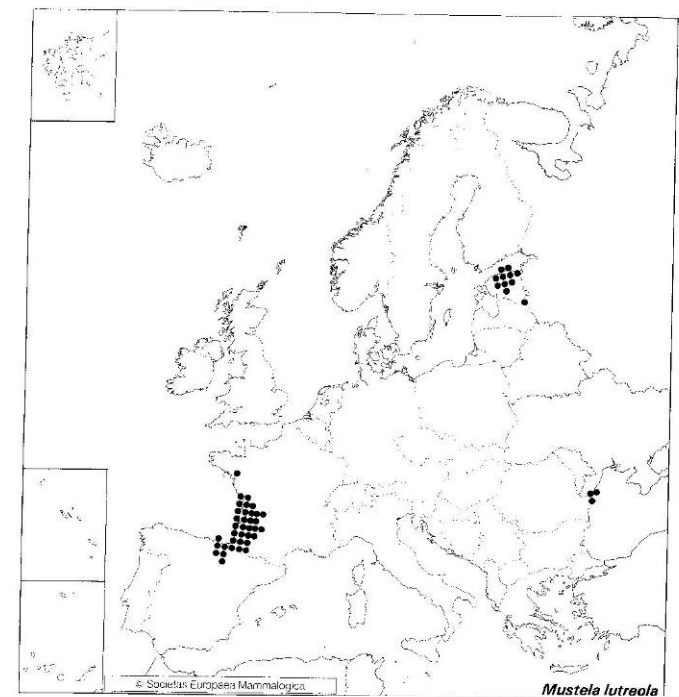

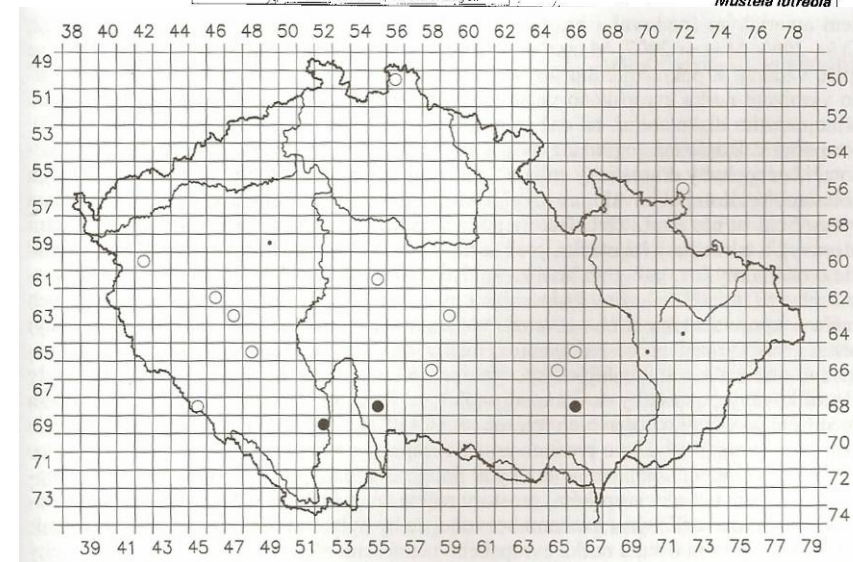
Mustela lutreola (Linnaeus, 1761) - norek evropský

RE, EN, -

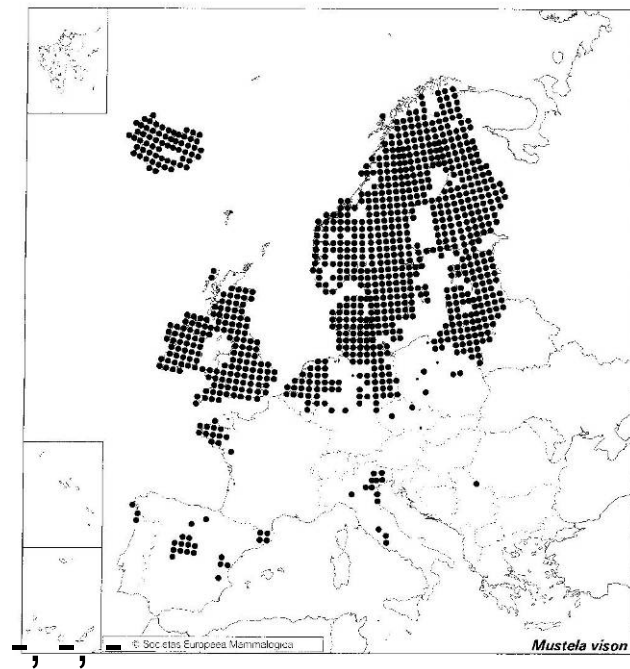
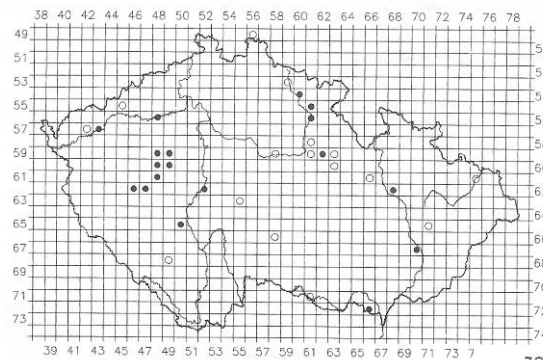
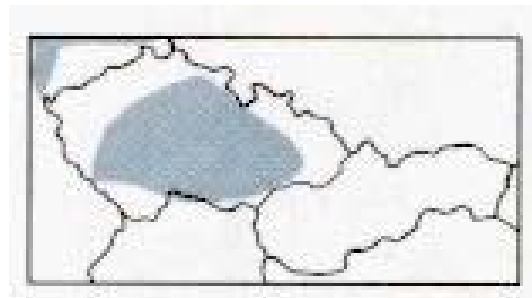
Českobudějovicko – 1843, okolí Brna – 1861, Křivoklátsko – 1896 aj., poslední prokazatelný výskyt 1896 – Jindřichohradecko, doklad NM

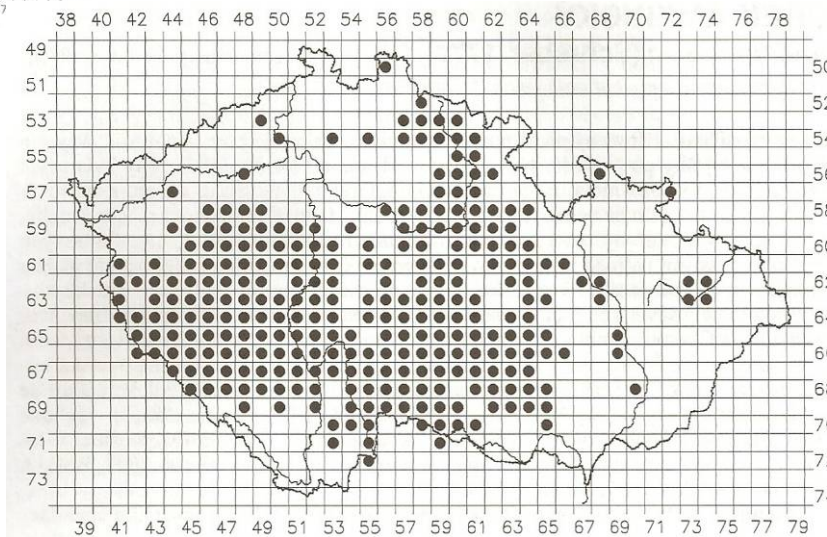
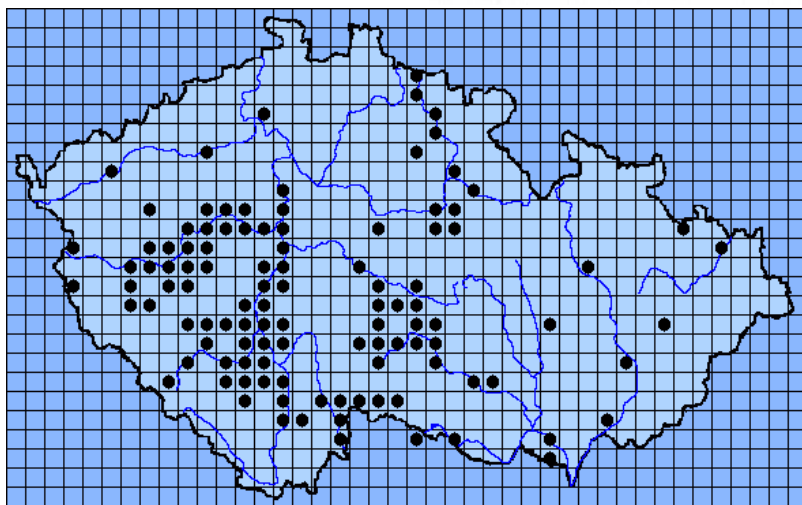
Obr. 10: Historický výskyt norka evropského (*Mustela lutreola*) v České republice (● doložené nálezy, • pravděpodobné nálezy, ○ nejisté údaje).

Fig. 10: Historical occurrence of European Mink (*Mustela lutreola*) in the Czech Republic (● evidenced findings, • probable findings, ○ uncertain data).

Neovison vison Schreber, 1777 - norek americký (mink)

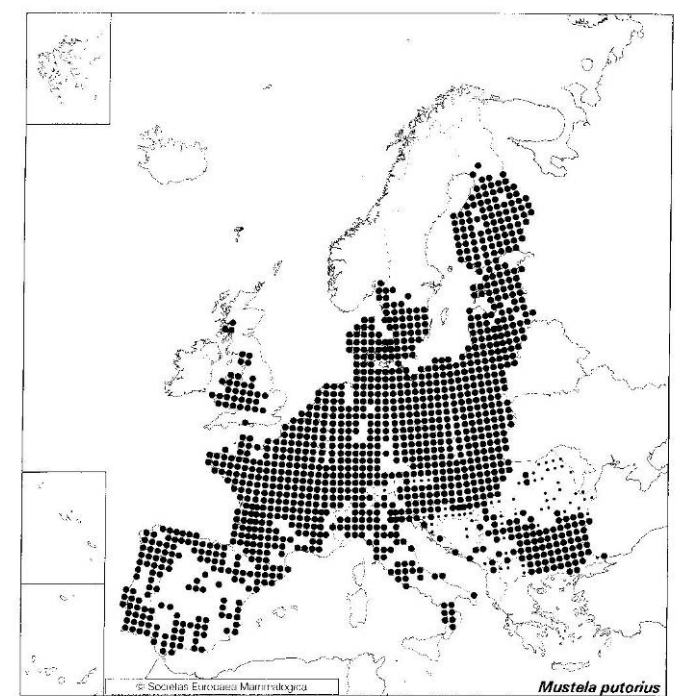

18 %

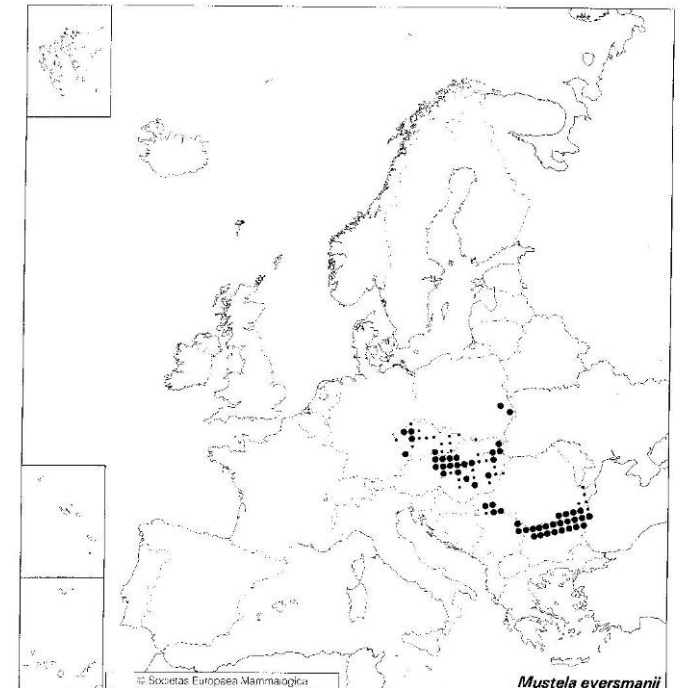

Obr. 11: Současný výskyt norka amerického (*Neovison vison*) v České republice.
Fig. 11: Present occurrence of American Mink (*Neovison vison*) in the Czech Republic.

Mustela putorius Linnaeus, 1758 - tchoř tmavý

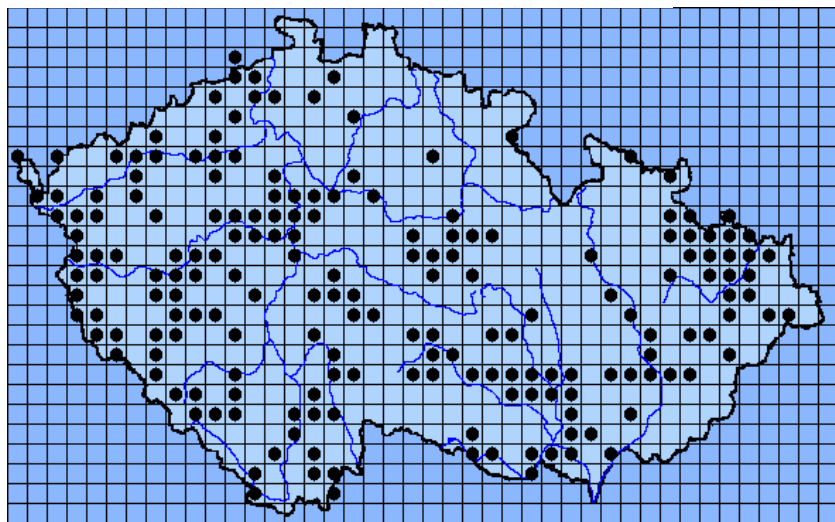
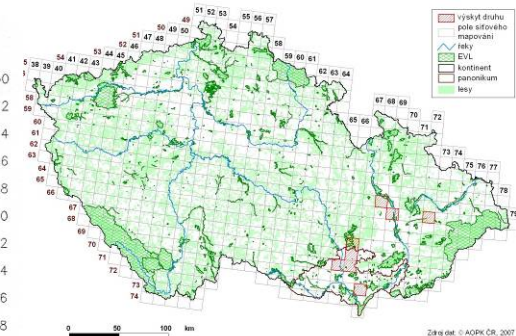
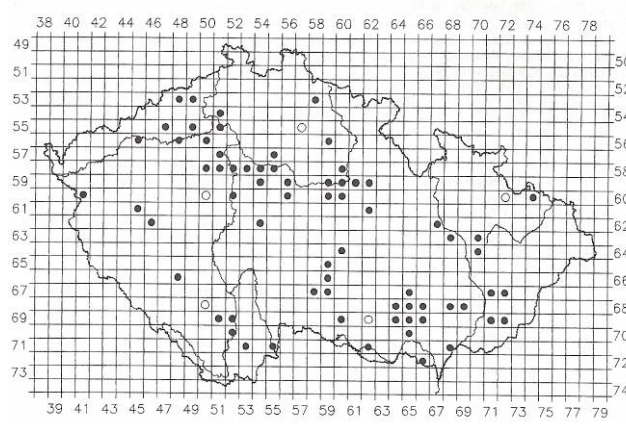
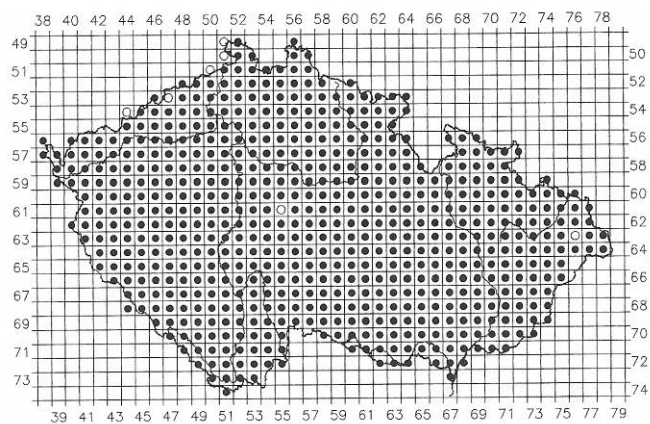
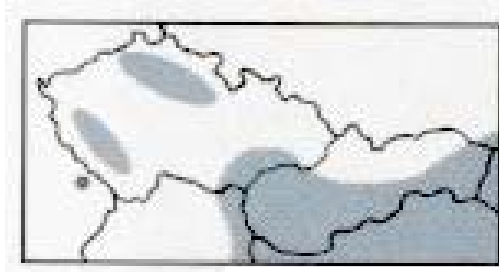
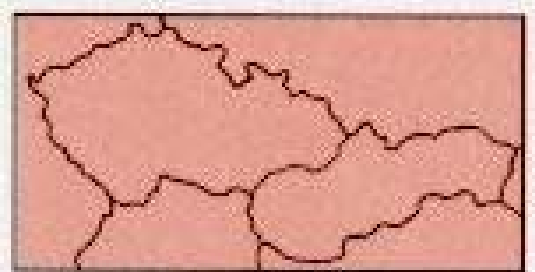
Mustela eversmannii Lesson, 1827 - tchoř stepní

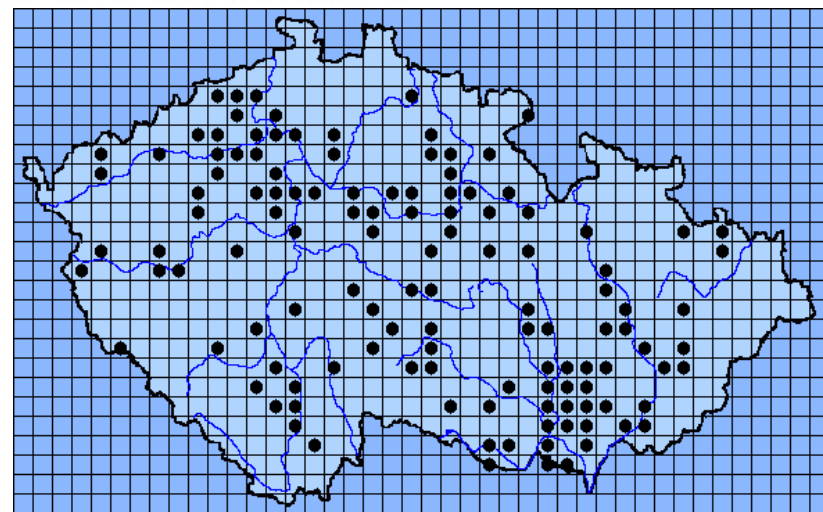
EN, - , KO

Mustela putorius - tchoř tmavý

Mustela eversmannii - tchoř stepní

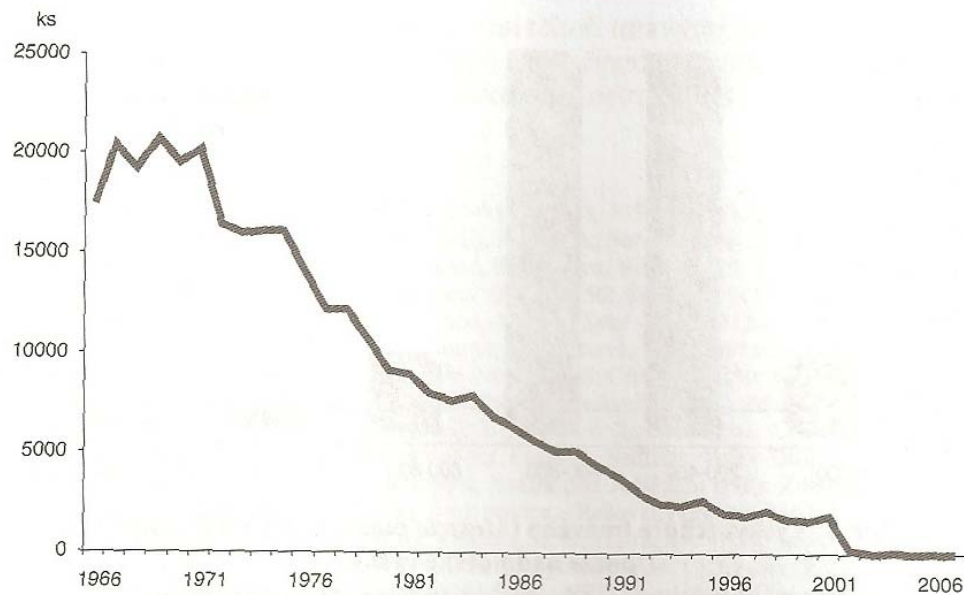
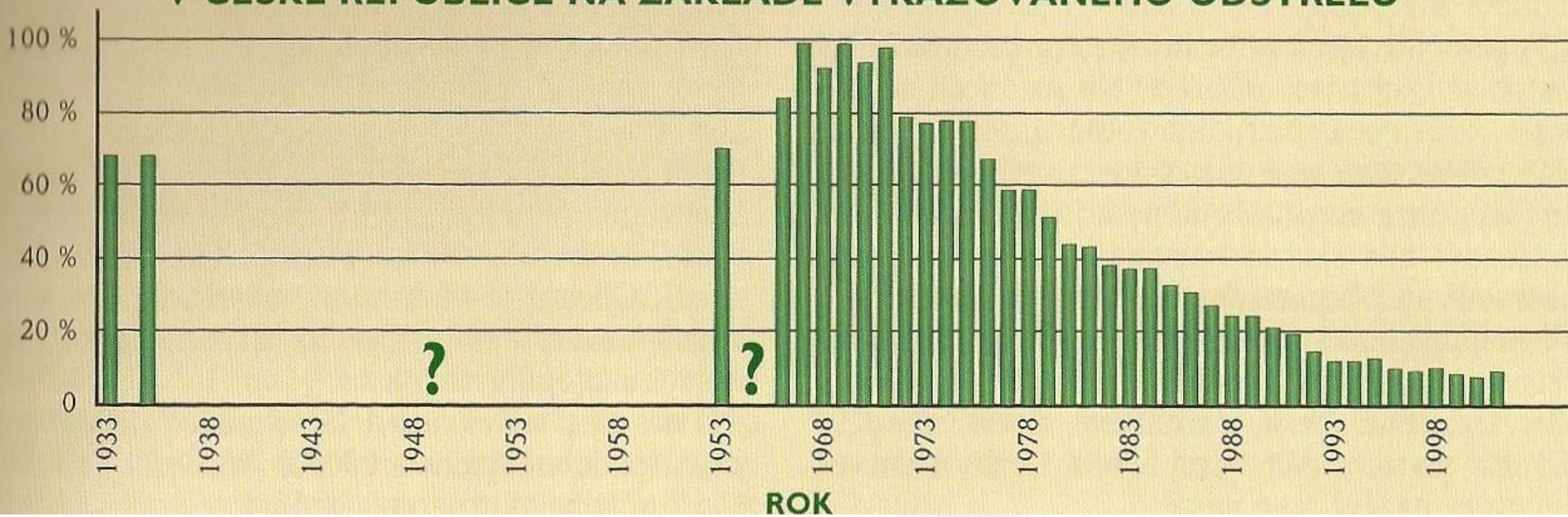

30 %

20 %

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE TCHOŘE TMAVÉHO A TCHOŘE STEPŇÍHO V ČESKÉ REPUBLICĚ NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSŤŘELU

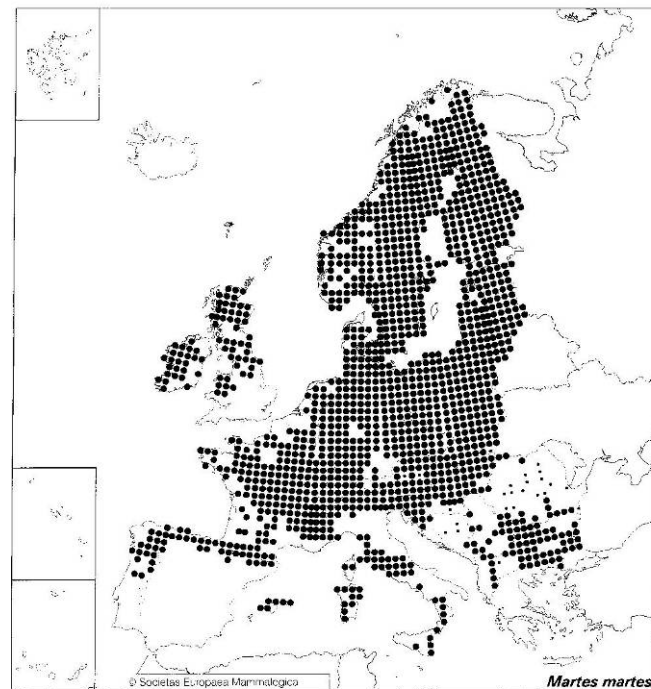

Obr. 6: Úlovky tchořů (*Mustela* sp.) v České republice (1966–2007).
 Fig. 6: Bags of Polecats (*Mustela* sp.) in the Czech Republic (1966–2007).

Martes martes (Linnaeus, 1758) – kuna lesní

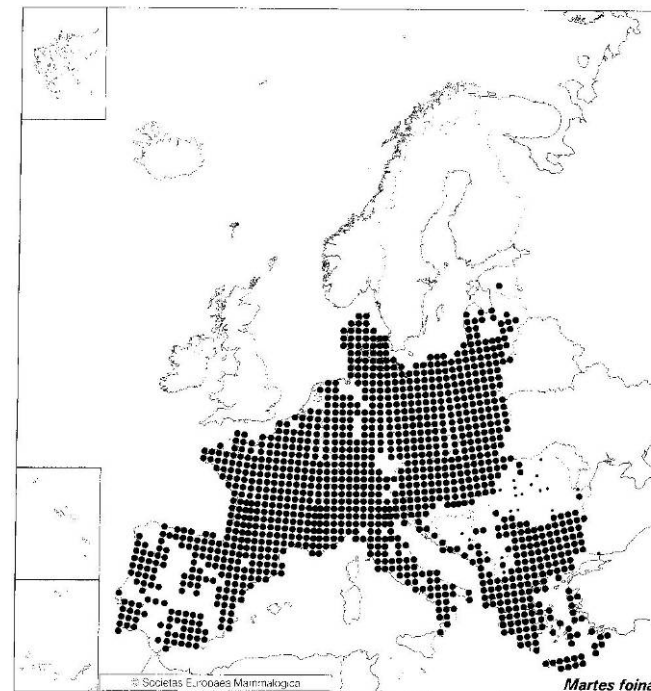
-, -, -

Ulfshane & Benckhuysen (1986)

Martes foina (Erxleben 1774) – kuna skalní

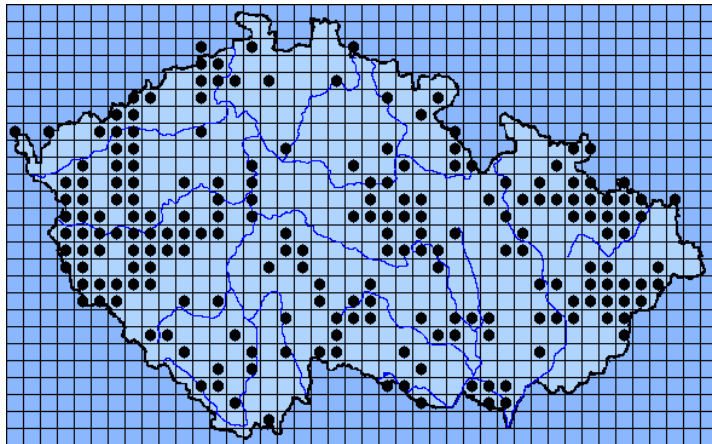
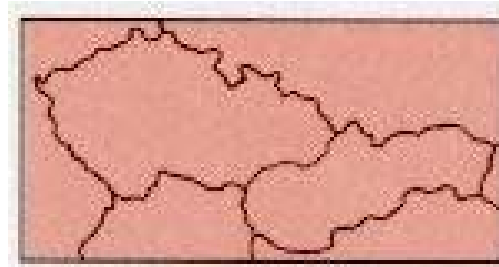
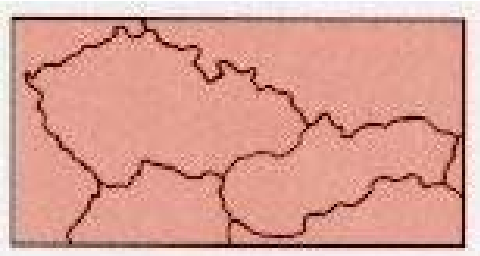
started in northern Switzerland and has moved on

Martes martes (Linnaeus, 1758)

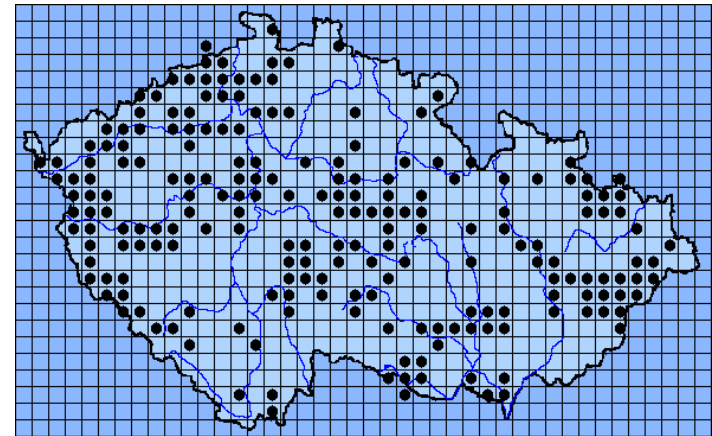
– kuna lesní

Martes foina (Erxleben 1774)

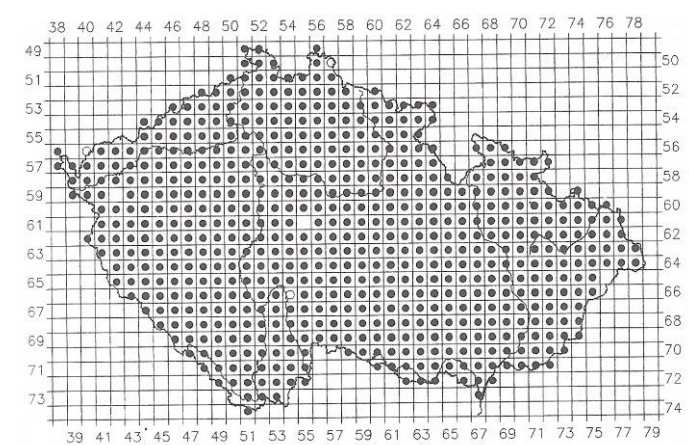
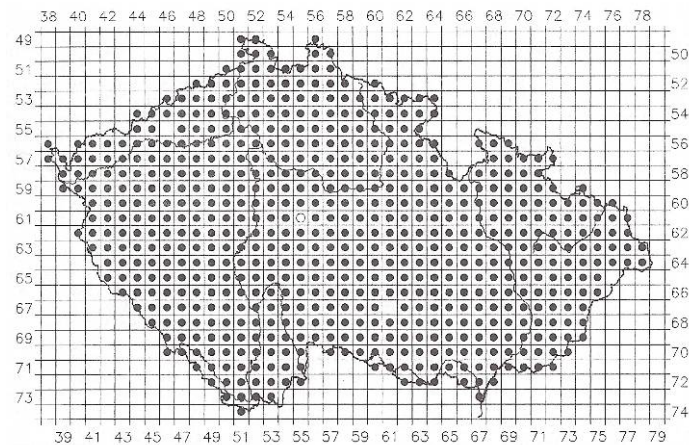
– kuna skalní

33 %

33 %

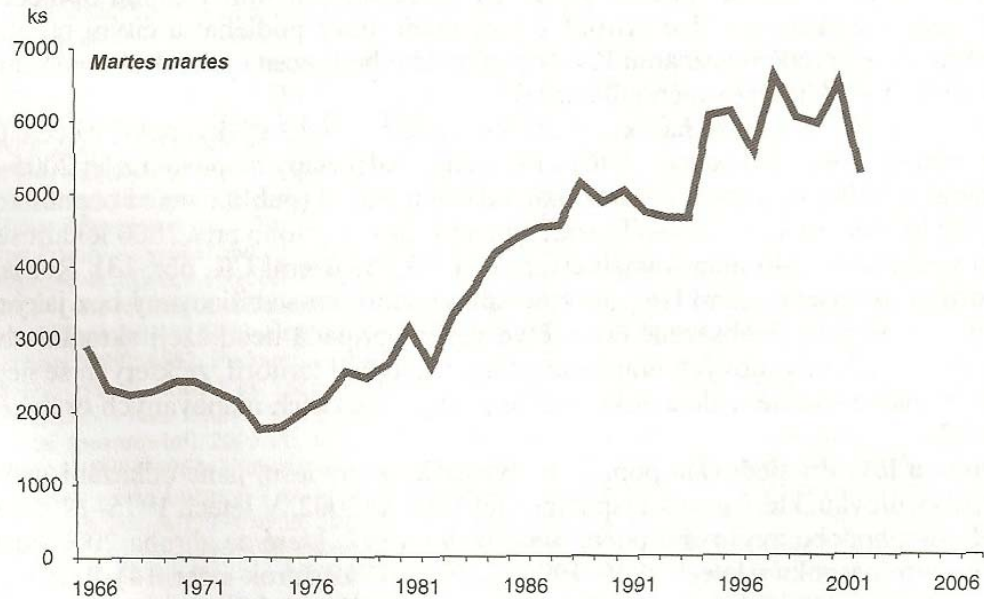
VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE KUNY LESNÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE KUNY SKALNÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

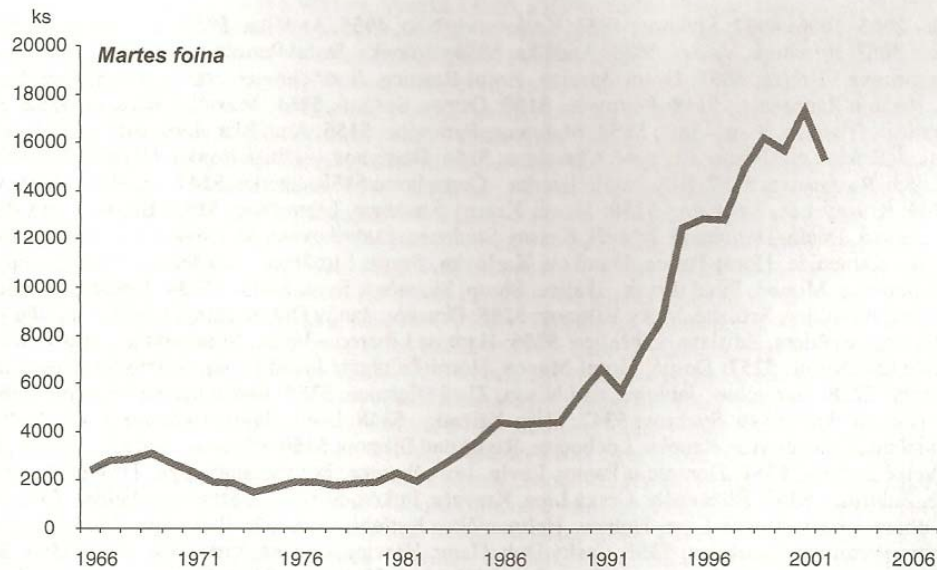

Obr. 14: Úlovky kuny lesní (*Martes martes*) v České republice (1966–2002).

Fig. 14: Bags of European Pine Marten (*Martes martes*) in the Czech Republic (1966–2002).

Obr. 17: Úlovky kuny skalní (*Martes foina*) v České republice (1966–2002).

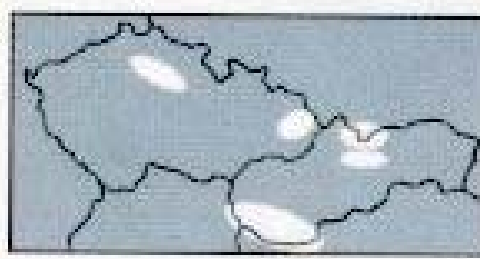
Fig. 17: Bags of Beech Marten (*Martes foina*) in the Czech Republic (1966–2002).

Meles meles (Linnaeus, 1758)

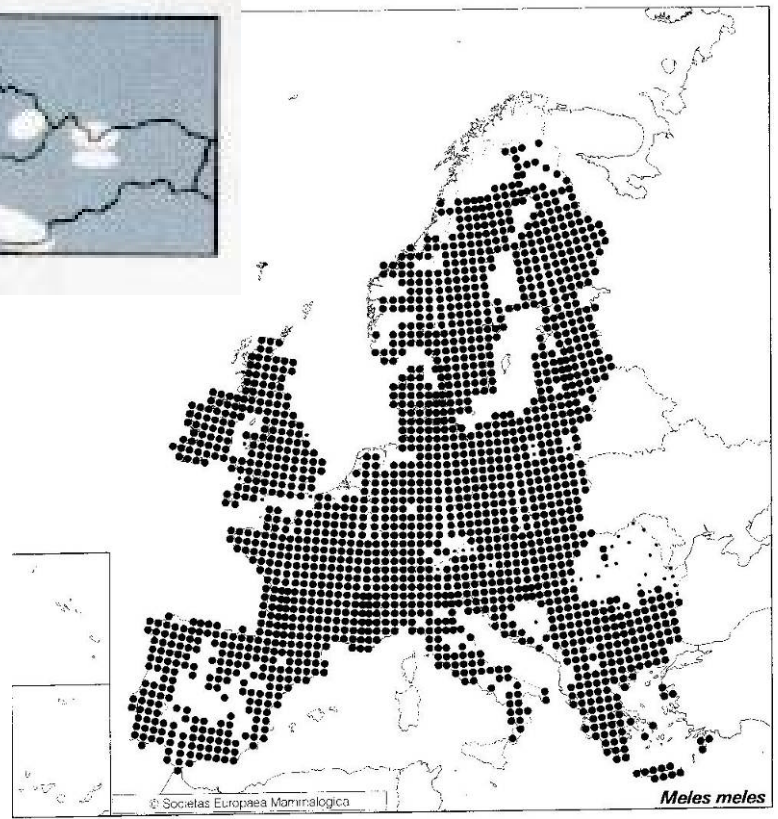
- jezevec lesní

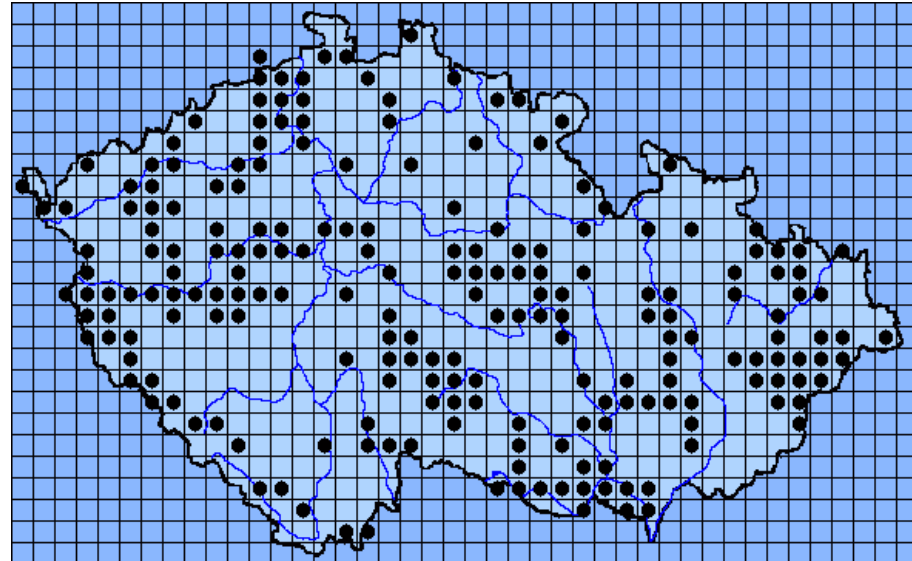
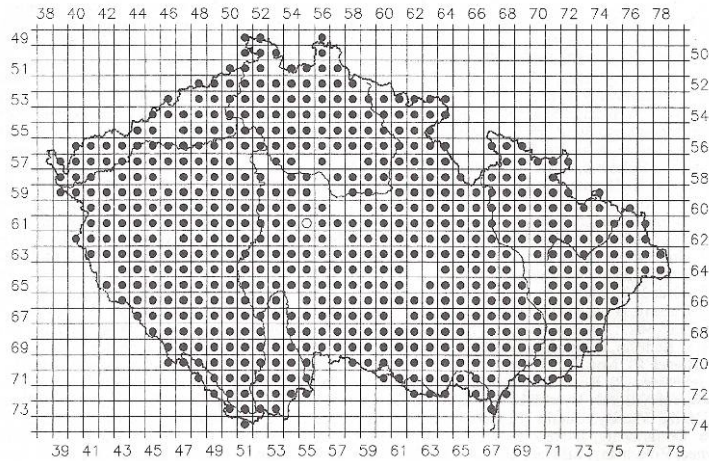
Copyright © Richard Povey
http://www.rpovey.co.uk

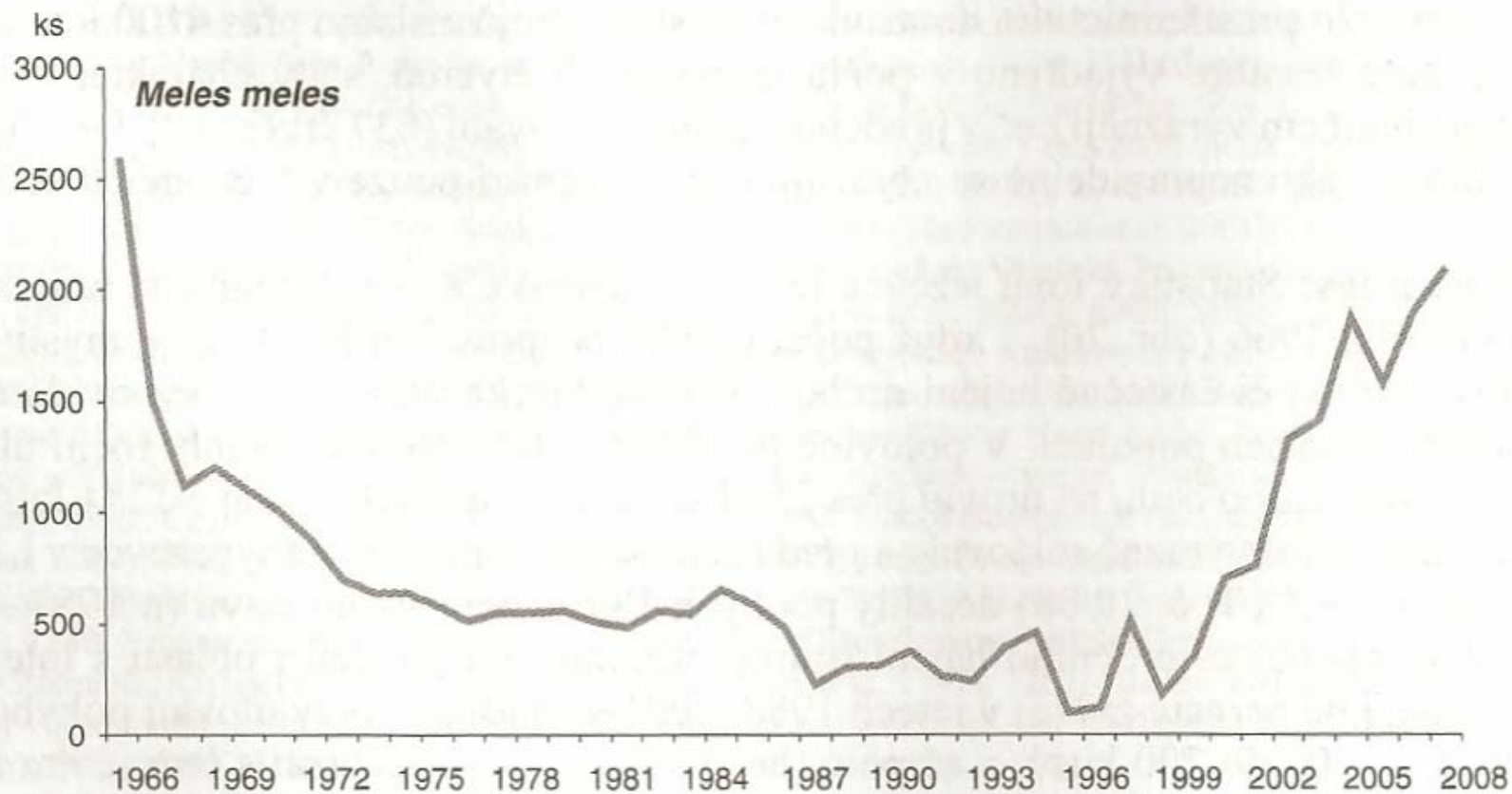

-, -, -

34 %

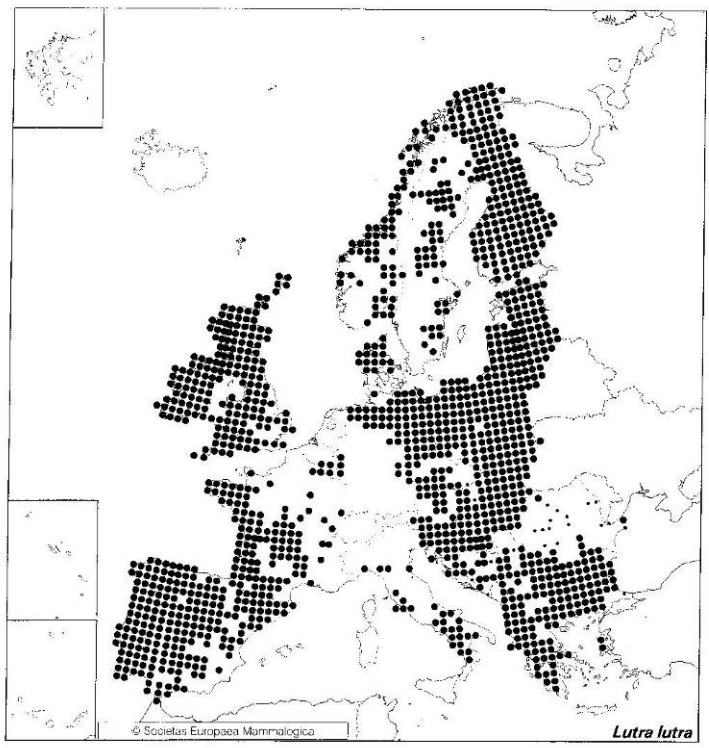

Obr. 20: Úlovky jezevce lesního (*Meles meles*) v České republice (1966–2008).
Fig. 20: Bags of Eurasian Badger (*Meles meles*) in the Czech Republic (1966–2008).

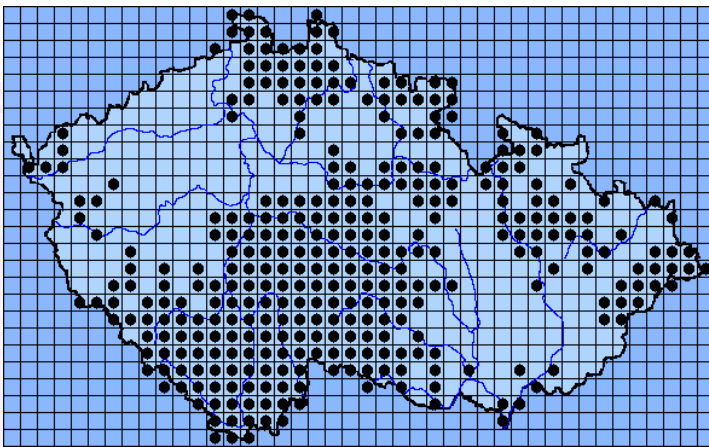
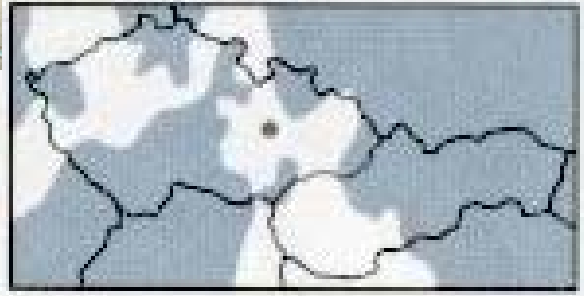
Lutra lutra (Linnaeus, 1758) - vydra říční

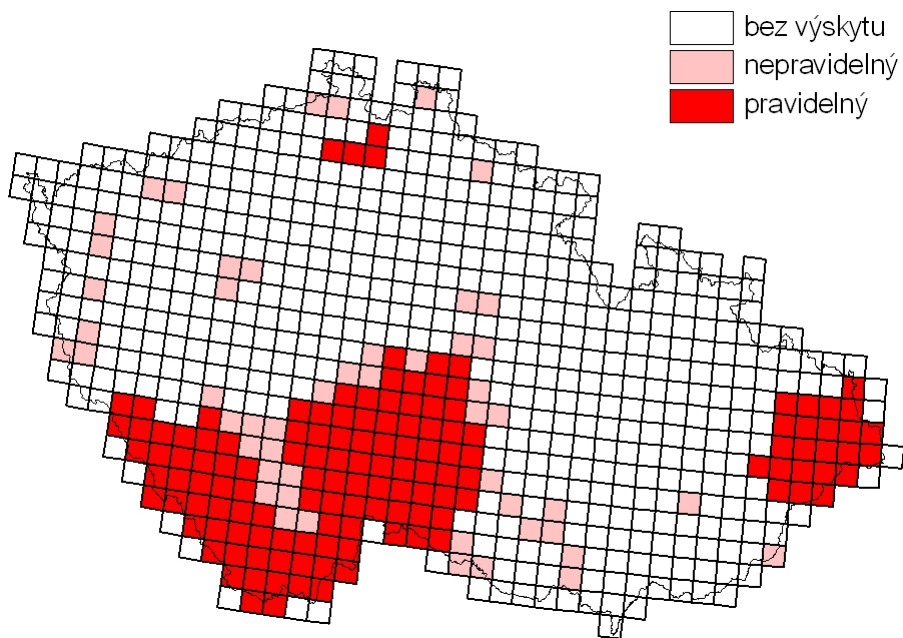

VU, VU, SO

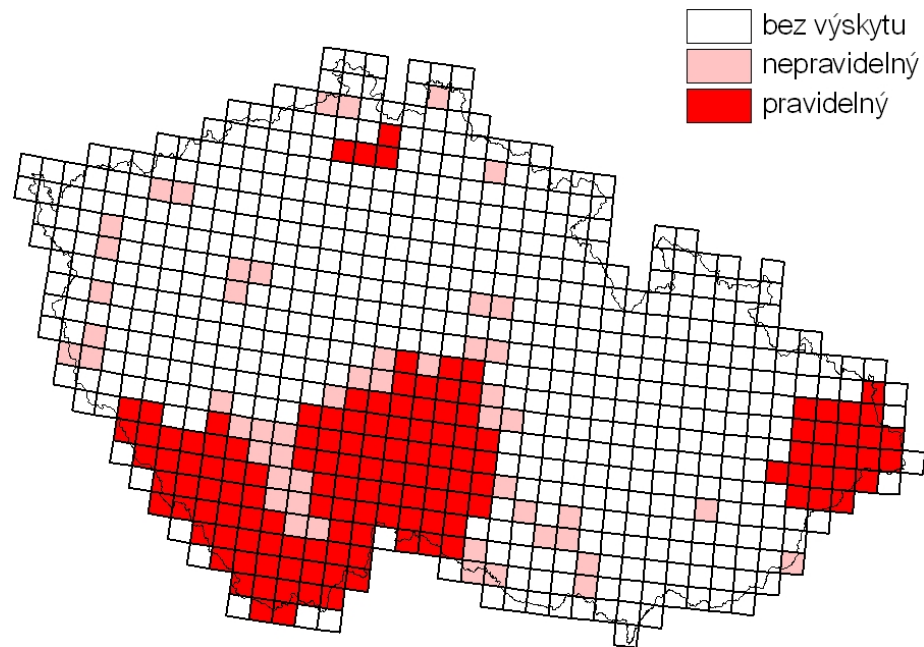

54 %

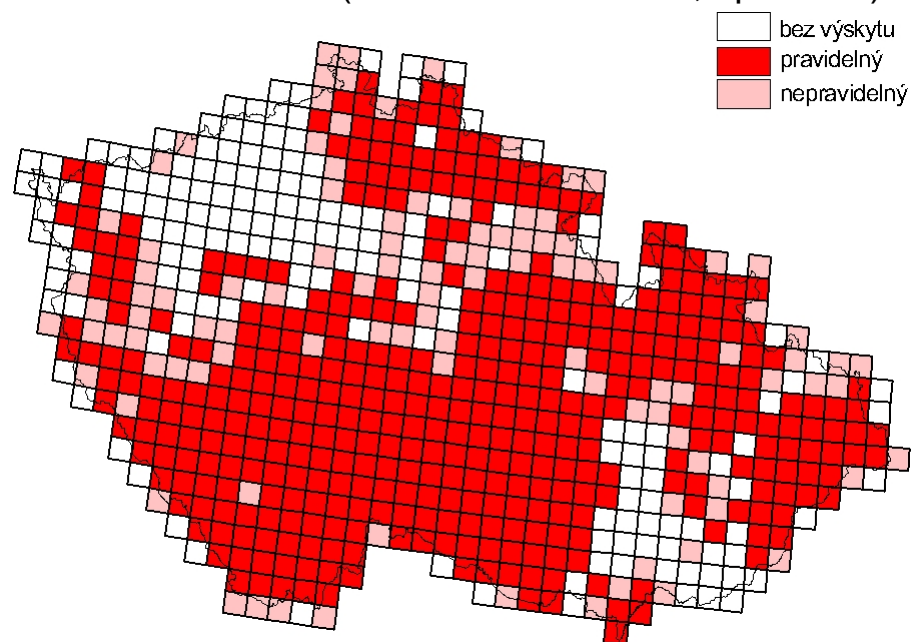

Výskyt vydry říční (*Lutra lutra*) na území České republiky v letech 1989-1992 (Toman 1992)

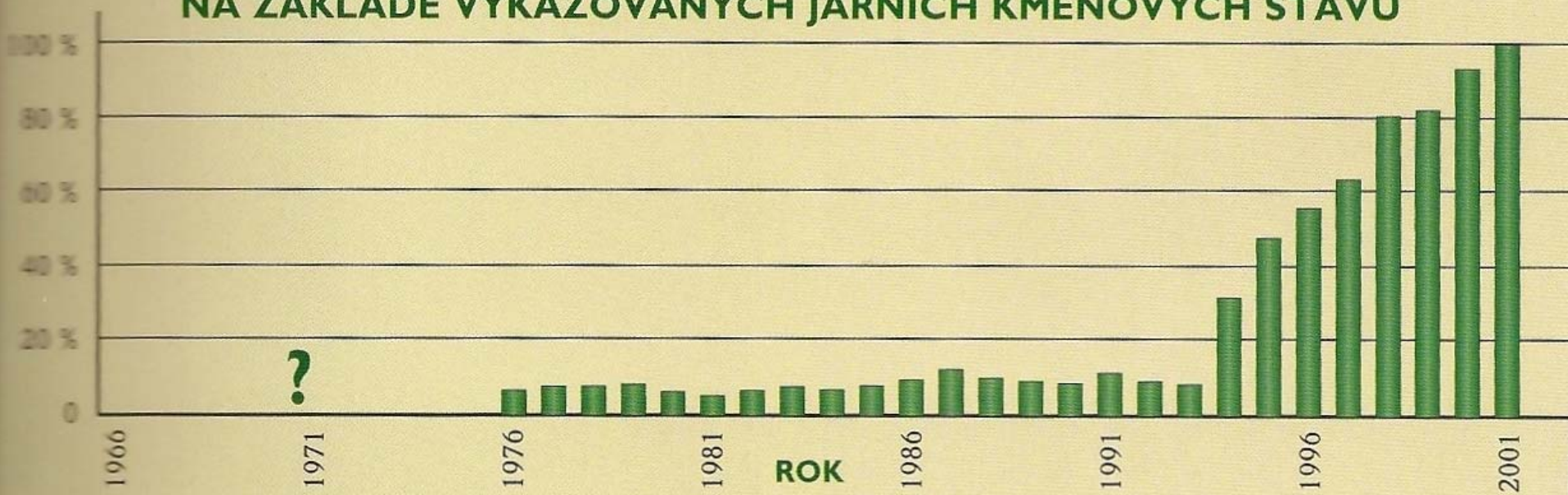

Výskyt vydry říční (*Lutra lutra*) na území České republiky v letech 1997-2001 (Kučerová et al. 2001, upraveno).

Výskyt vydry říční (*Lutra lutra*) na území České republiky v roce 2006 (Poledník et al. 2007).

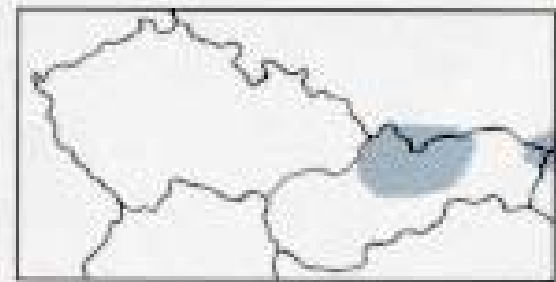
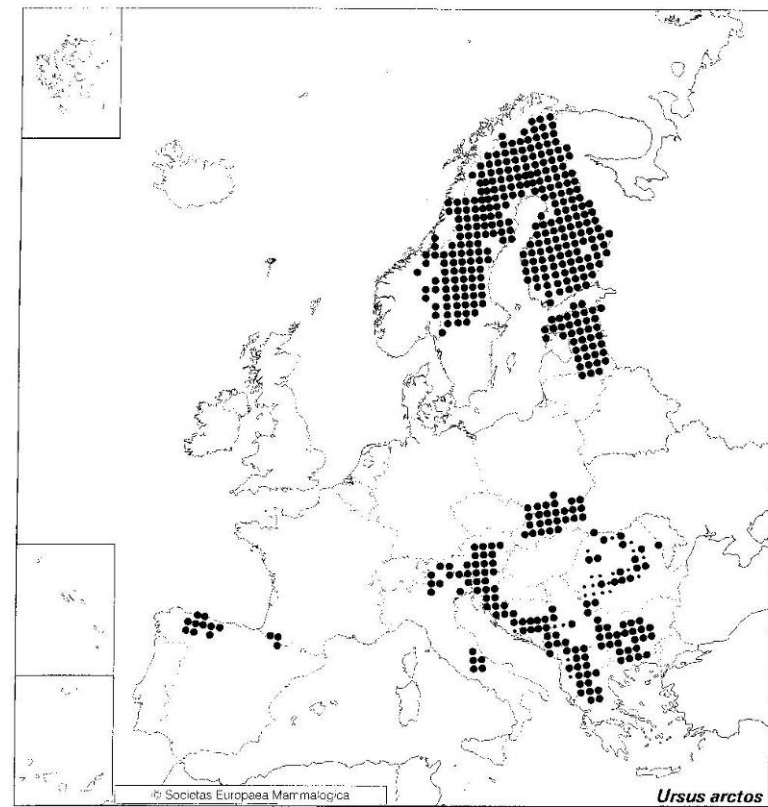
VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE VYDRY ŘÍČNÍ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÝCH JARNÍCH KMENOVÝCH STAVŮ

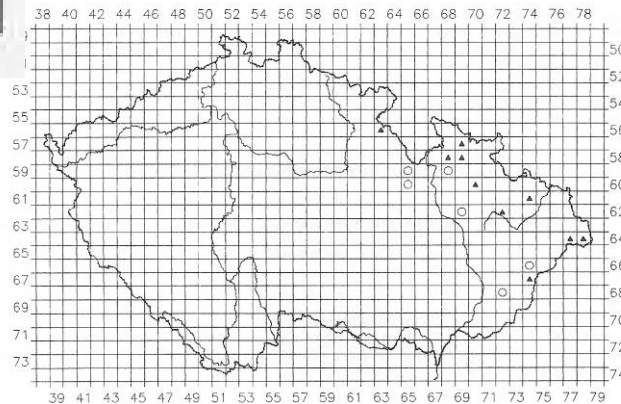
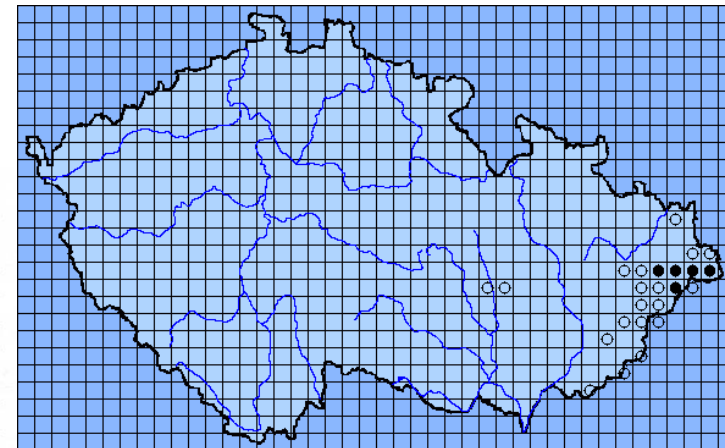
Ursus arctos, Linnaeus, 1758 - medvěd hnědý

CR, - , KO

1 %

Poslední úlovek na území ČR – 1856 Šumava, 1890 Val. Bystřice, pak od 1963 Beskydy, pod Makytou, dnes SV MS-Beskydy, zatoulanci i dále na Z (Jeseníky, Náchodsko aj.), lesní komplexy, v ČR 2-5 ks, v SR 700-900 ks

Canis lupus Linnaeus, 1758 - vlk obecný

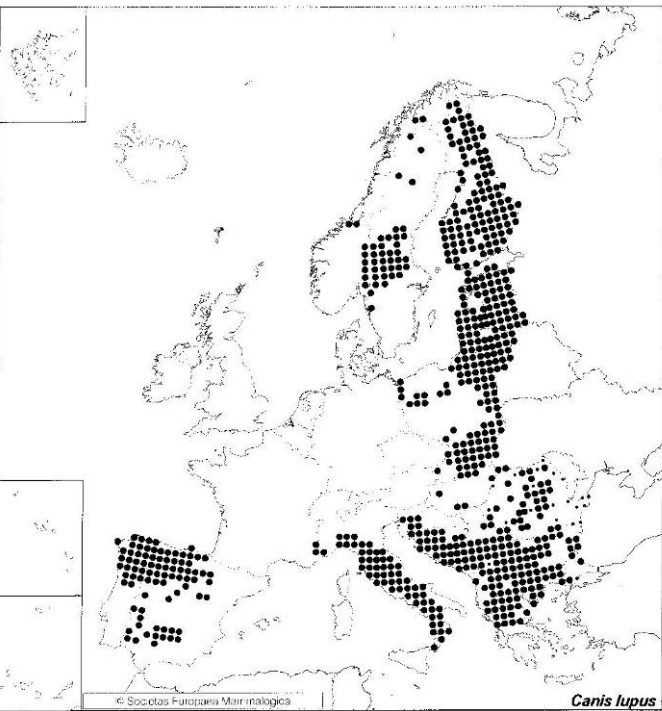
CR, - , KO

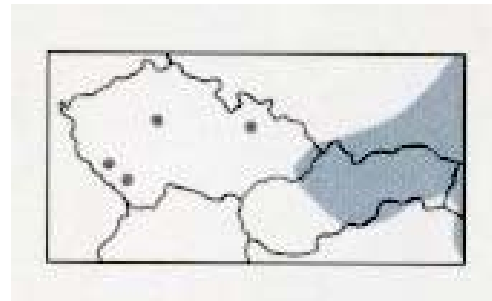
© Milan Kořínek

Canis lupus - vlk obecný

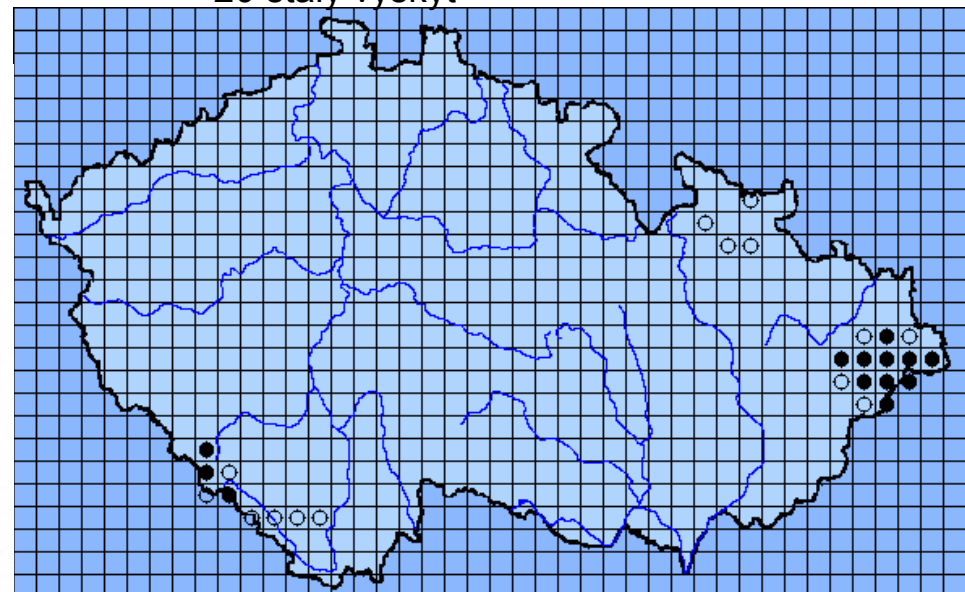
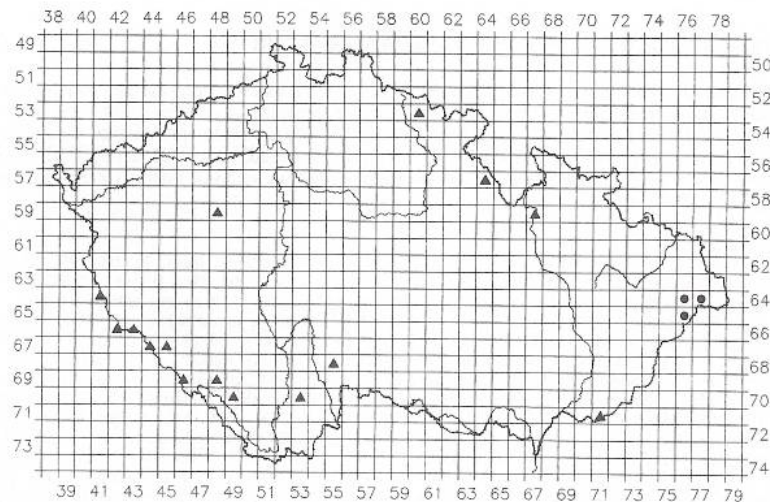

Poslední vlk na území ČR – 1924 St. Jičín, Šumava
1874-1891, od 2. pol. 20. stol. imigranti z PL a SR,
smečky v Beskydách, v ČR 5-17 ks (Beskydy 2-4, 7), v
současnosti i pozorování v Jeseníkách (z Polska), od
1996 250 lokalit; v SR 400

and Greek populations north of the 39th parallel, which

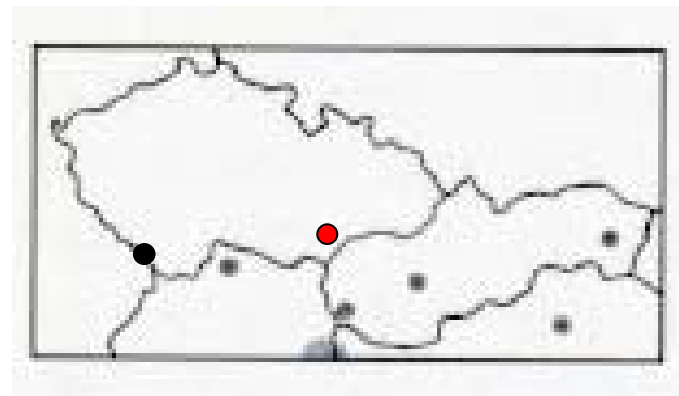
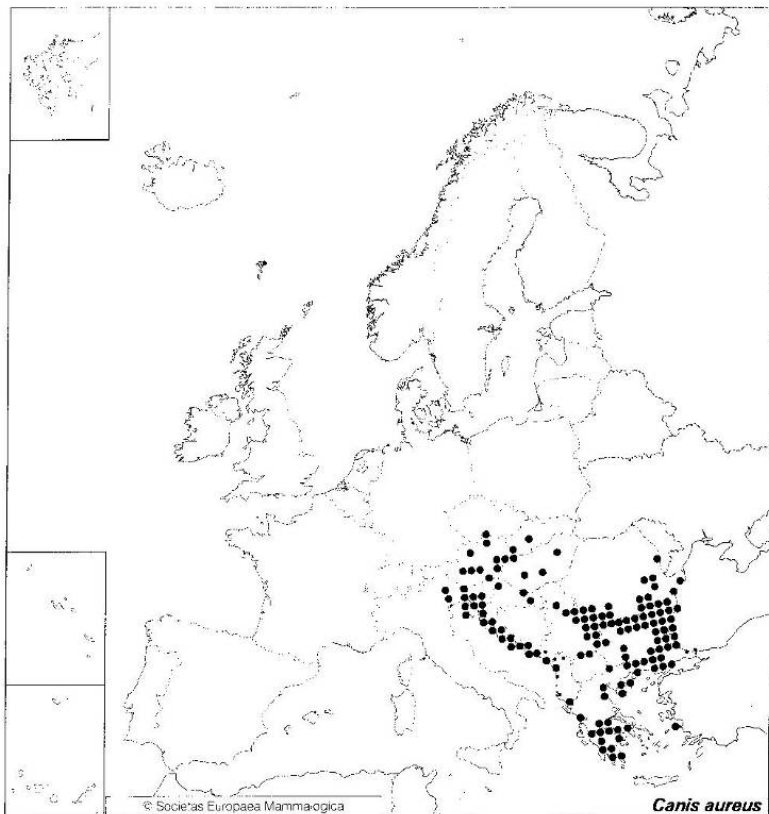
3 % 42 kvadrátů, z toho ve
20 stálý výskyt

Canis aureus Linnaeus, 1758 - šakal obecný

Canis aureus - šakal obecný

Podolí (UH), 19.3.2006, mrtev

obs. Dolní Ureš (Lipno, přehrada, na hranici s Rakouskem),

obs. Kropáčova Vrutice (MB), mezi MB a Mělníkem,

obs. Podivín 2008

obs. Lutyně 2005,

obs. Zbiroh – pole pod Šibencem, Rokycansko, 6.4.2009

V SR od 1989.

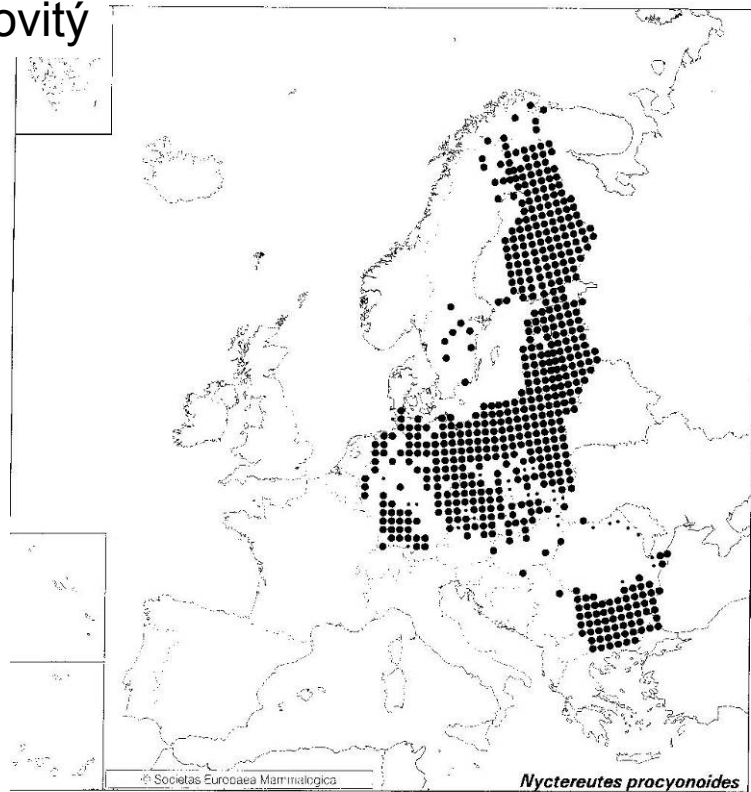
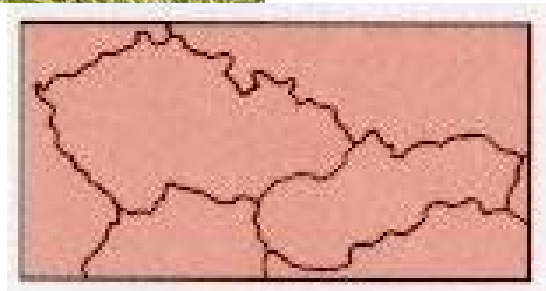
Lynx (Praha), n. s., 38: 103–106 (2007).

ISSN 0024–7774

The Golden Jackal (*Canis aureus*) – a new mammal species in the Czech Republic

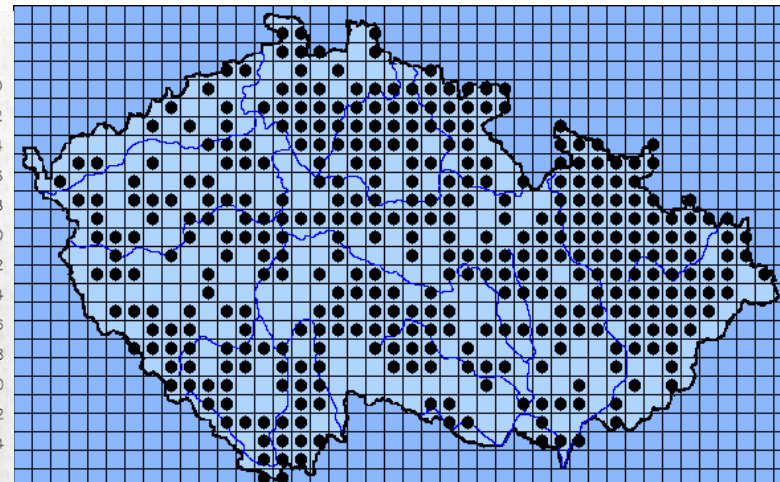
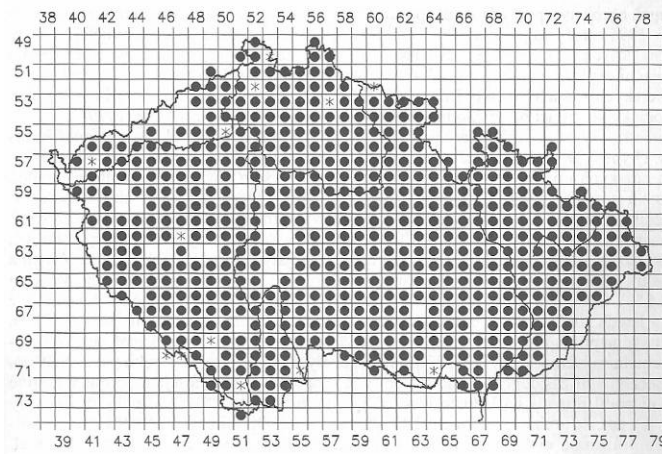
Šakal obecný (*Canis aureus*) – nový druh savce v České republice

Nyctereutes procyonoides (Gray, 1834) - psík mývalovitý

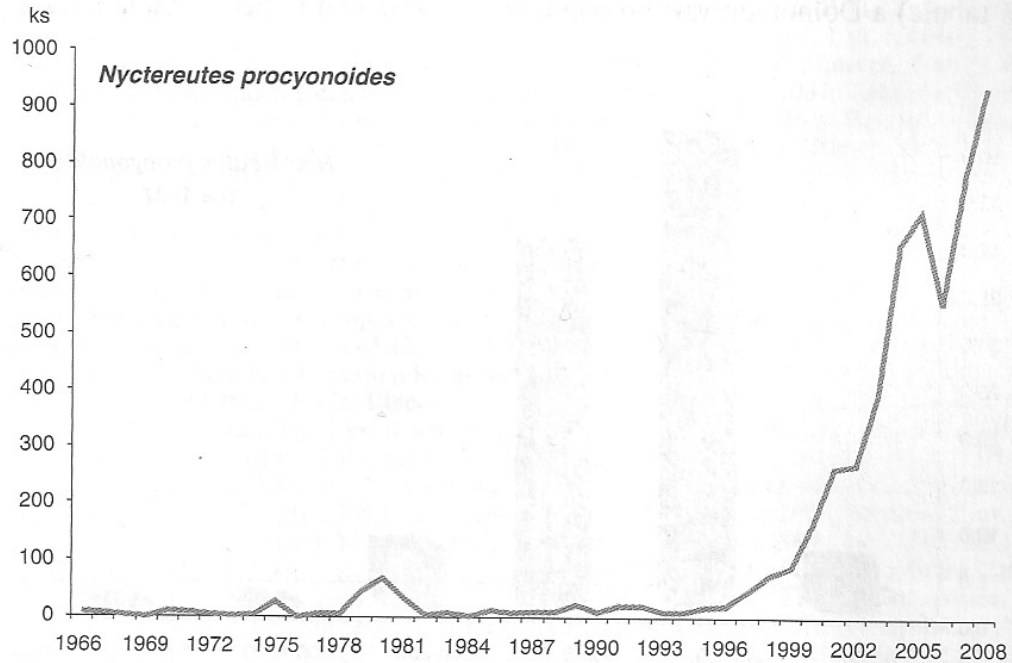
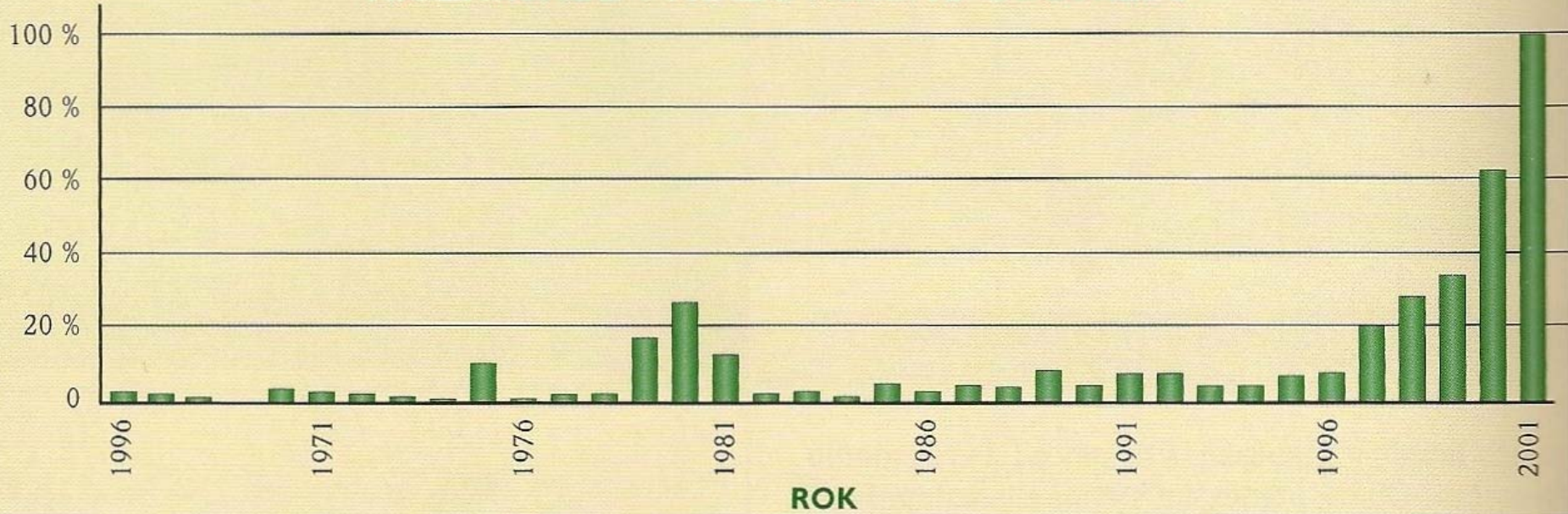
damage to native fauna only occasionally and locally; carnivorous mammals and may be an important vector of diseases

60 % - 2005 (80% - 2009)

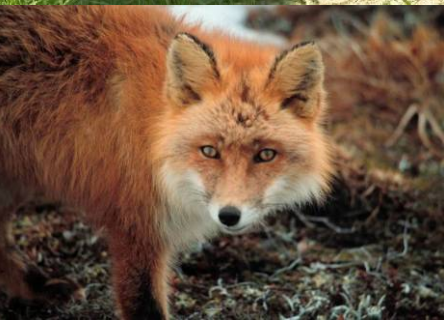
z JV-Asie, v ČR poprvé 1954 (z Polska), i úniky z farem, podmáčená stanoviště, u vody, listnaté lesy

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE PSÍKA MÝVALOVITÉHO V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSŤŘELU

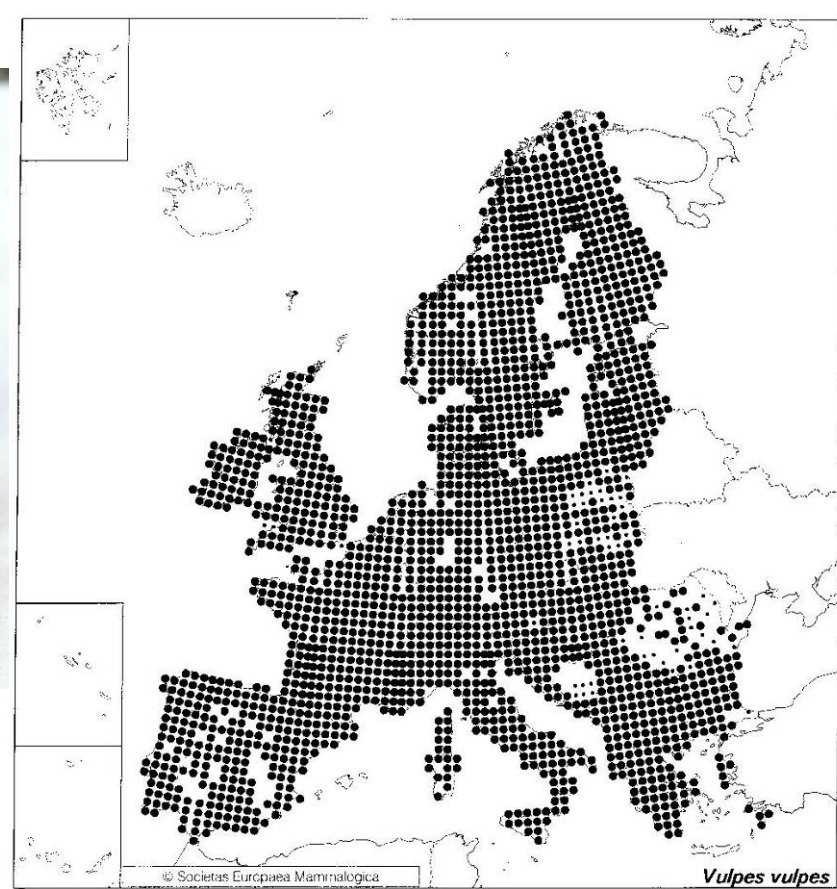

Vulpes vulpes (Linnaeus, 1758) - liška obecná

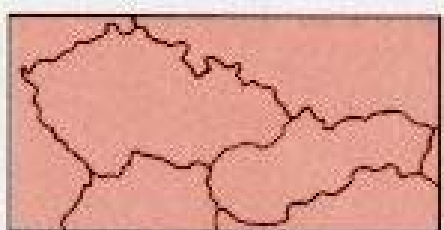
Faev (Vulpes vulpes)
© Biopix.dk, J.C. Schou

Lesy, břehy vod, zem. krajina,
ve městech, vzácně i tmavá
forma

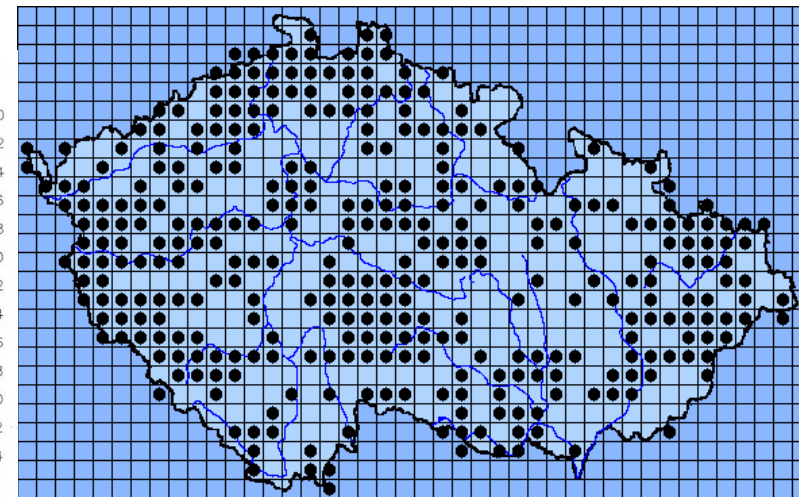
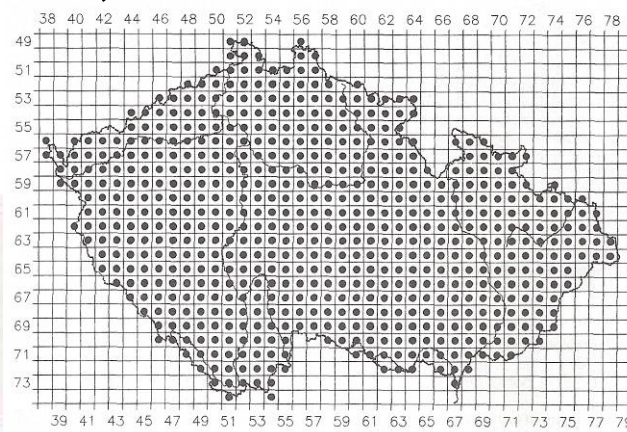

ČR 1999 uloveno 75000
ks, SR 2001 18000 ks
ev. přes 5000 lokalit v ČR

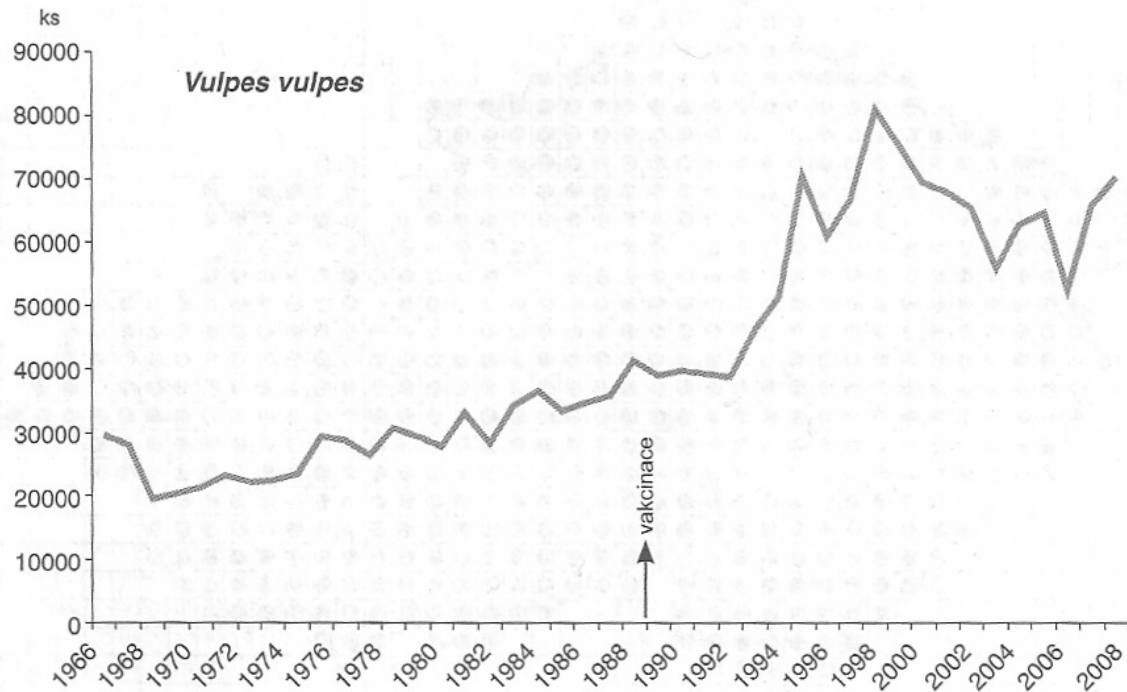

95,4 %

54 %

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE LIŠKY OBECNÉ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO OdstřELU

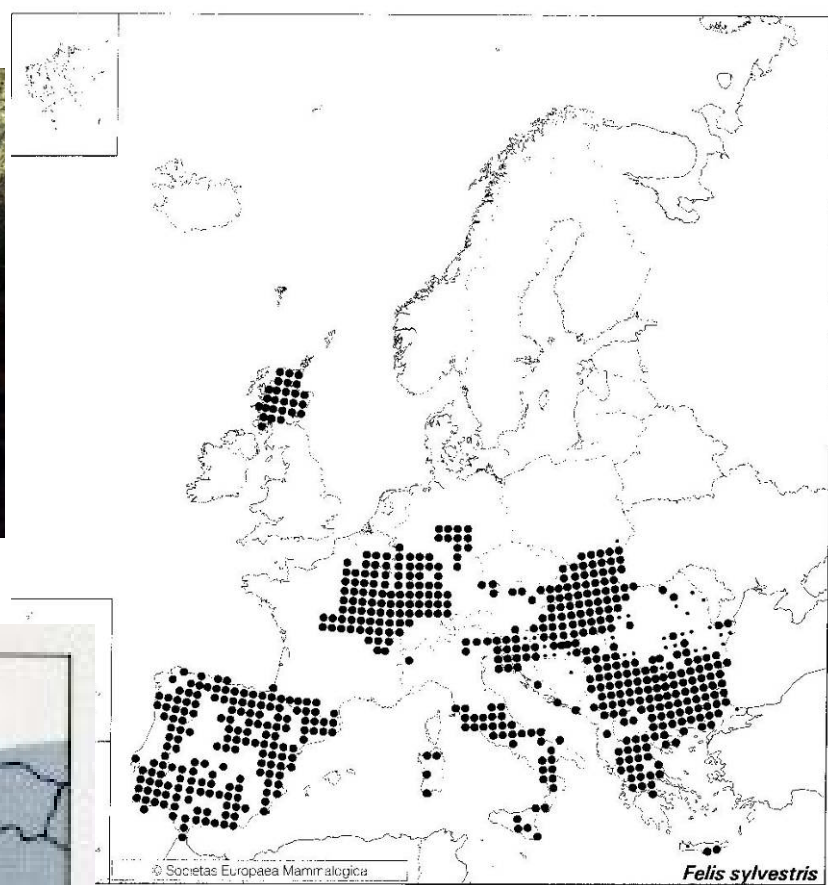
Felis silvestris Schreber, 1775 - kočka divoká

www.naturfoto.cz

© Jiří Bohdal

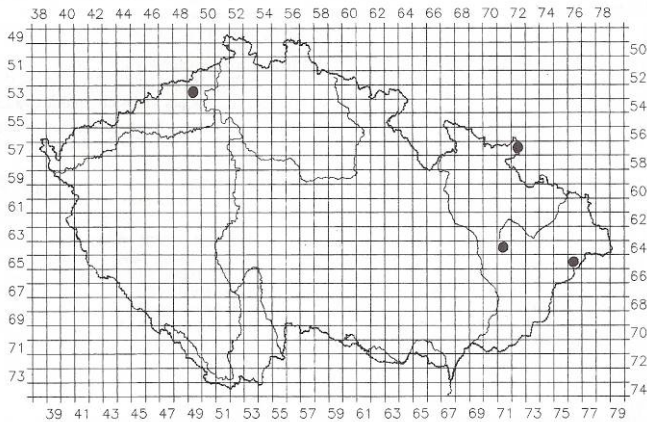
DD, - , KO

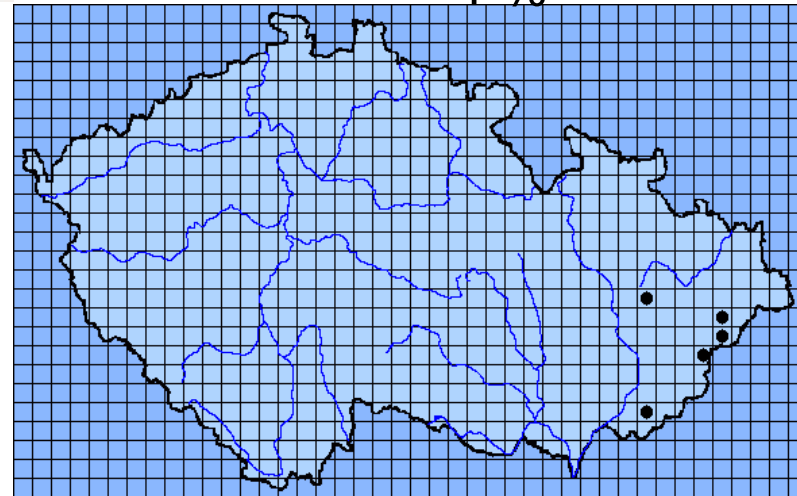
Felis silvestris

Control of feral domestic cats is a special

1 %

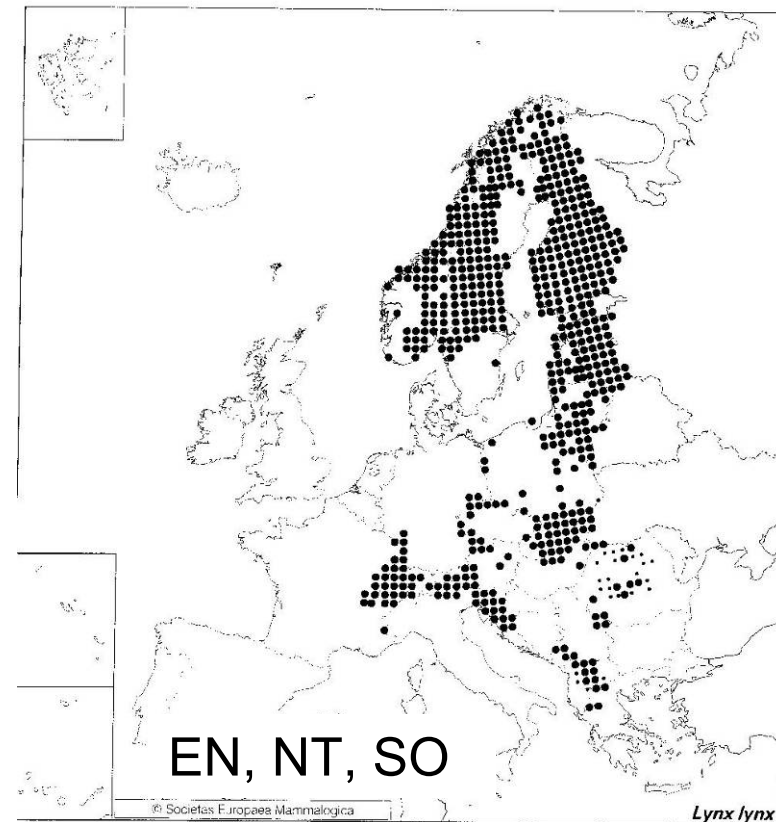
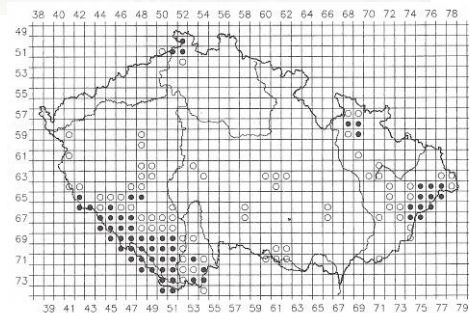
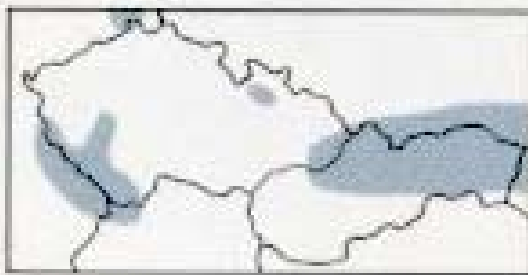

V Čechách vyhubena na přelomu 18. a 19. stol., na Moravě ??? – Beskydy a Bílé Karpaty, neúspěšná introdukce na Šumavě v 1970, v Pošumaví koncem 20. stol., na Slovensku listnaté a smíšené lesy, kde není rys. Zatoulandci ze Slovenska a Německa, v SR 1000 ks od 1950 v ČR 20 lok v 16 kvadrátech – 2,8%)

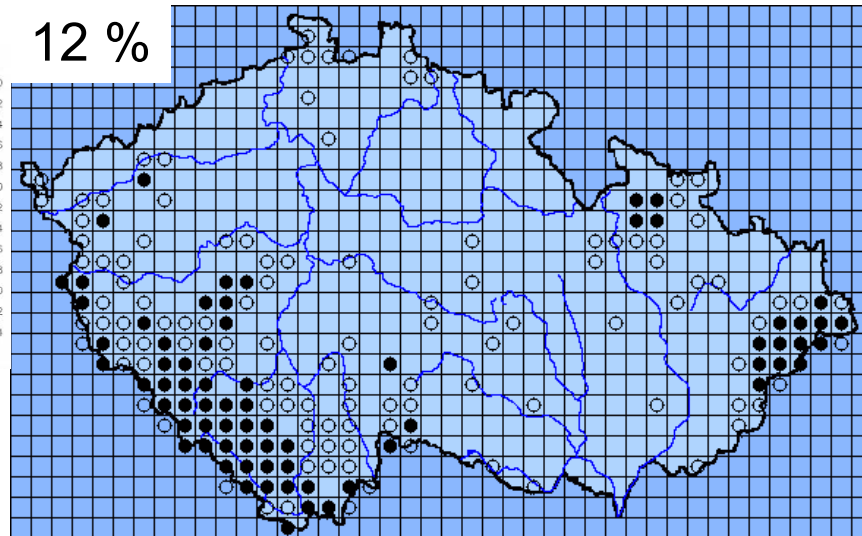
Lynx lynx (Linnaeus, 1758) - rys ostrovid

Other information

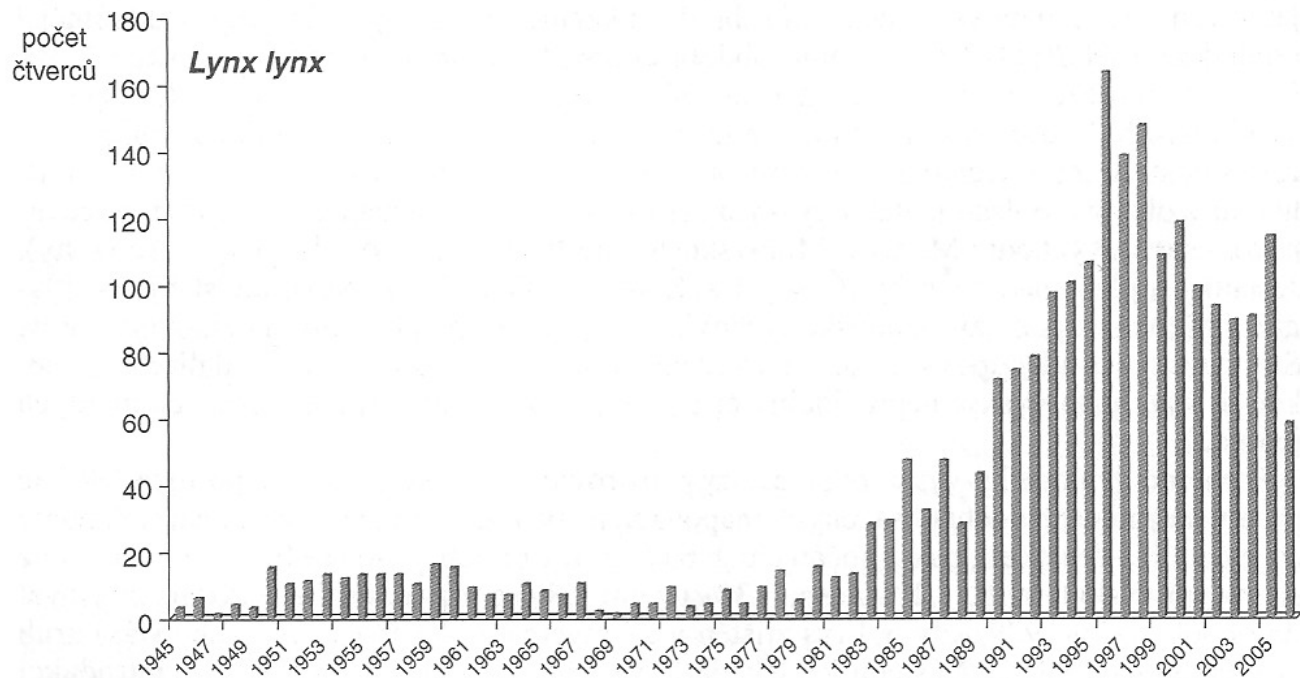
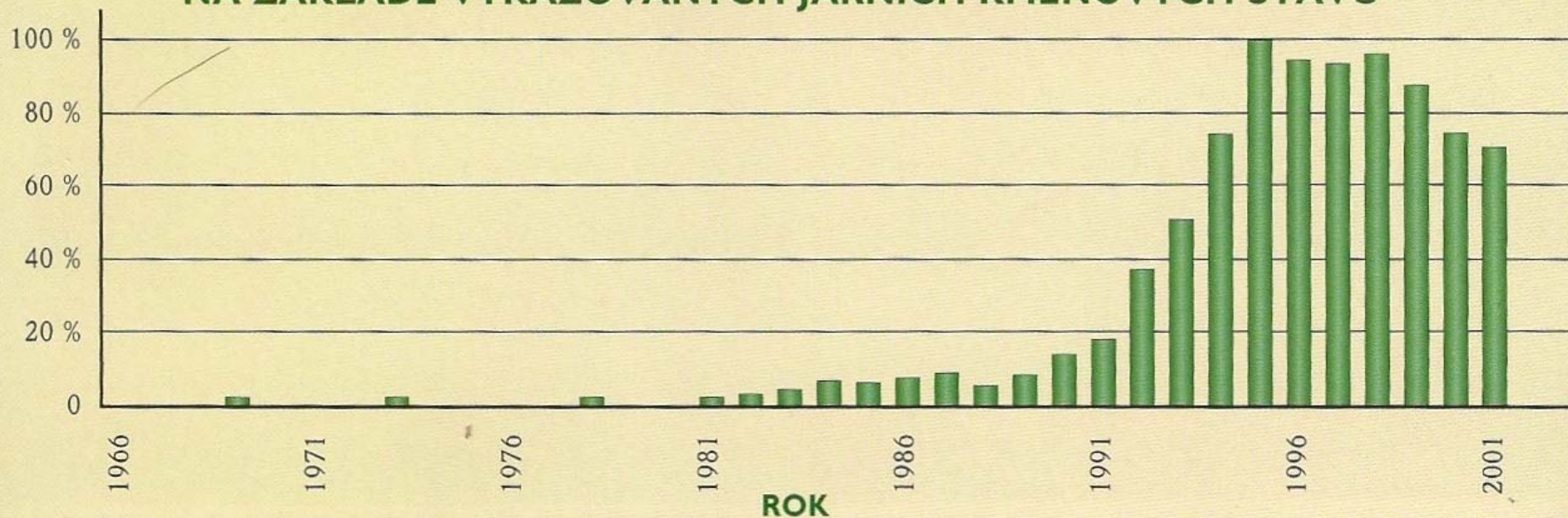
Literatura

12 %

V Čechách vyhuben v 19. stol. (1835-1894), na Moravě – imigrace ze Slovenska v 1. pol. 20. stol., obnova od 1945, i díky reintrodukcii (Bavorsko 1970-1972, Šumava 1982-1989), dnes Šumava a okolí, Děčínská vrchovina, Jeseníky a Beskydy, v SR stále na S a V Slovensku; v ČR 100-150 ks, SR 300 ks

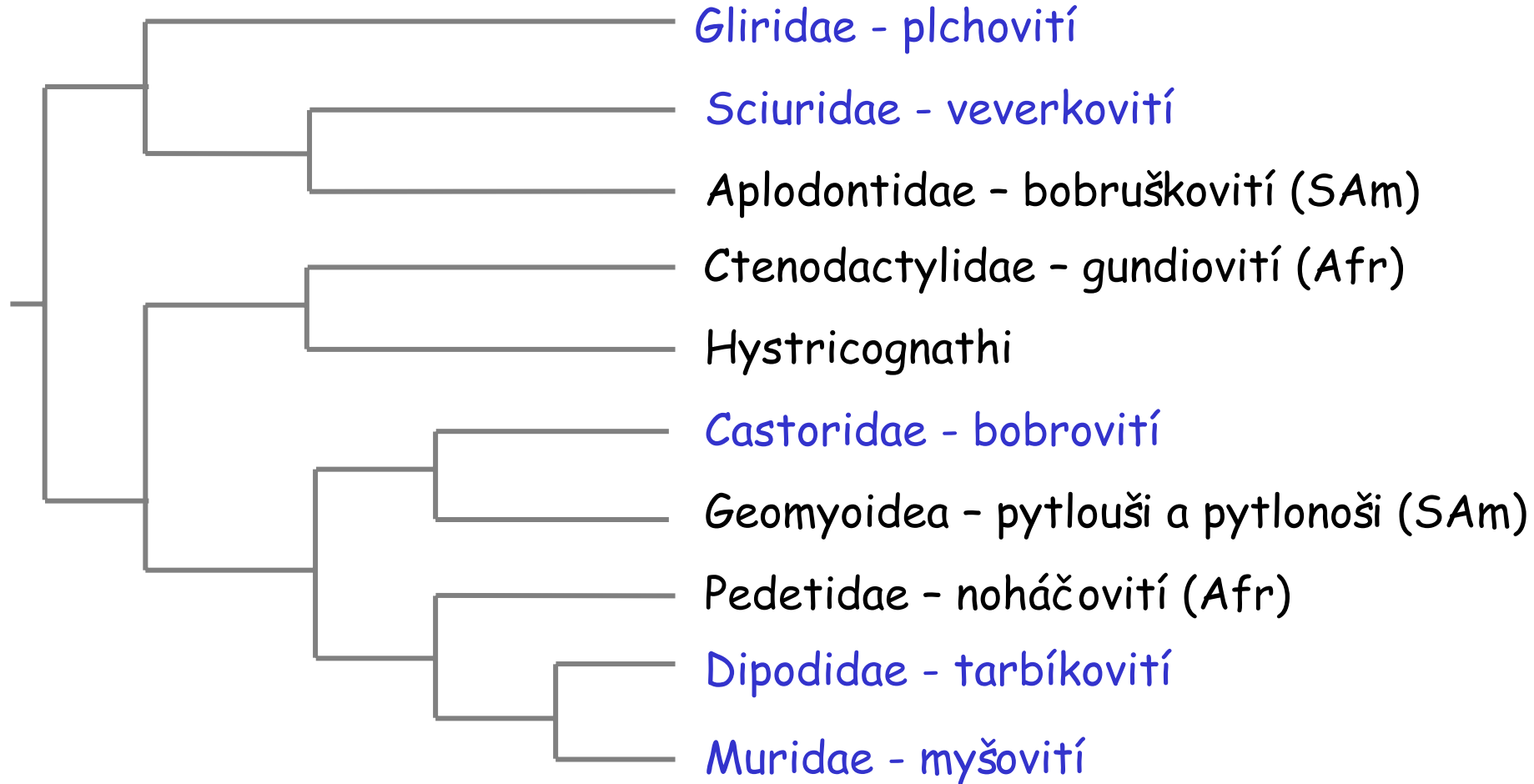
VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE RYSA OSTROVIDA V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÝCH JARNÍCH KMENOVÝCH STAVŮ

Rodentia

Rodentia = Sciurognathi + Hystricognathi

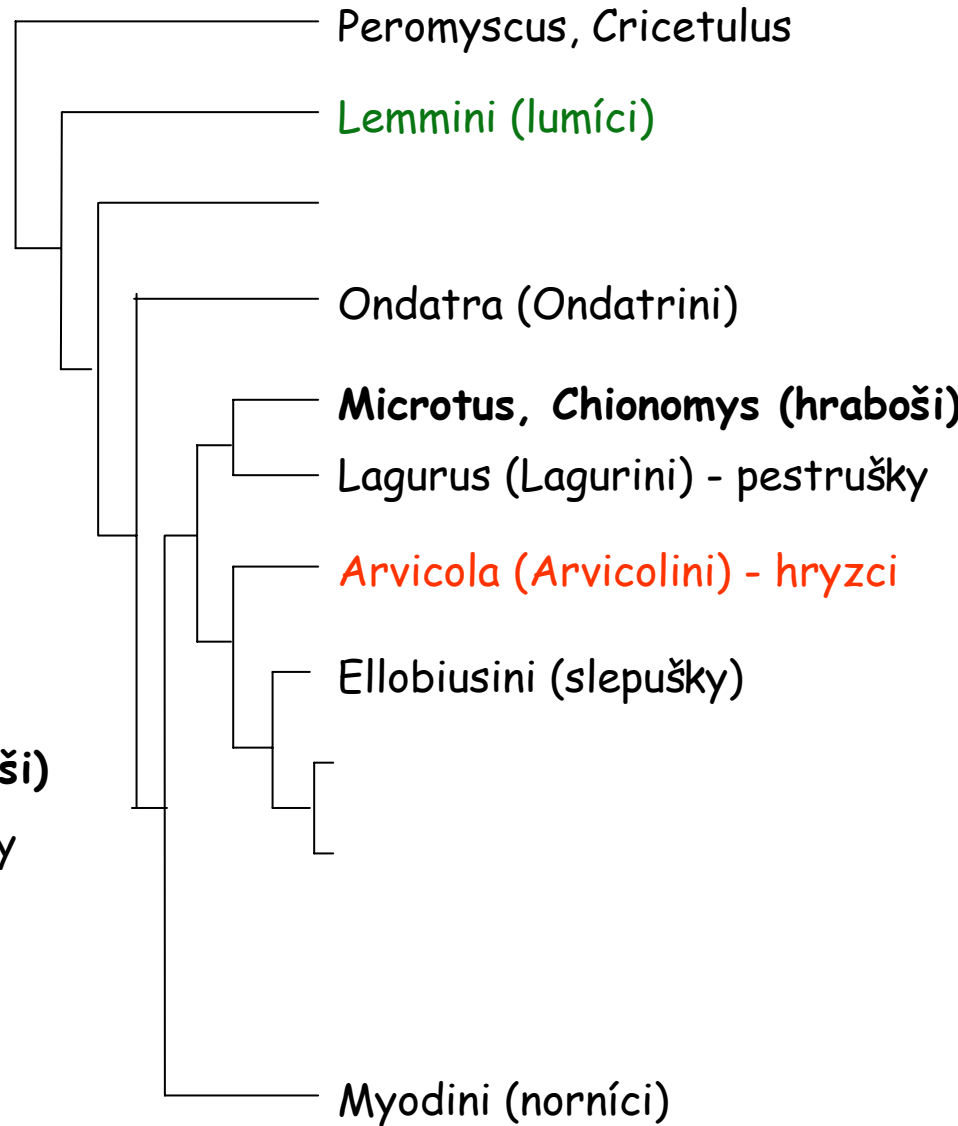
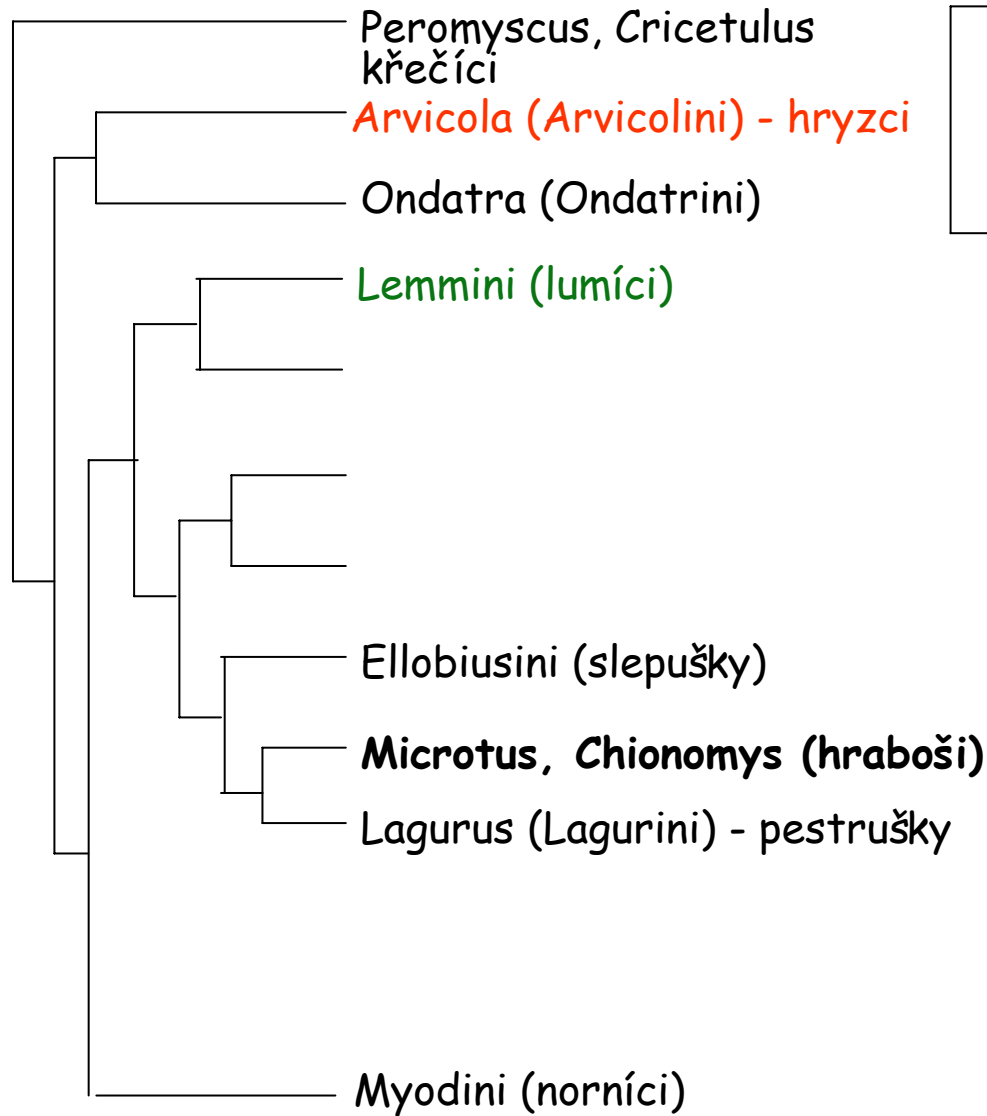
Muridae = Cricetidae + Arvicolidae + Muridae s.s.

Hystricognathi = rypoši (Bathyergidae), dikobrazi (Hystricidae), morčata (Caviidae), činčily (Chinchilliidae), kapybary (Hydrochoeridae), nutrie (Myocastoridae)

Muridae - myšovití (1300) vč. křečkovití (Cricetidae), hrabošovití (Arvicolidae), rychlá evoluce

Microtinae - hrabošovítí

Rodentia - hlodavci

Gliridae - plchovití

Muscardinus avellanarius (Linnaeus, 1758) – plšík lískový

Glis glis (Linnaeus, 1766) (syn. *Myoxus glis*) – plch velký

Dryomys nitedula (Pallas, 1778) – plch lesní

Eliomys quercinus (Linnaeus, 1766) – plch zahradní

Sciuridae - veverkovití

Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758 - veverka obecná

Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766) - sysel obecný

Marmota marmota (Linnaeus, 1758) - svišť horský

Myocastoridae - nutriovití   **HYSTRICOGNATHI**

Myocastor coypus (Molina, 1782) – nutrie říční

Castoridae - bobrovití

Castor fiber Linnaeus, 1758 - bobr evropský

Castor canadensis Kuhl, 1820 - bobr kanadský

MURIDAE

Cricetinae - křečkovití

Cricetus cricetus Linnaeus, 1758 - křeček polní

Microtinae (Arvicolinae) - hrabošovítí

Myodes glareolus (Schreber, 1780) - norník rudý

Arvicola terrestris (Linnaeus, 1758) - hryzec vodní (*Arvicola amphibius*)

Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766) - ondatra pižmová

Microtus arvalis (Pallas, 1778) - hraboš polní

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761) - hraboš mokřadní

Microtus oeconomus (Pallas, 1776) - hraboš hospodárny

Microtus subterraneus (de Sélys-Longchamps, 1836) - hrabošík podzemní

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952) - hrabošík tatranský

Chionomys nivalis (Martins, 1842) - hraboš sněžný

Murinae – myšovítí (praví myšovítí)

Apodemus flavicollis (Melchior, 1834) - myšice lesní

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758) - myšice křovinná

Apodemus agrarius (Pallas, 1771) - myšice temnopásá

Apodemus uralensis Pallas, 1811

Apodemus microps Kratochvíl et Rosický, 1952 - myšice malooká

Micromys minutus (Pallas, 1771) - myška drobná

Mus musculus Linnaeus, 1758 - myš domácí

Mus domesticus Ruddy, 1772 - myš západoevropská

Mus spicilegus Petenyi, 1882 - myš panonská

Rattus rattus (Linnaeus, 1758) - krysa obecná

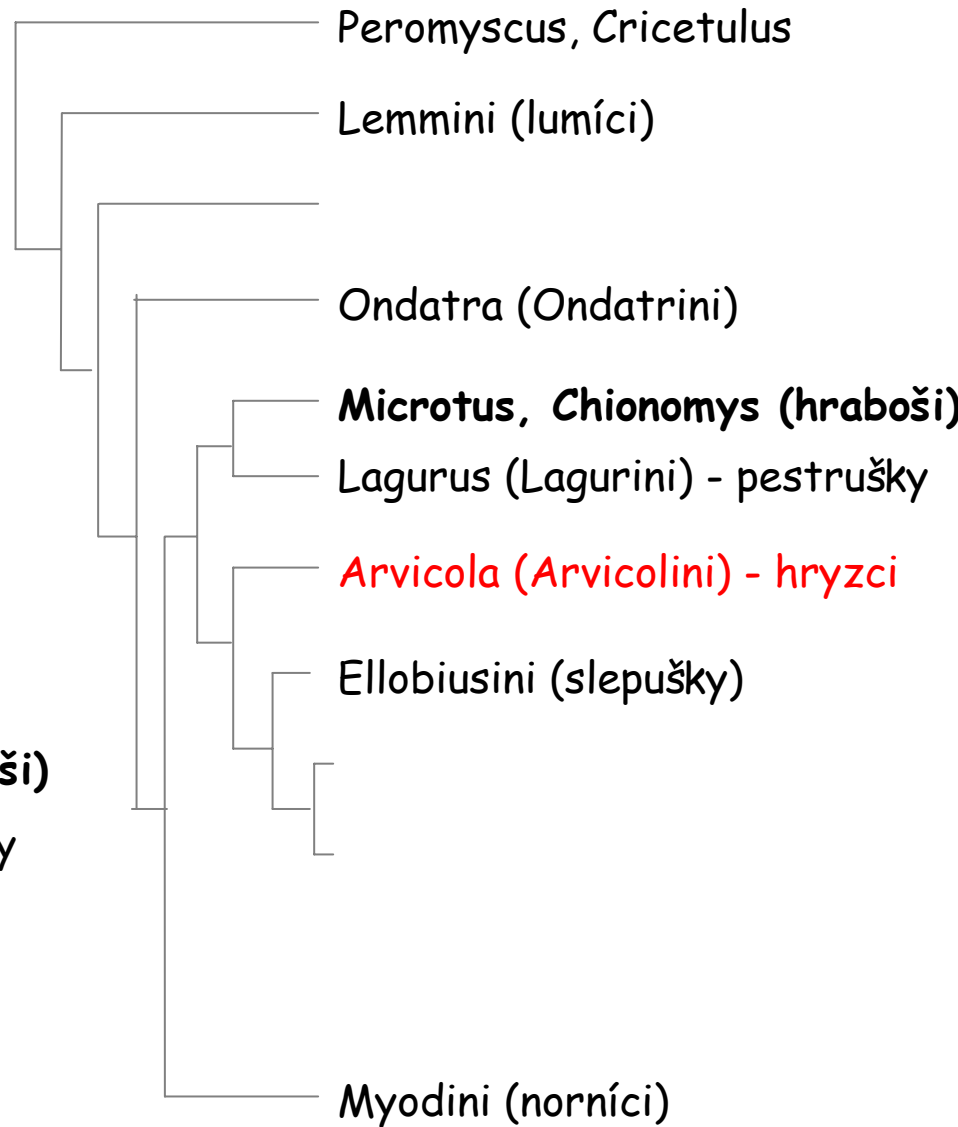
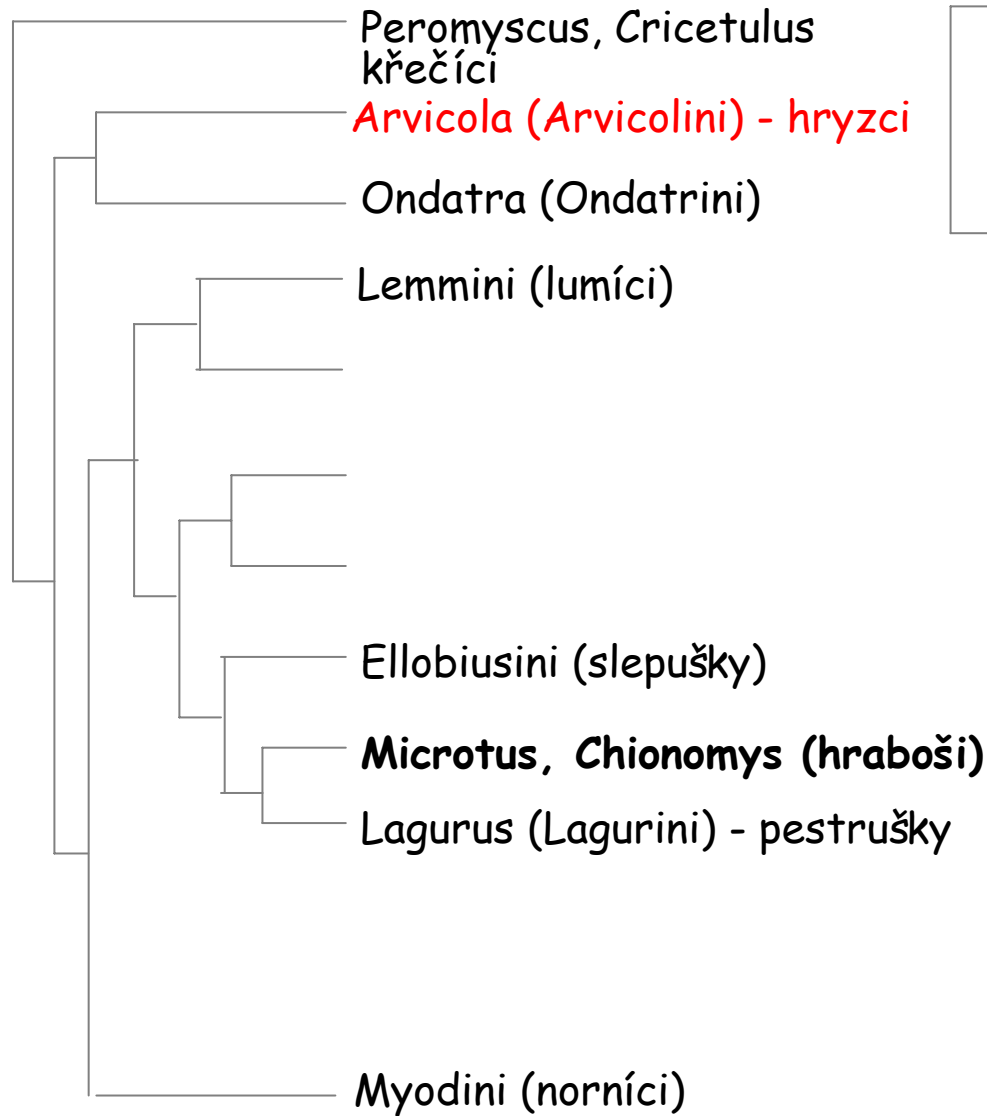
Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769) - potkan

Dipodidae - tarbíkoviť (Zapodidae – myšivkovití)

Sicista betulina Pallas, 1779 – myšivka horská

Sicista subtilis (Pallas, 1773) – myšivka stepní

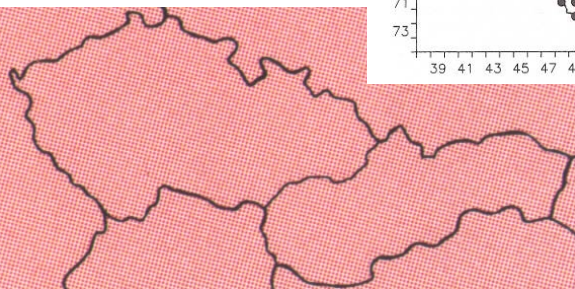
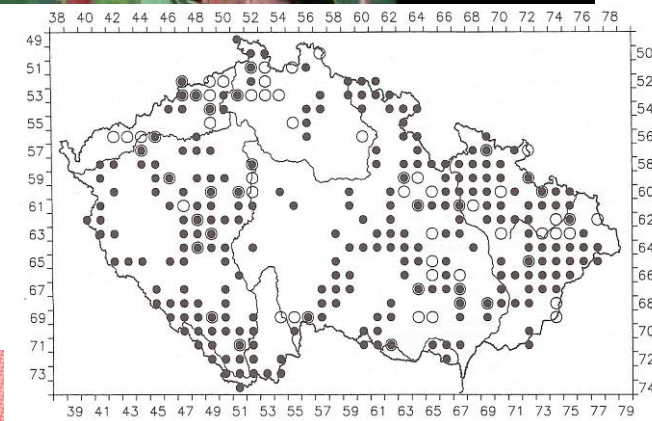
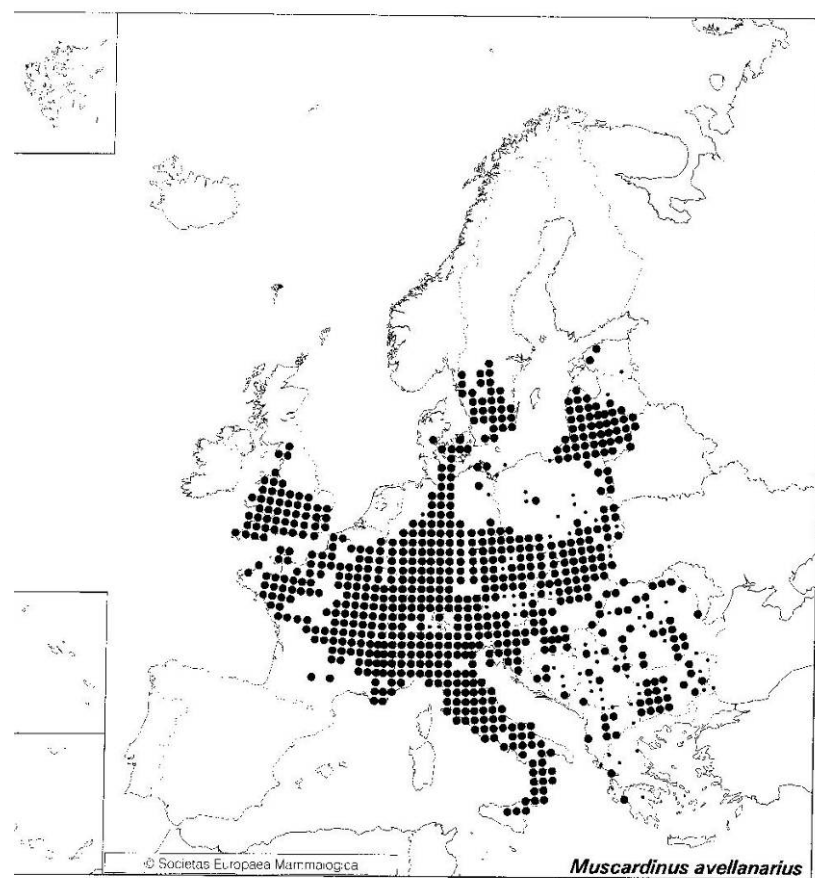
Microtinae - hrabošovítí

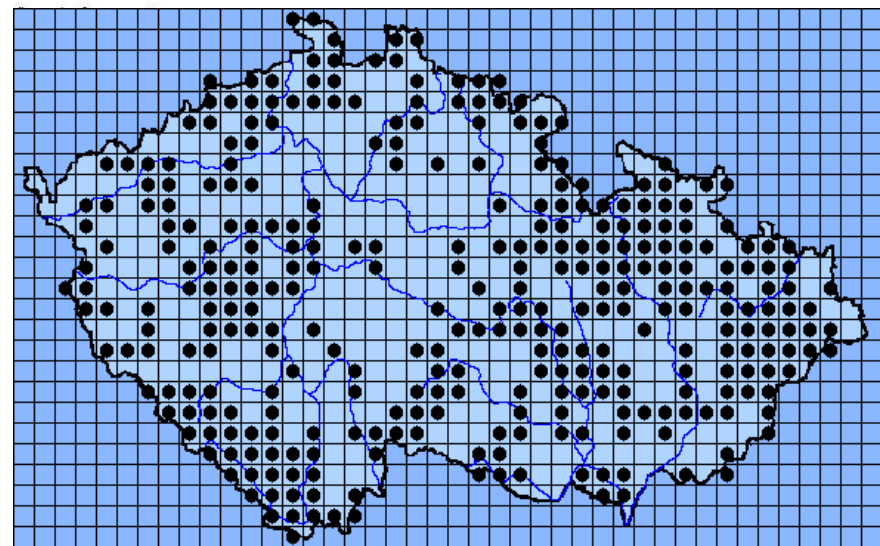

Muscardinus avellanarius (Linnaeus, 1758)

– plšík lískový

-, -, SO 52%

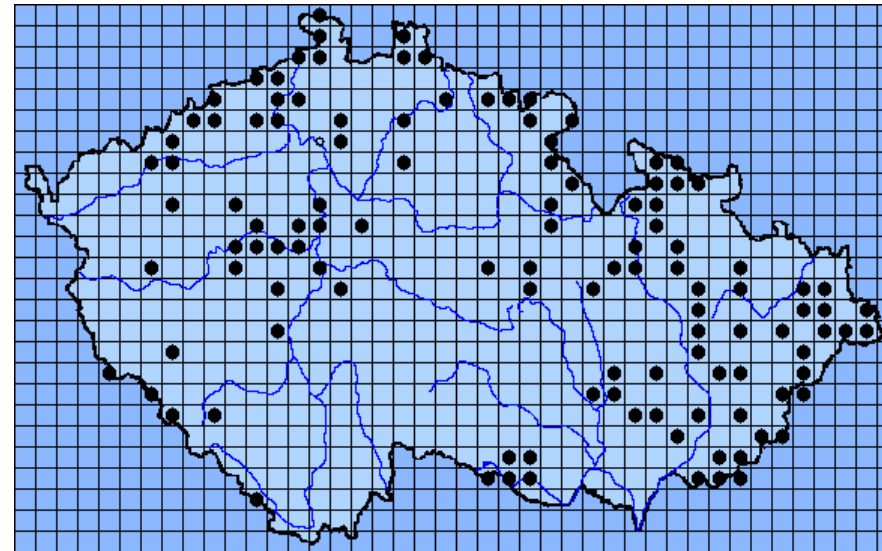
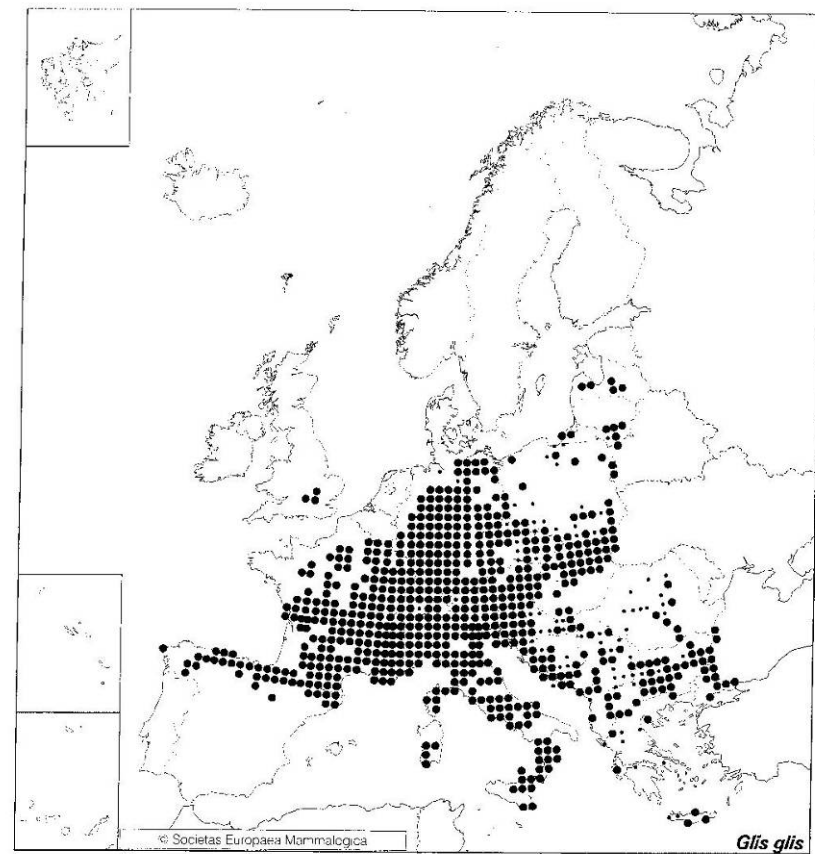

Glis glis (Linnaeus, 1766) – plch velký

DD, NT, O

19%

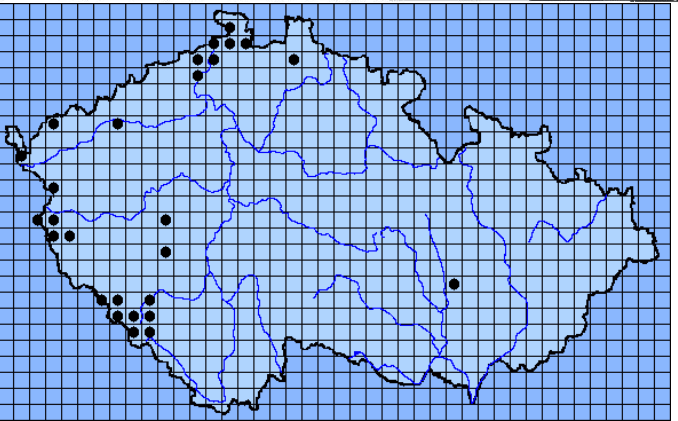
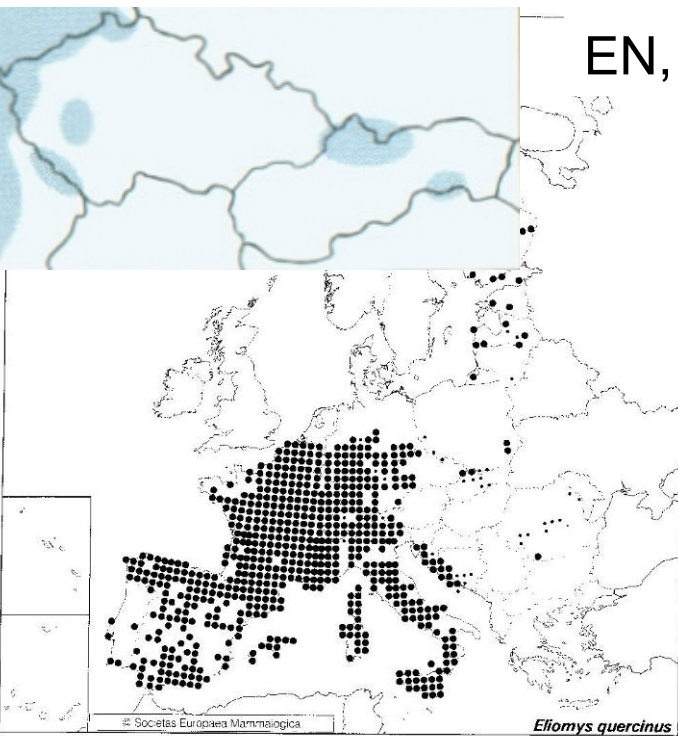
Eliomys quercinus (Linnaeus, 1766) – plch zahradní

Dryomys nitedula (Pallas, 1778) – plch lesní

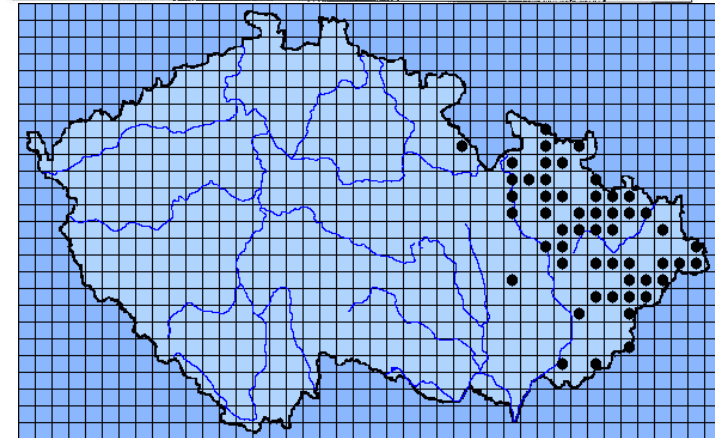
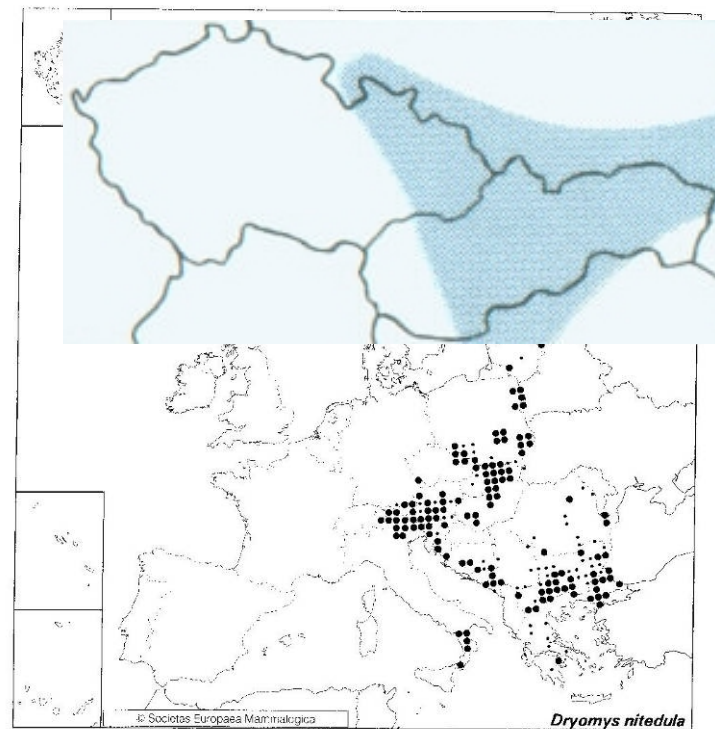
Eliomys quercinus – plch zahradní

V ČR dnes jen Šumava, Český les, NP České Švýcarsko, S-Čechy, okraj Brd, Morava ???, SR – od 70. let 20. stol. znám jen z vývržků, předtím od Povážského Inovce po Slovesnký kras. Nejvíce masožravý (80%)

Dryomys nitedula (Pallas, 1778) – plch lesní

-, -, SO

V ČR jen na Moravě – Slezsko, SV Morava, pohoří Z a stř. Slovenska a Východoslovenská nížina, i v ptačích budkách

K výskytu plcha zahradního (*Eliomys quercinus*) v Českém lese

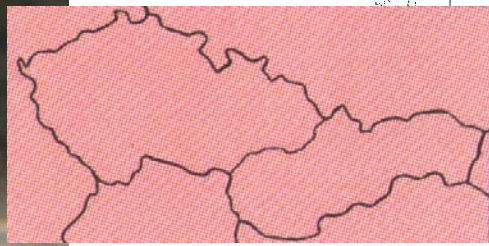
On the occurrence of the Garden Dormouse (*Eliomys quercinus*) in the Český les Mts
(western Bohemia, Czech Republic)

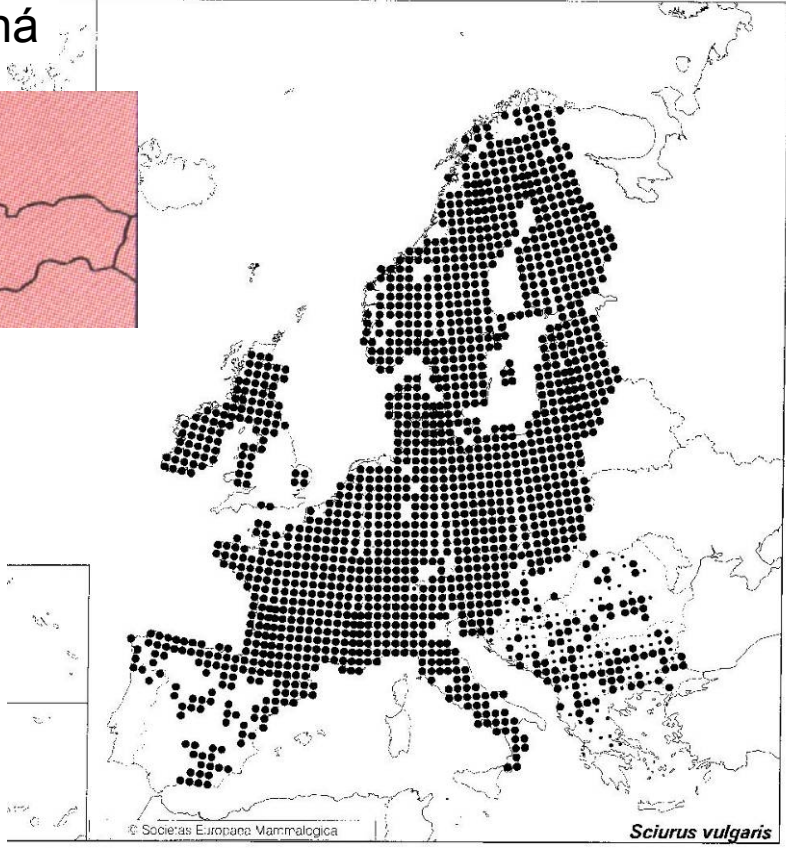
Václav MIKEŠ¹, Petra CEHLÁRIKOVÁ² & Pavel ŘEPA³

nálezy do r. 1980, pak znovu od r. 2002 a 2005–2006

Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758) - veverka obecná

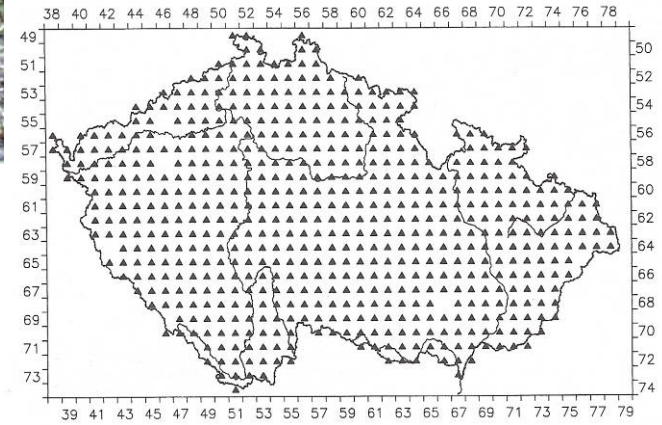
NE, NT, O

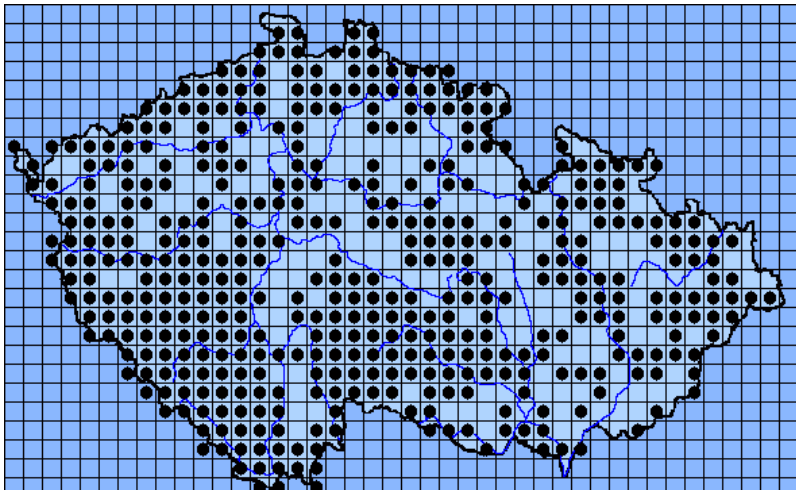
use it strips the bark from conifer trees, or feeds

1991-1992_dotazník

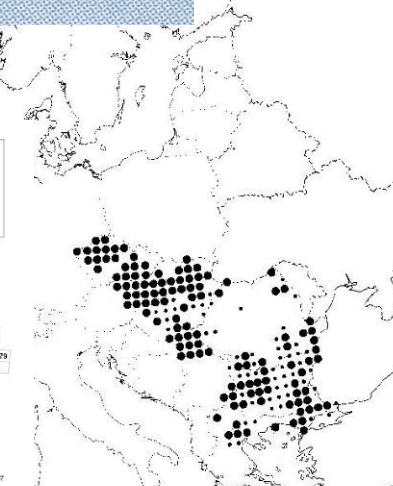
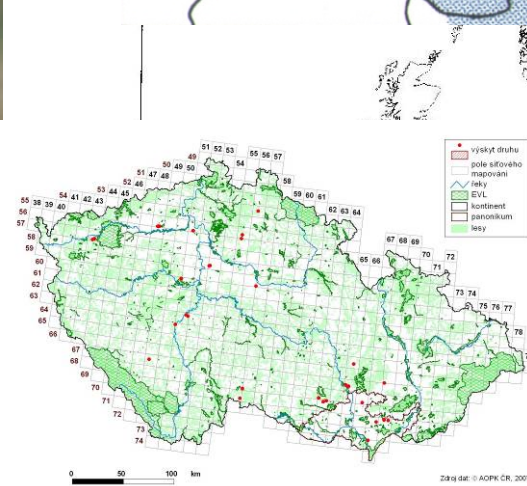
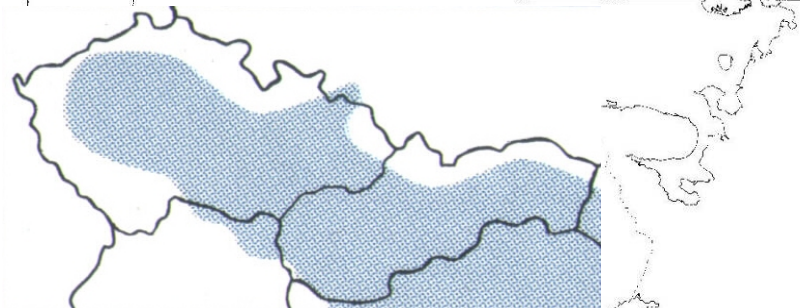
70%

Lesy, parky, hřbitovy

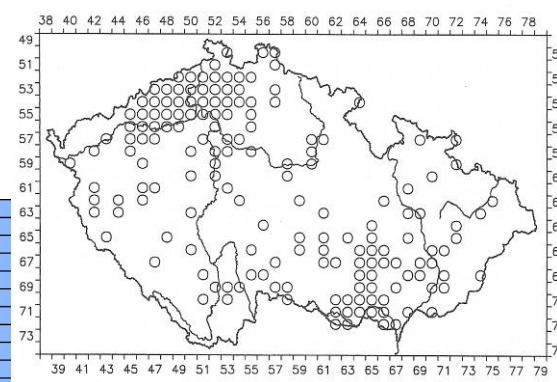
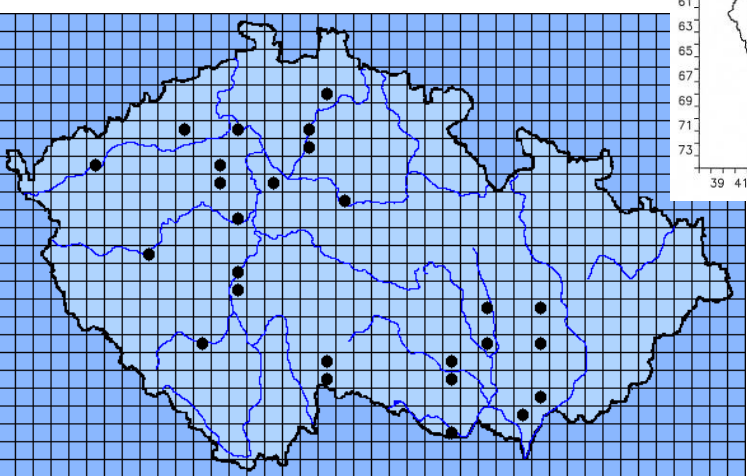
Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766)

- syseel obecný

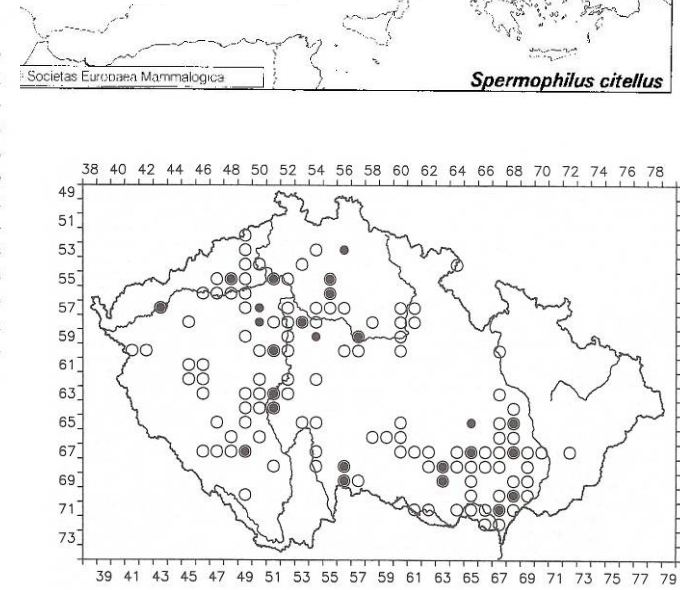
CR, NT, KO

Ostrůvkovitě na travnatých plochách,
izolované kolonie

do 1950

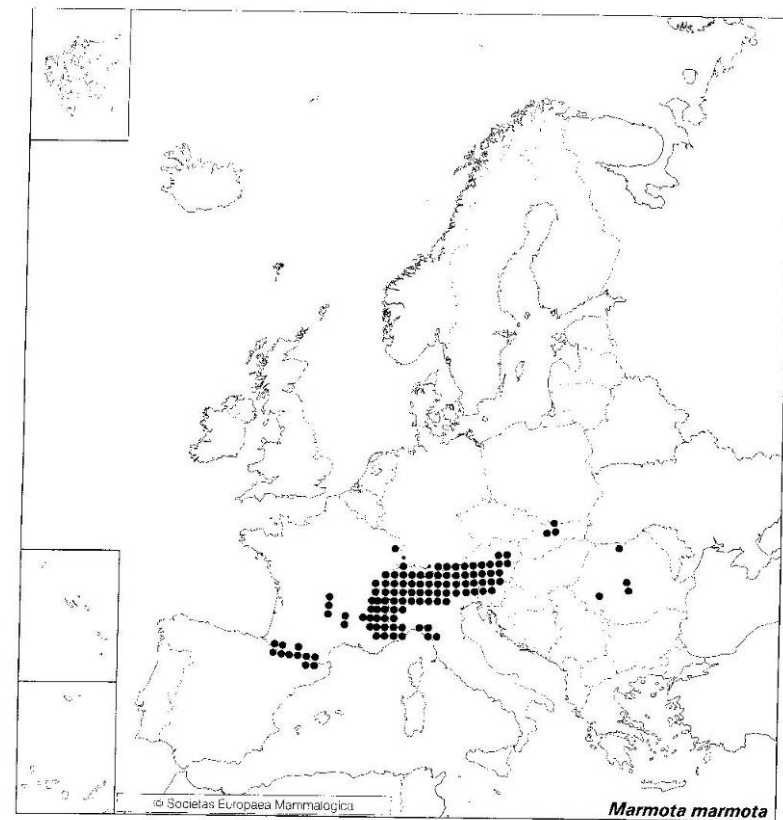
5%

1951-2000; 2001-2005

Marmota marmota (Linnaeus, 1758)

- svišť horský

Jen SR- TANAP, v Nížkých Tatrách vyhuben, ale 1851-1881 reintrodukce, aklimatizace v Krkonoších (1903) a Jeseníkách (1963) neúspěšné, ve Vys. Tatrách 1000 ks, Níz. Tatrách 100 ks (21 kolonií – Bačkor 2009, Lynx).

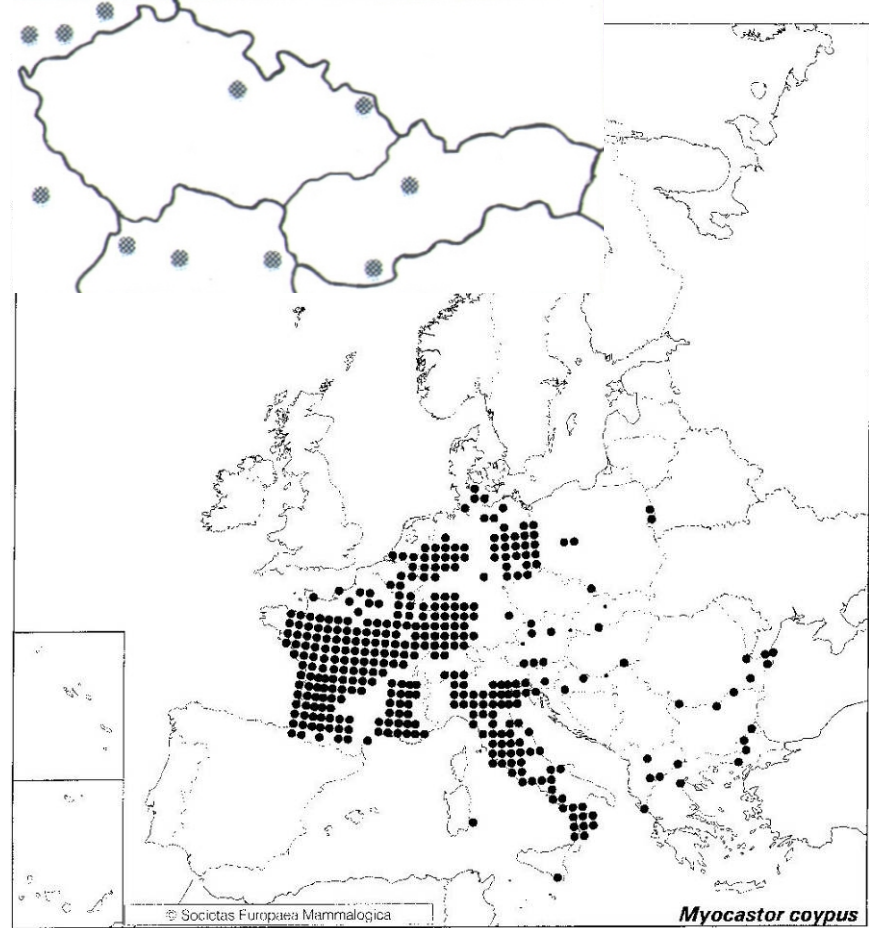

Myocastor coypus (Molina, 1782)

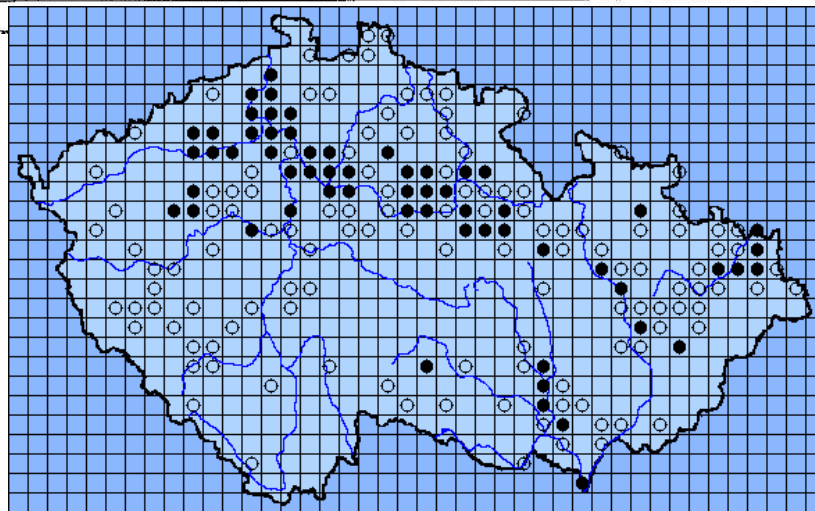
– nutrie říční

Am, úniky z farem, neúspěšná introdukce 1955 do dolního Hronu, reprodukcující se populace ve V-Čechách, S a J Moravě, zimní mortalita

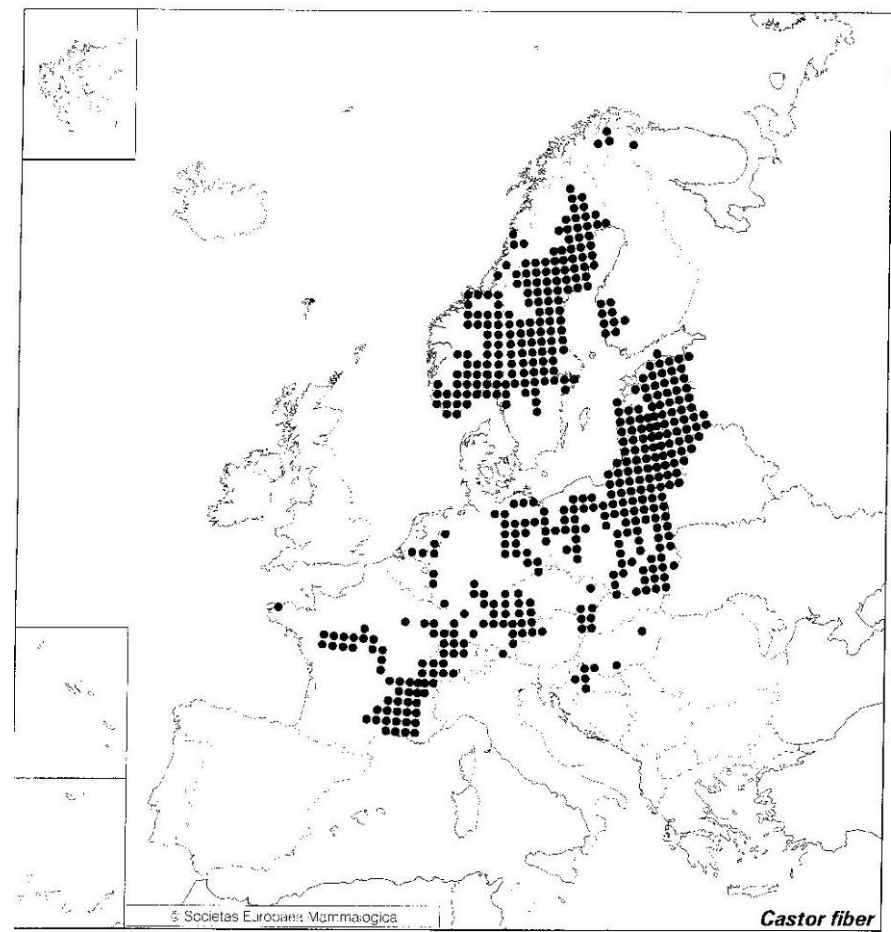
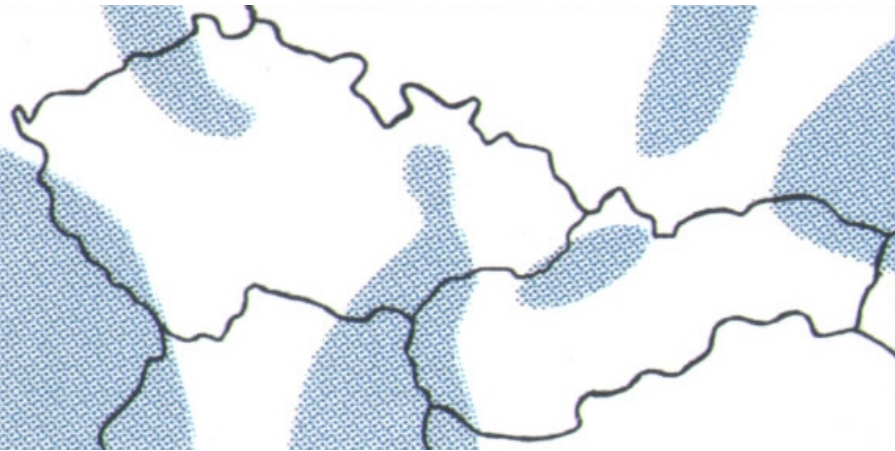
10%

Castor fiber Linnaeus, 1758
- bobr evropský

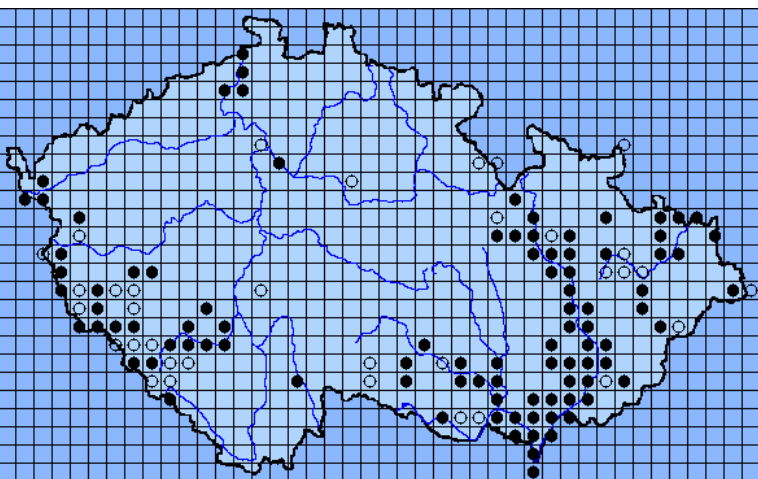
VU, NT, SO

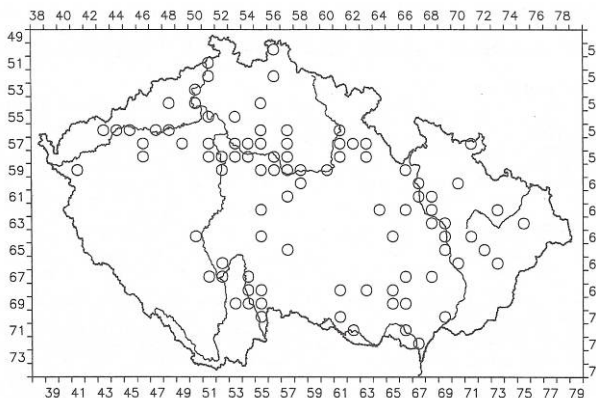
through building of dams, burrows, lodges and canals.

Castor fiber Linnaeus, 1758

- bobr evropský

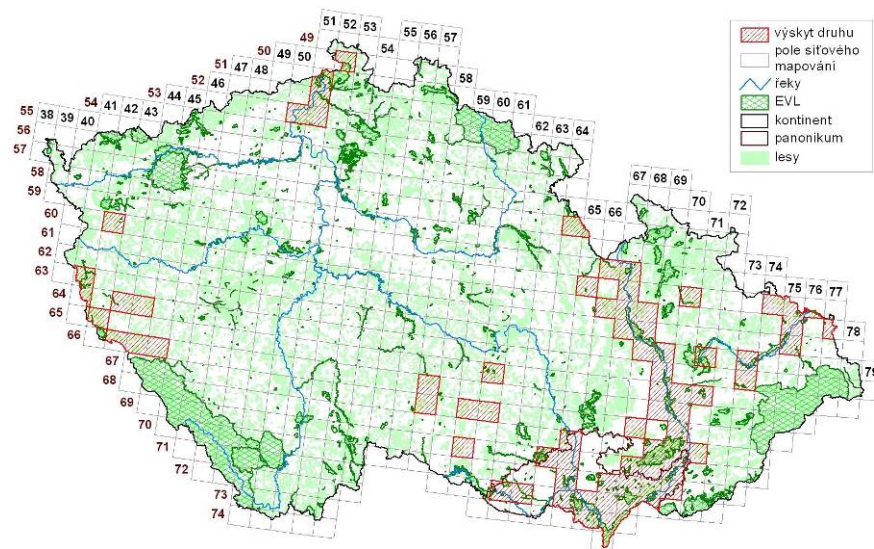

18.-19. st.

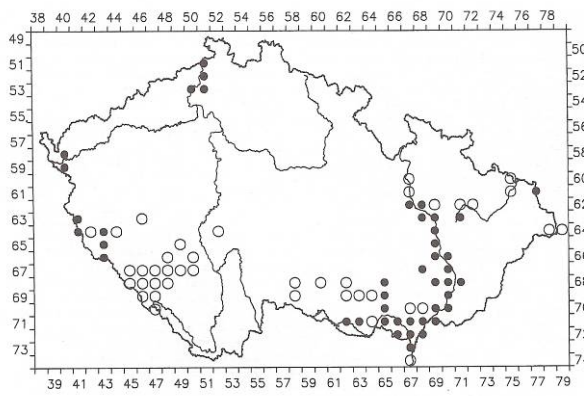
Obr. 5: Historický výskyt bobra evropského (*Castor fiber*) na území ČR (10.-19. století).

15%

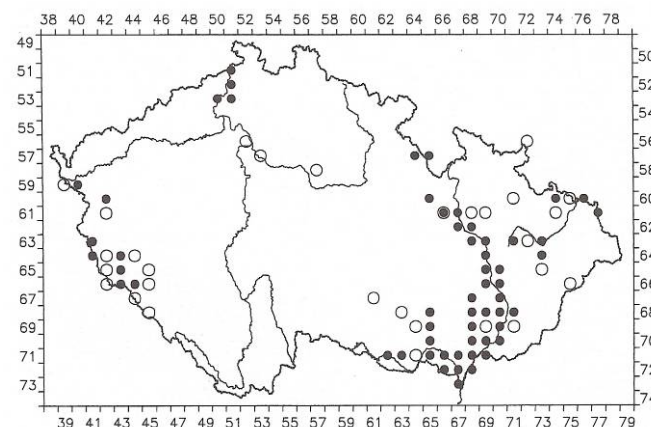
Zdroj dat: © AOPK ČR, 2007

1975-1999

Obr. 6: Bobr evropský (*Castor fiber*) - výskyt v období 1975-1999 (○ - přechodný výskyt, ● - trvalý výskyt)

2000-2004

Cfib - V J-Čechách vyhuben už v pol. 18. stol., reintrodukce 1809 na Třeboňsku, ale poslední uloven 1871, na Slovensku na Žitném ostrově posl. zástřel 1858, introdukce 1991-1996 do Litovelského Pomoraví a na Odru 27 ks z PL a Litvy, šíření bobra na dolních a středních úsecích řek, starých ramenech a rybnících v povodí Labe, Odry a Dunaje, 2002 odhad po 150 ks v ČR i SR; dnes v ČR 200-300 ks

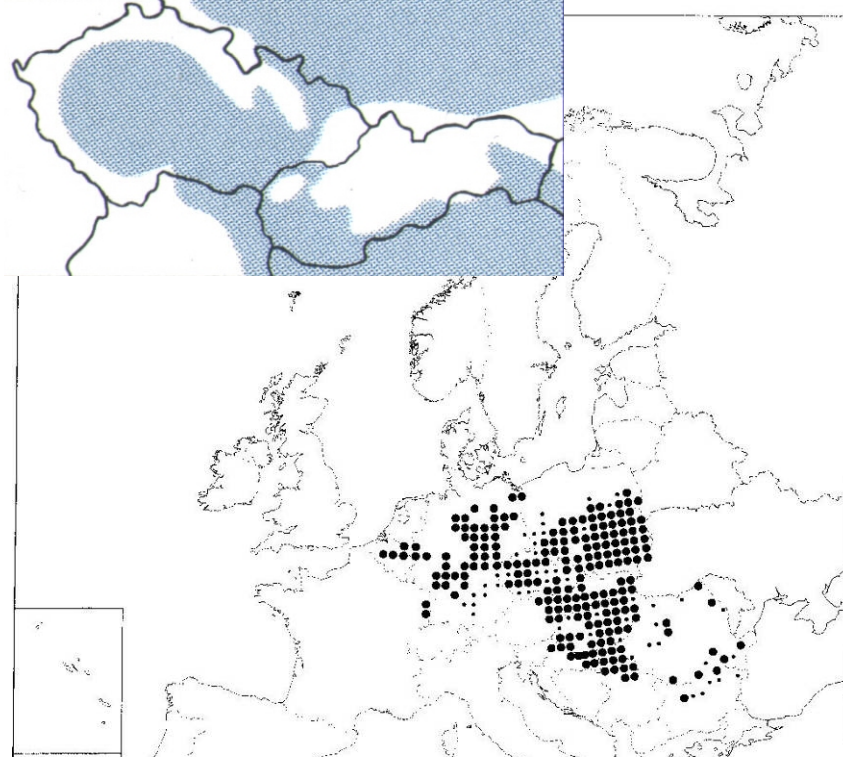
Ccan - introdukce do Finska a Rakouska na V od Vídně (12-15 ks) - vymřeli

Cricetus cricetus Linnaeus, 1758

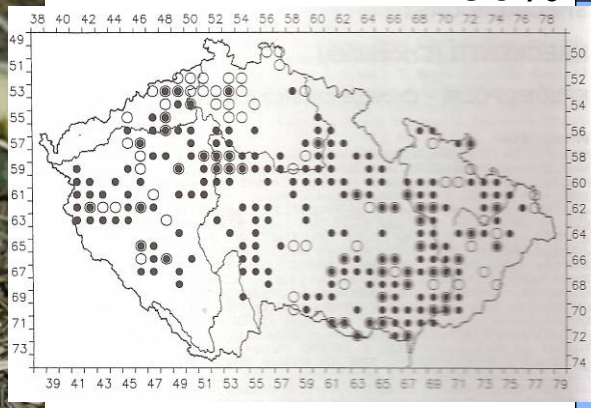
- křeček polní

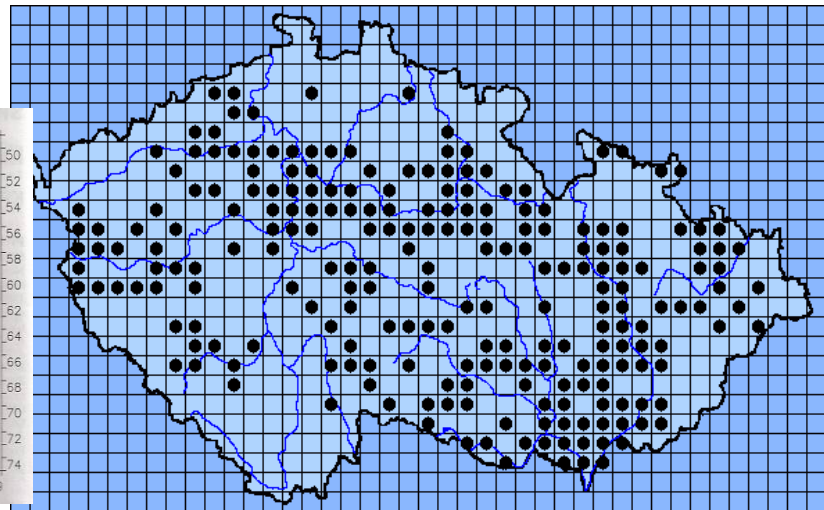
-, -, SO

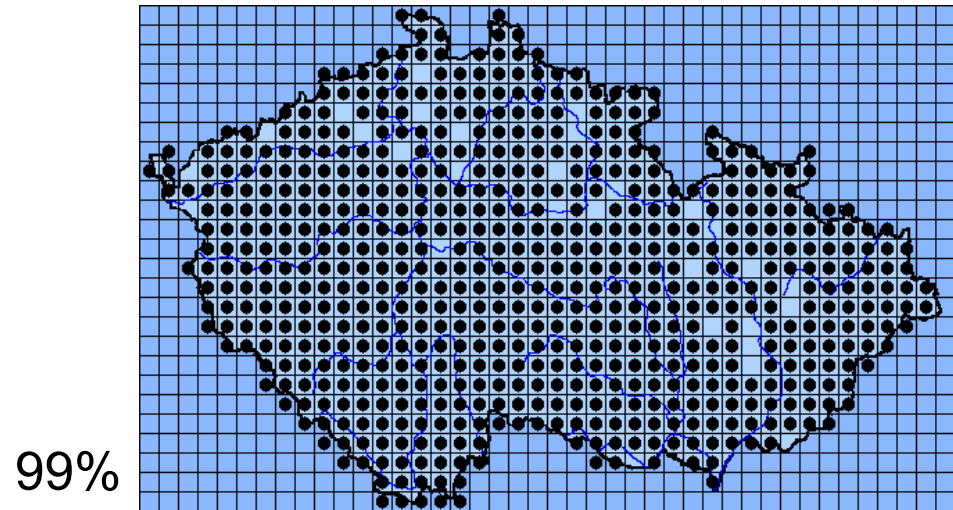
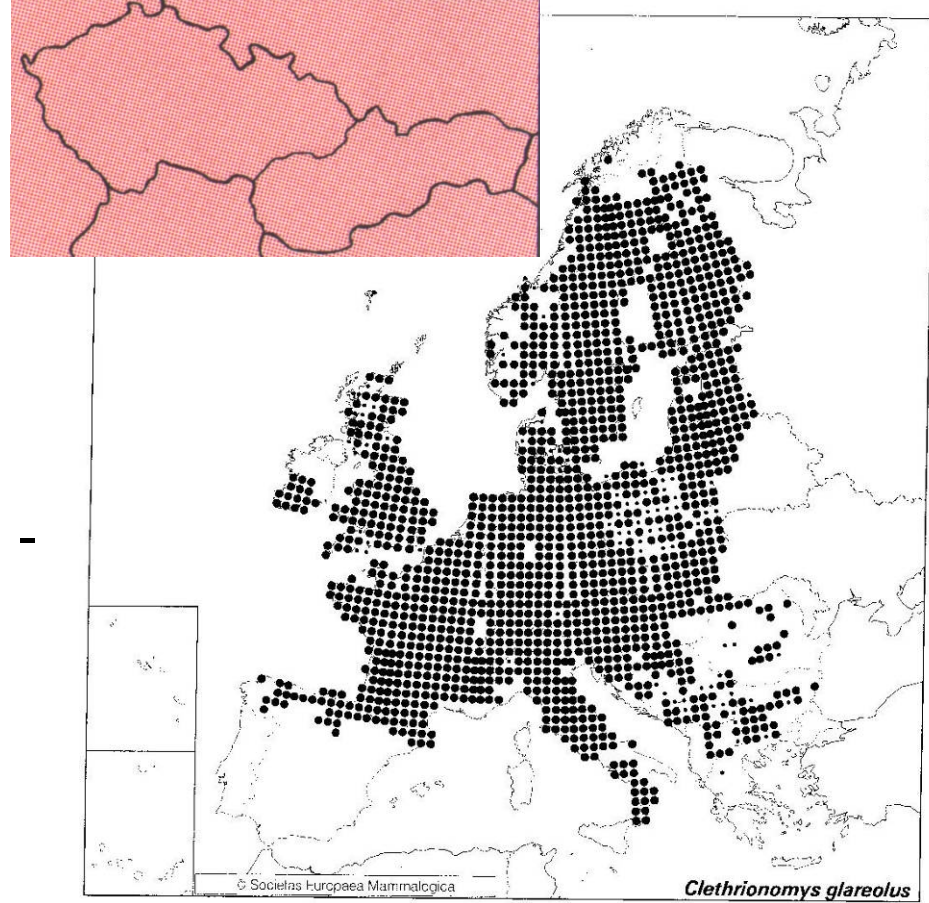
Odlesněná kulturní krajina, v ČR od 70. let 20. st. úbytek až lokální vymizení, od 90. let populace vzrůstá, šíření.
Přemnožování – na Slovensku až 500 ks/ha (1971), hojný v nížinách.

36%

Myodes glareolus (Schreber, 1780)
- norník rudý (*Clethrionomys glareolus*)

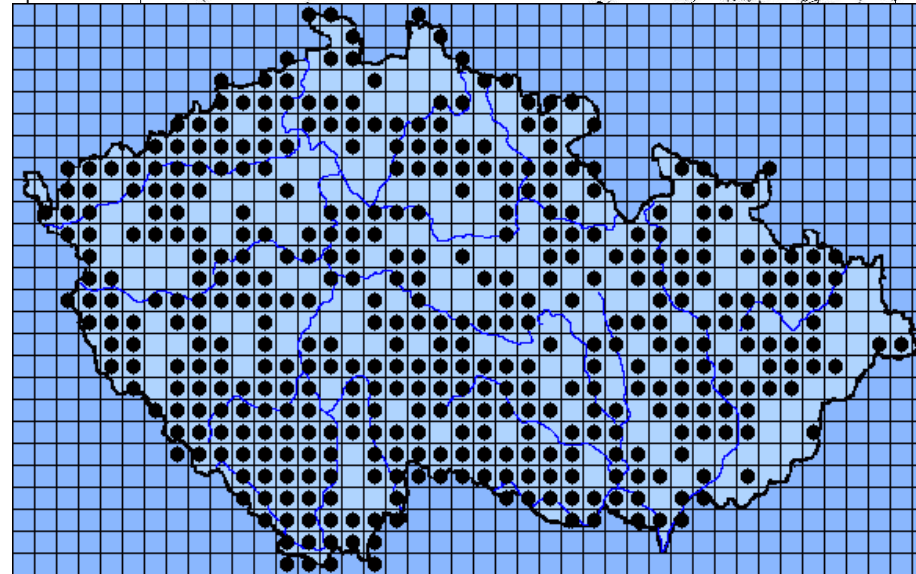
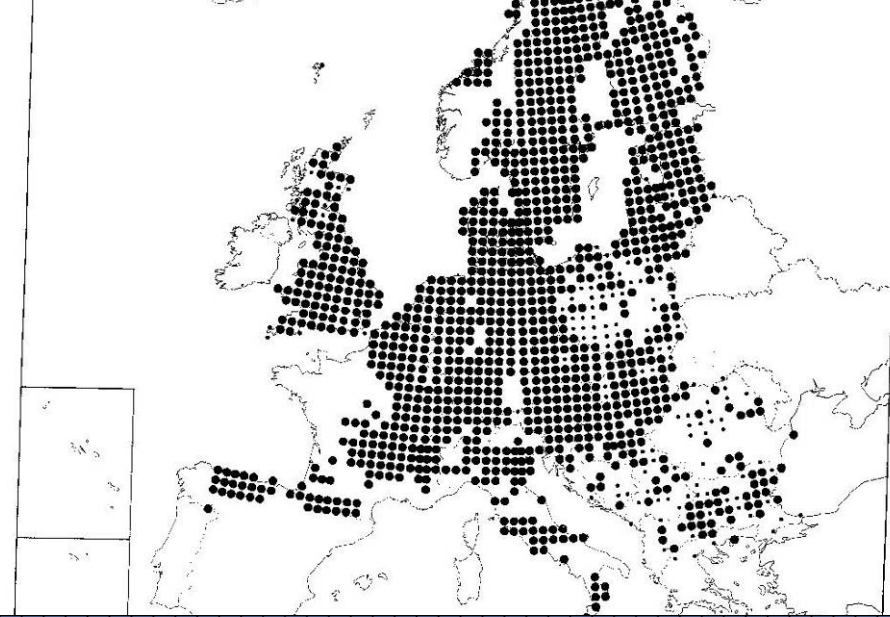
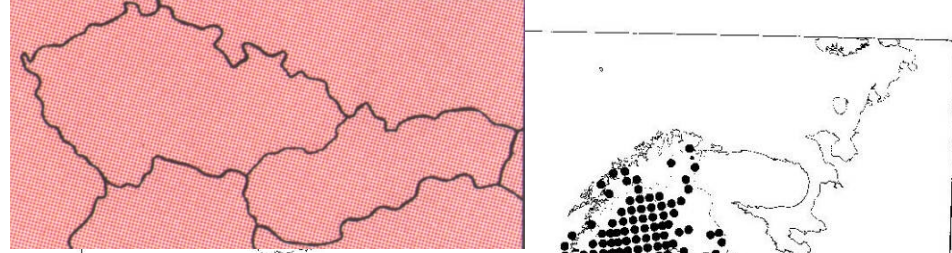
Arvicola terrestris (Linnaeus, 1758)
- hryzec vodní (*A. amphibius*)

Mimo souvislé lesy, v blízkosti vody

-, -, -

67%

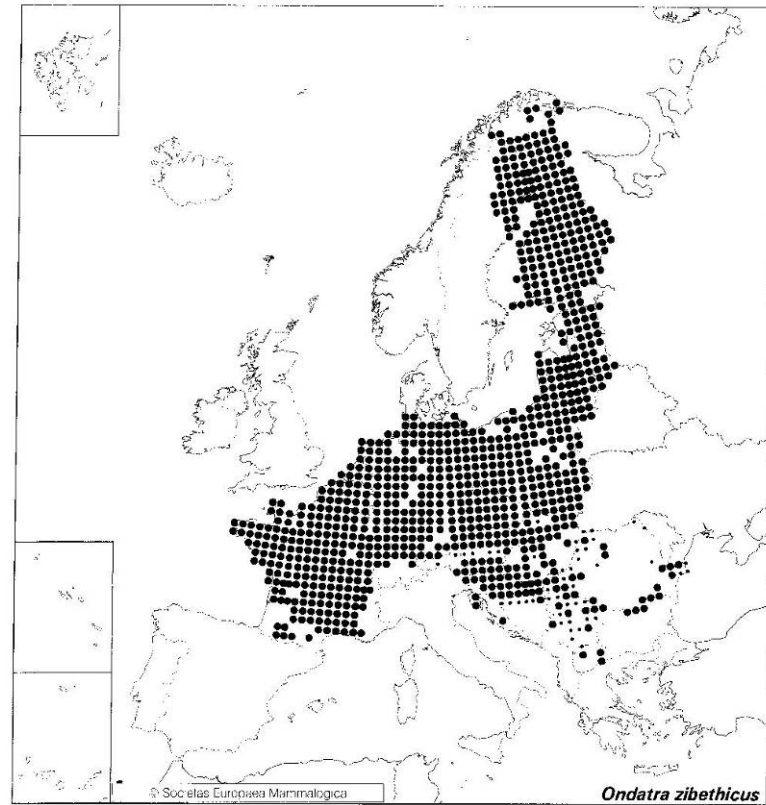
Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766)

- ondatra pižmová

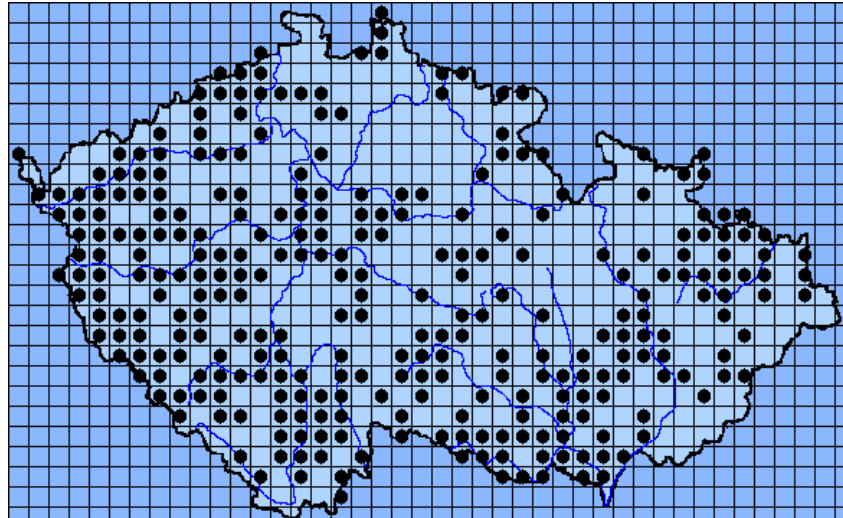
1905, 1906 vysázena u Dobříše,
poprvé v Evropě, na Slovensku
1921-1924

Úlovky – v Československu
45 000 ks/ročně, dnes v ČR
5 000; rákosiny.

-, -, -

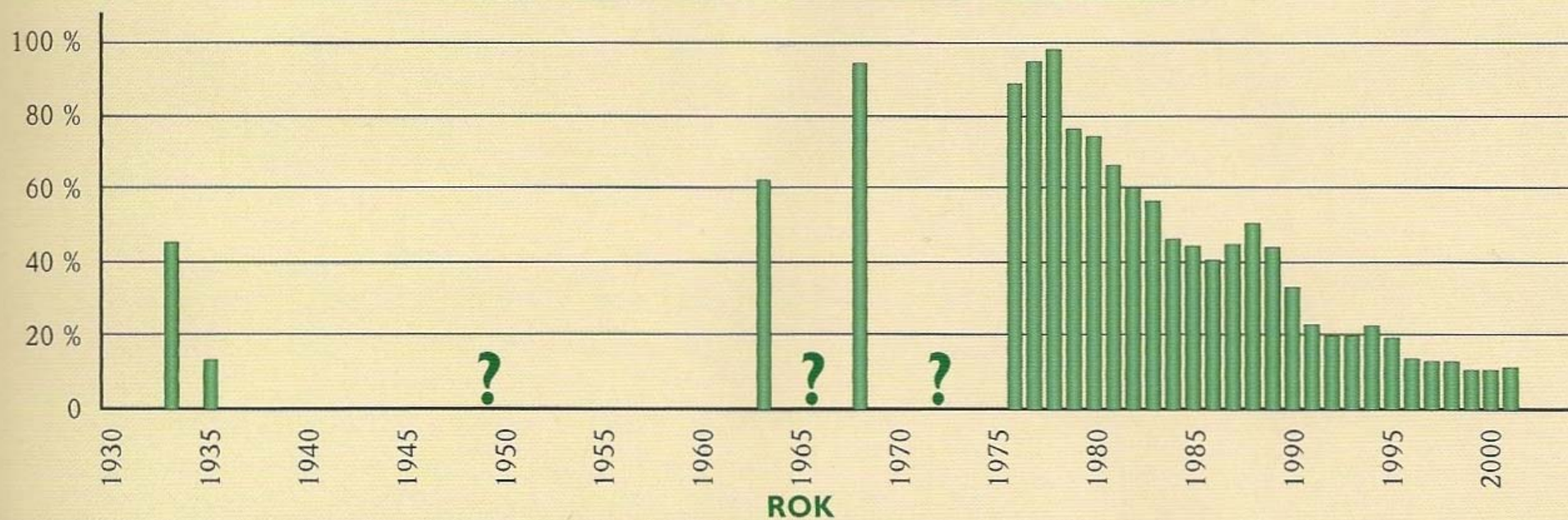
47%

Am

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE ONDATRY PIŽMOVÉ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

Microtus arvalis (Pallas, 1778)

- hraboš polní

- , - , -

Zemědělská bezlesá krajina, stohy, i ve městech, na podzim v budovách, fluktuace početnosti (2-5 let) – gradace 2500 ks/ha, pesimum 2-5 ks/ha

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761)

- hraboš mokřadní

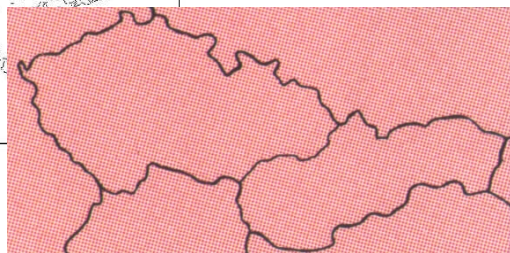
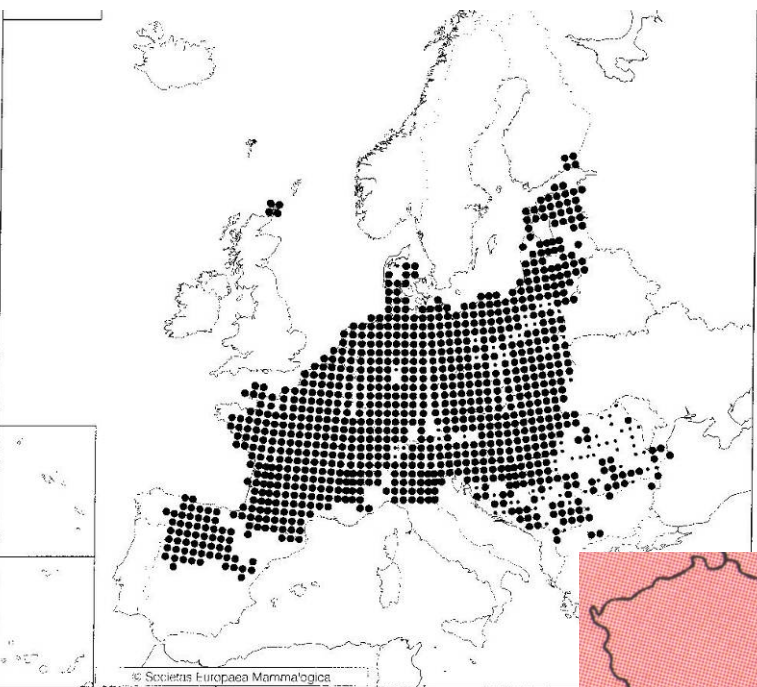

- , - , -

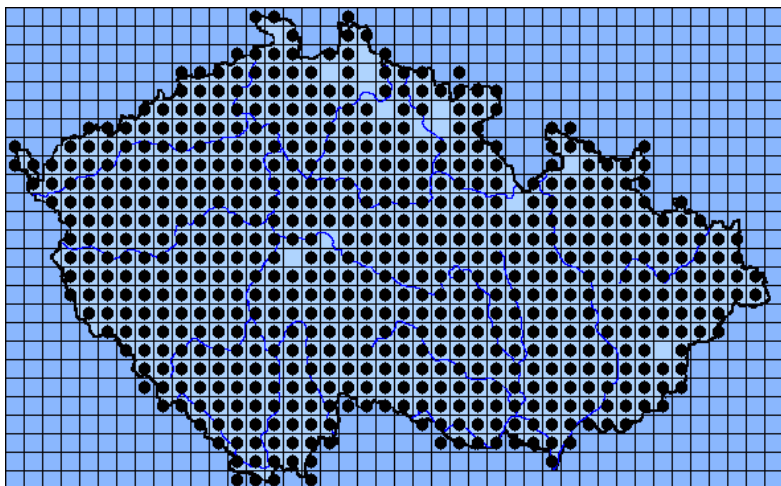
Mozaikovitě, chladné a vlhké biotopy s hustým bylinným podrostem, lesy i louky, imisní holiny s *Calamagrostis villosa*

Microtus arvalis (Pallas, 1778)

- hraboš polní

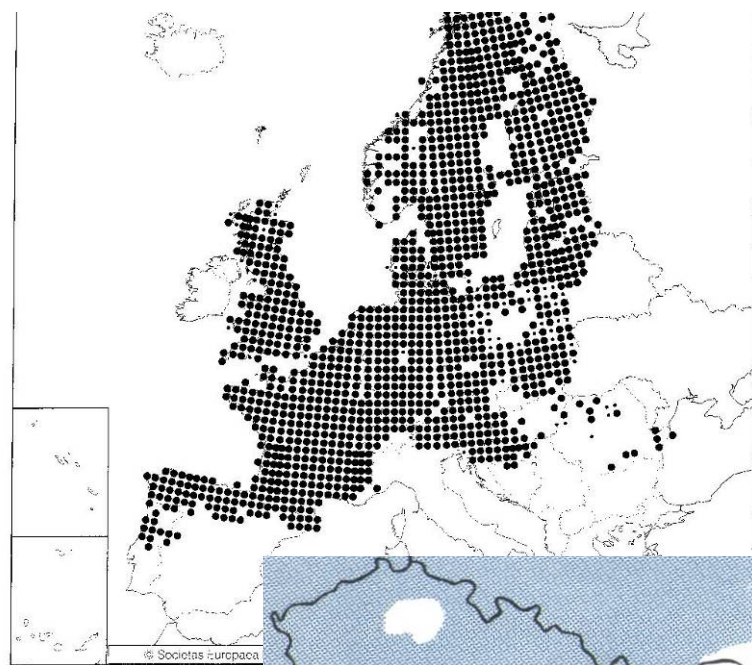

100%

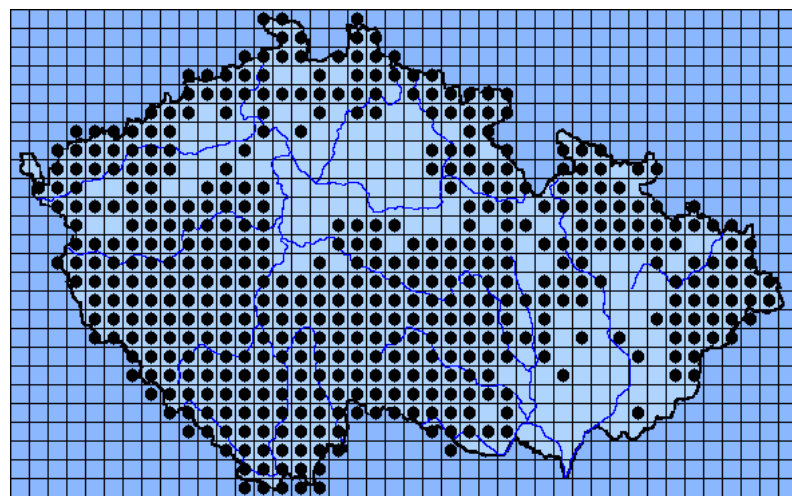

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761)

- hraboš mokřadní

75%

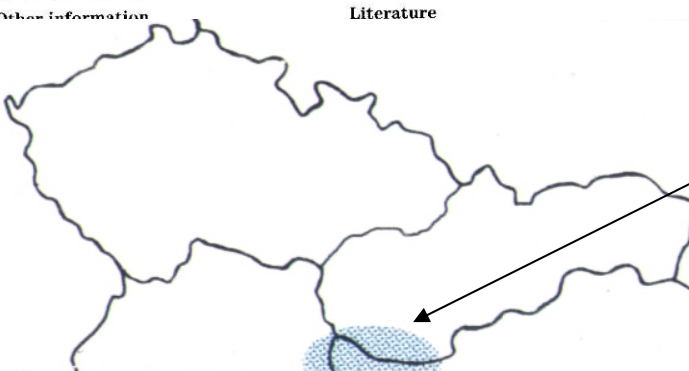
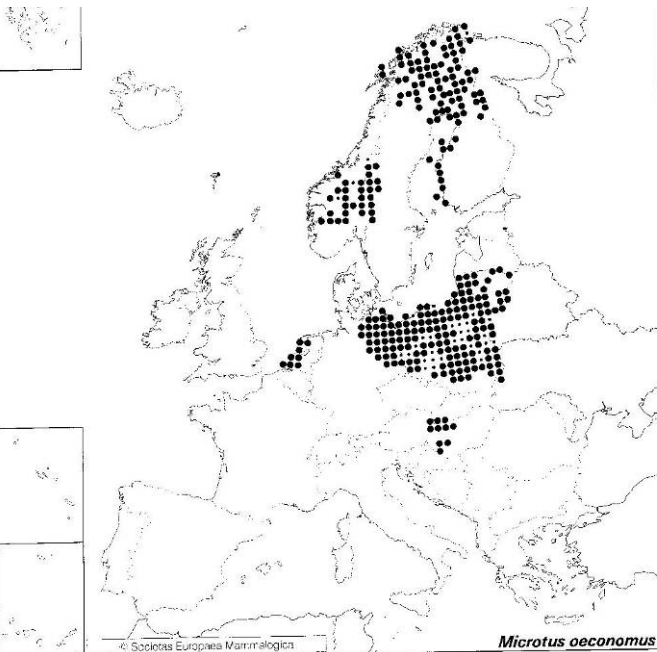
Microtus oeconomus (Pallas, 1776)
- hraboš hospodárný (severní)

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952)
- hrabošík tatranský

Microtus oeconomus (Pallas, 1776)
- hraboš hospodárný

Jen Žitný ostrov a Podunajská nížina, v Rakousku a Maďarsku J-hranice areálu; vysoká voda – nadzemní kulovitá hnízda, nízká voda – podzemní nory.

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952)
- hrabošík tatranský

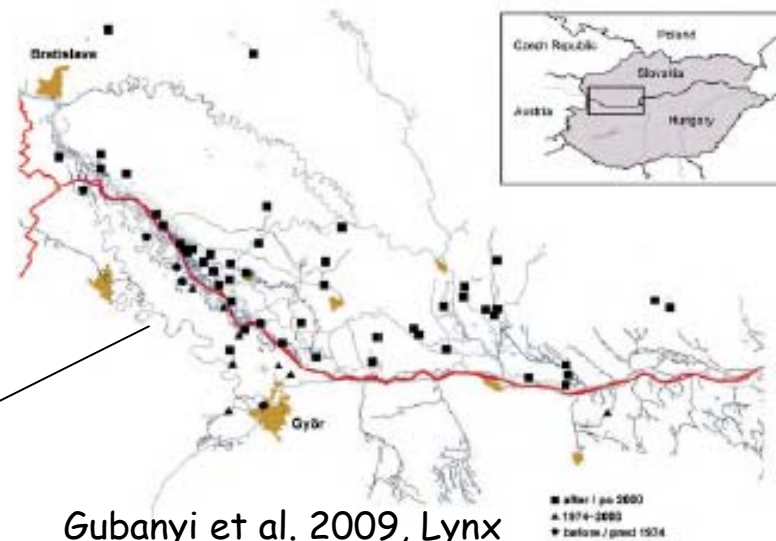
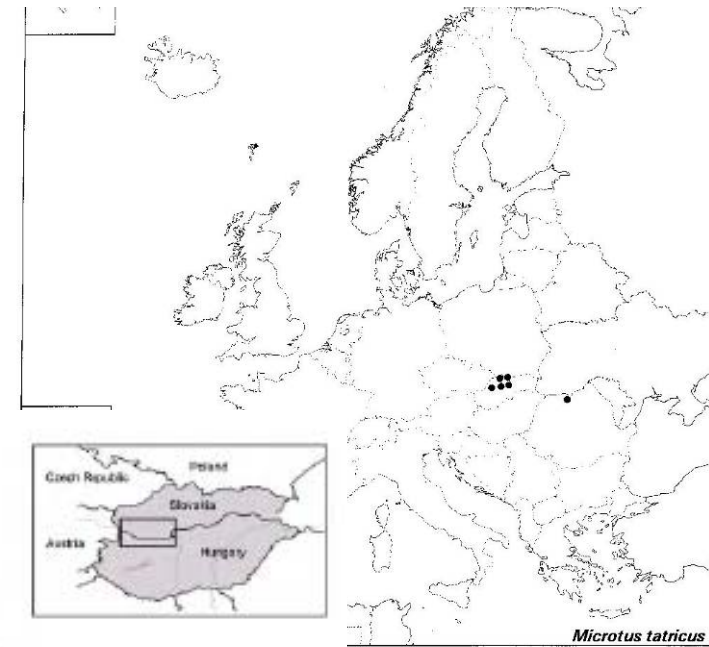
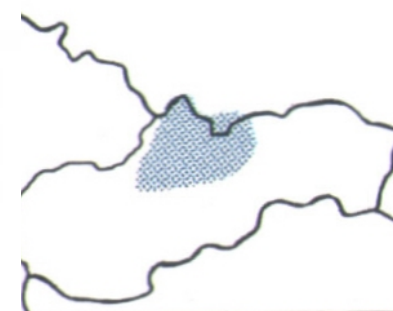

Fig. 1. Distribution map of *Microtus oeconomus* along the middle reaches of the Danube.
Obr. 1. Mapa rozšíření *Microtus oeconomus* podél středního toku Dunaje.

Jen na Slovesnku – Tatry, N Tatry, Oravské Beskydy, Fatra, Chočské vrchy, Kremnické vrchy, Muráňská planina, polské Tatry, horský druh

Microtus subterraneus (de Sélys-Longchamps, 1836)

- hrabošík podzemní

Chionomys nivalis (Martins, 1842)

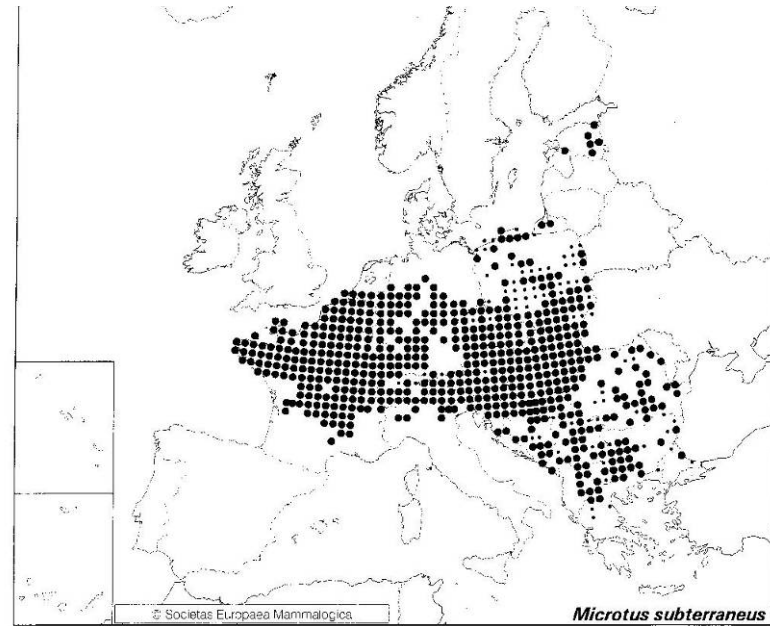
- hraboš sněžný

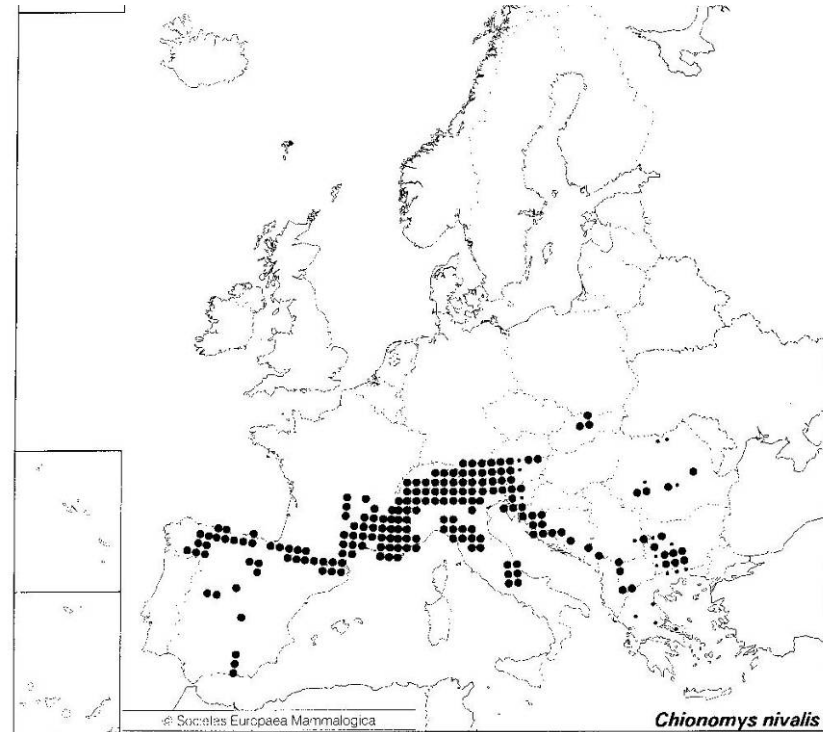
-, -, -

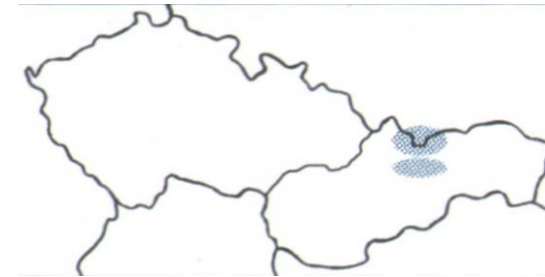
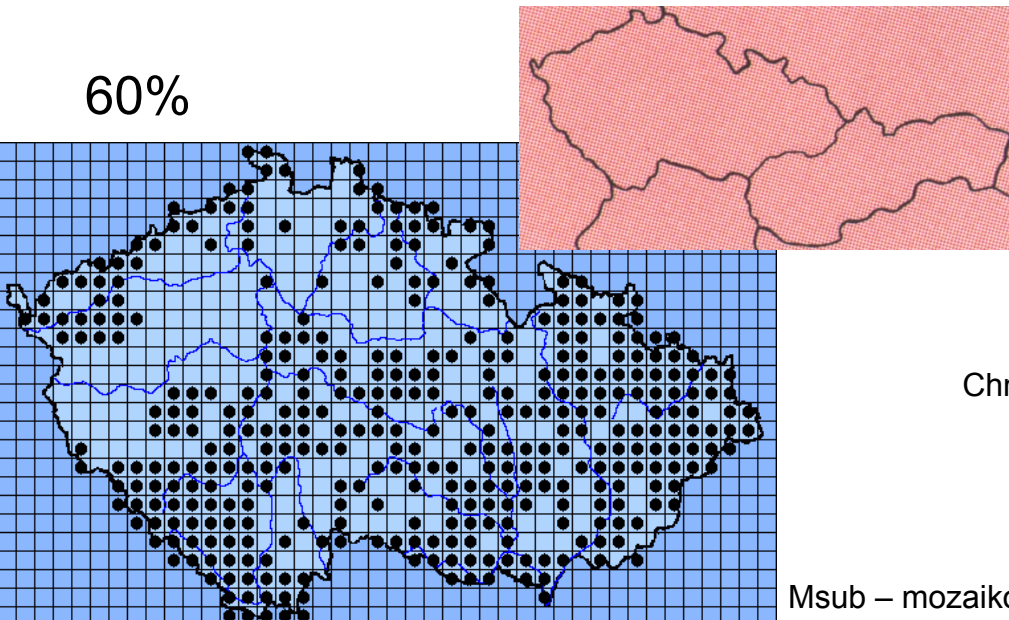
Microtus subterraneus
(de Sélys-Longchamps, 1836)
- hrabošík podzemní

Chionomys nivalis (Martins, 1842)
- hraboš sněžný

60%

Chniv – TANAP a hřebeny NP Nízké Tatry, balvanité suti v horách

Msub – mozaikovitě, vlhká stanoviště různých biotopů.

Apodemus flavicollis (Melchior, 1834)
- myšice lesní

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758)
- myšice křovinná

© Miloš Anděra

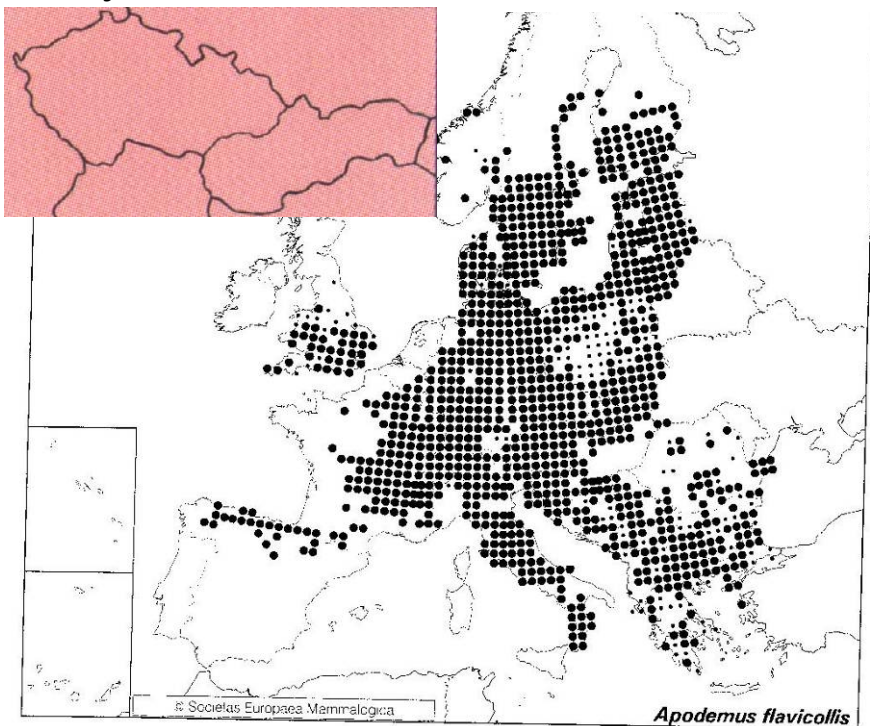
© - josef hlasek
www.hlasek.com
Apodemus flavicollis a597

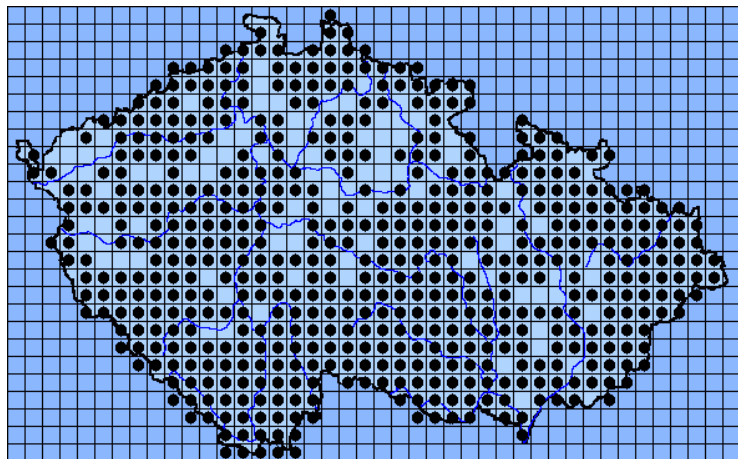
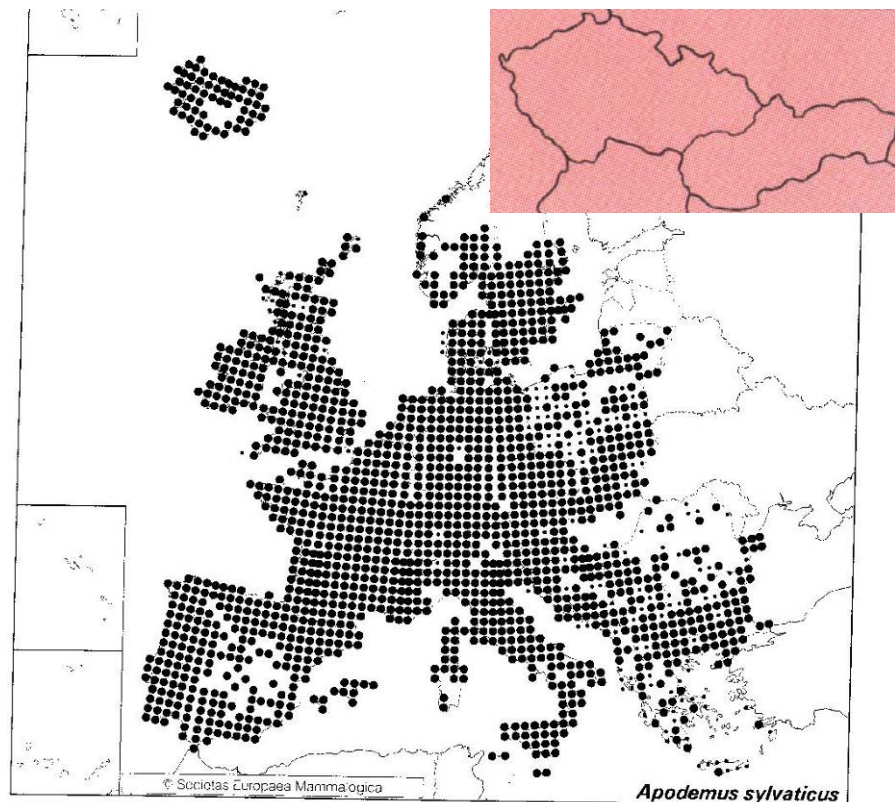
-, -, -

-, -, -

Apodemus flavicollis (Melchior, 1834)
- myšice lesní

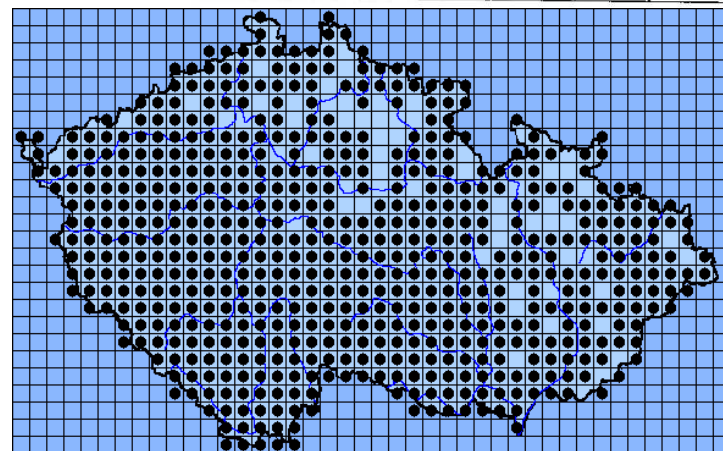

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758)
- myšice křovinná

86%

93%

Apodemus agrarius (Pallas, 1771)
- myšice temnopásá

-, -, -

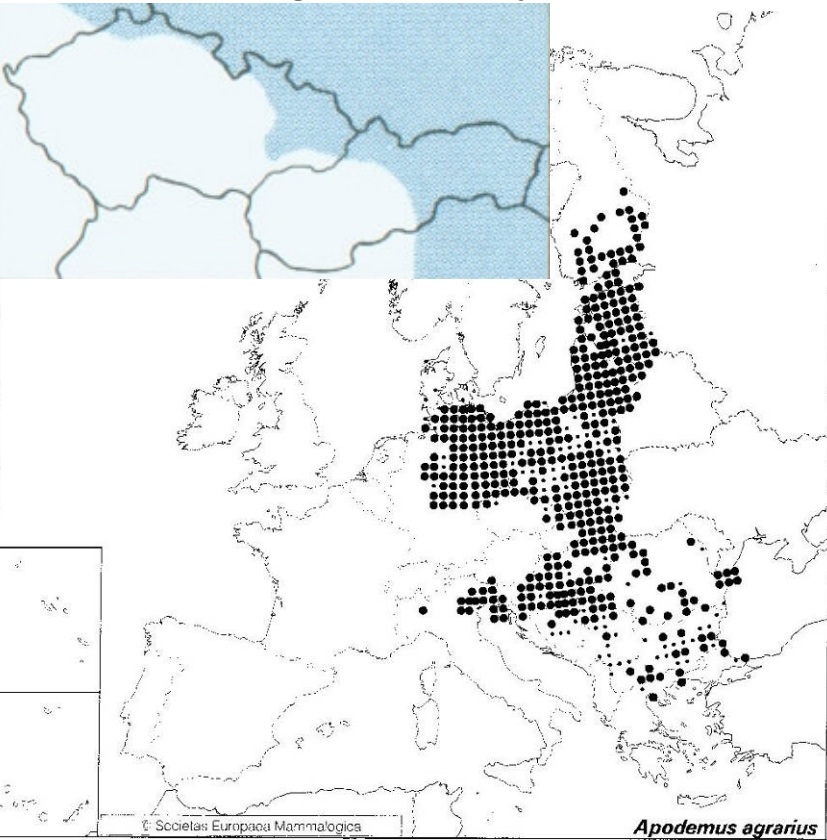
Apodemus microps Kratochvíl et Rosický,
1952 - myšice malooká

A. uralensis Pallas, 1811

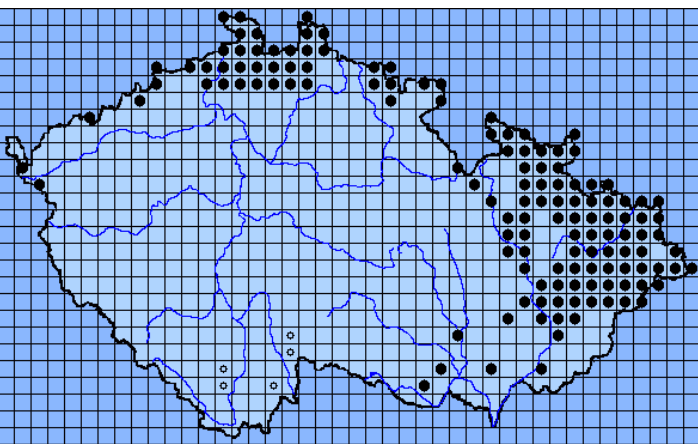

-, -, -

Apodemus agrarius - myšice temnopásá

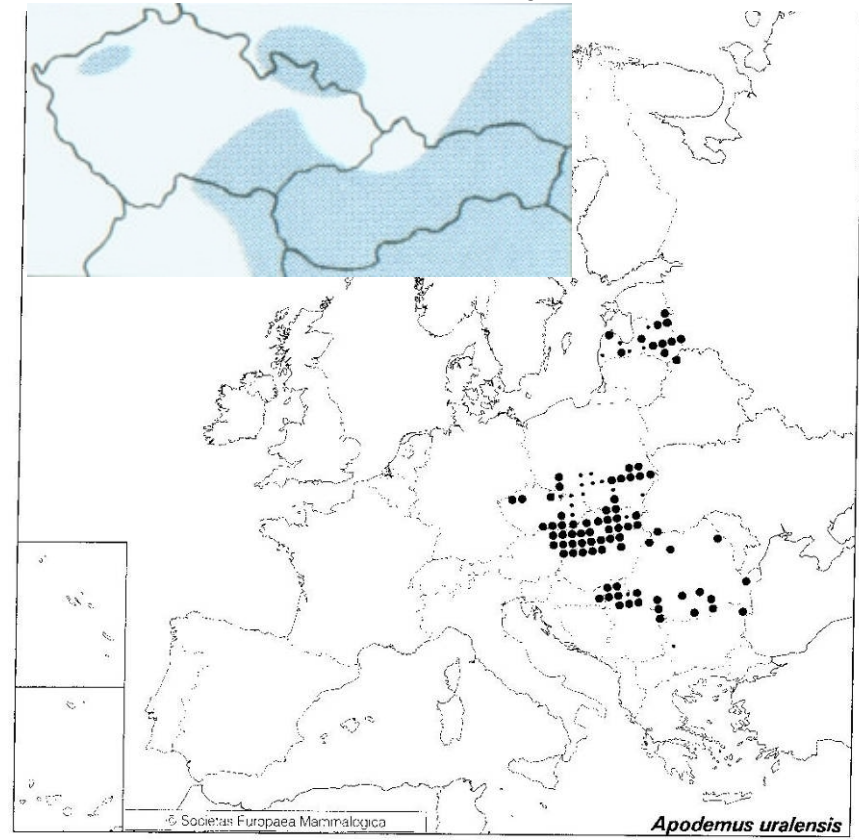

Vlhká místa, v blízkosti vod, nížiny až střední polohy

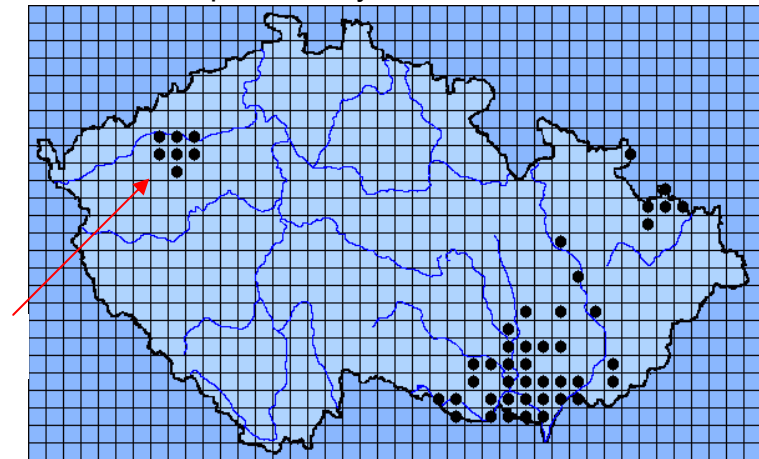
22%

Apodemus microps - myšice malooká

Teplé nížiny, v Čechách ostrůvkovitě, Morava a Slezsko, nížiny Slovenska, snad i Západní Tatry, známa až z J-Uralu.

8%

A. microps cimrmani

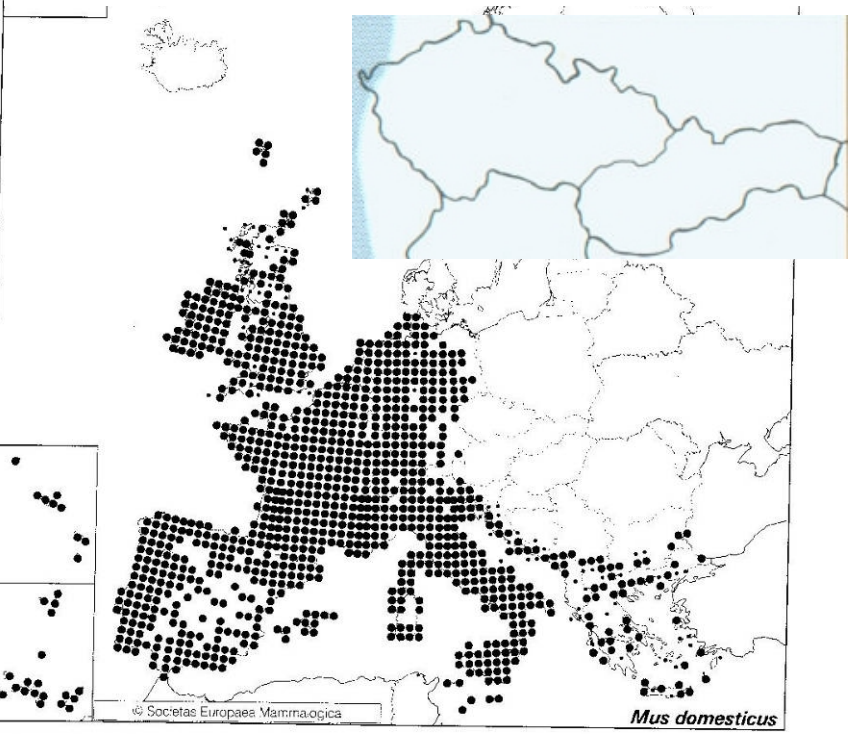
Mus musculus domesticus Rutty, 1772
- myš západoevropská

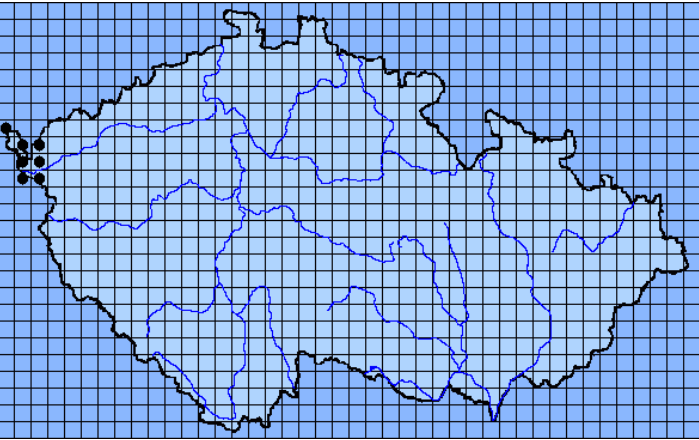
Mus musculus musculus Linnaeus, 1758
- myš domácí

Mus musculus domesticus Ratty, 1772
- myš západoevropská

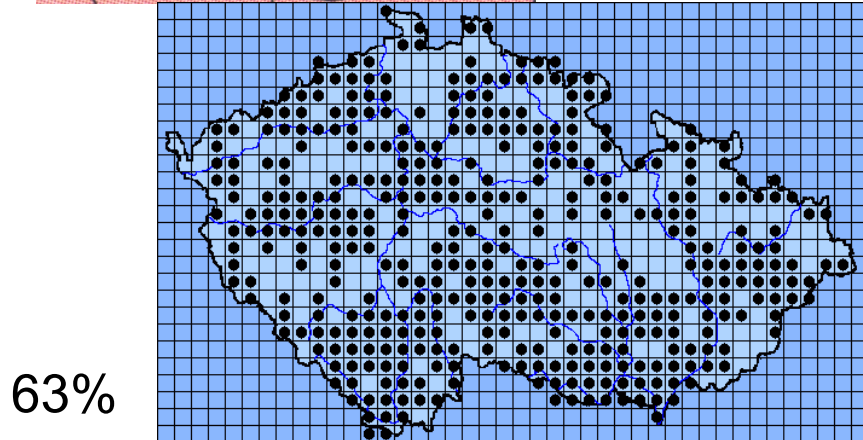
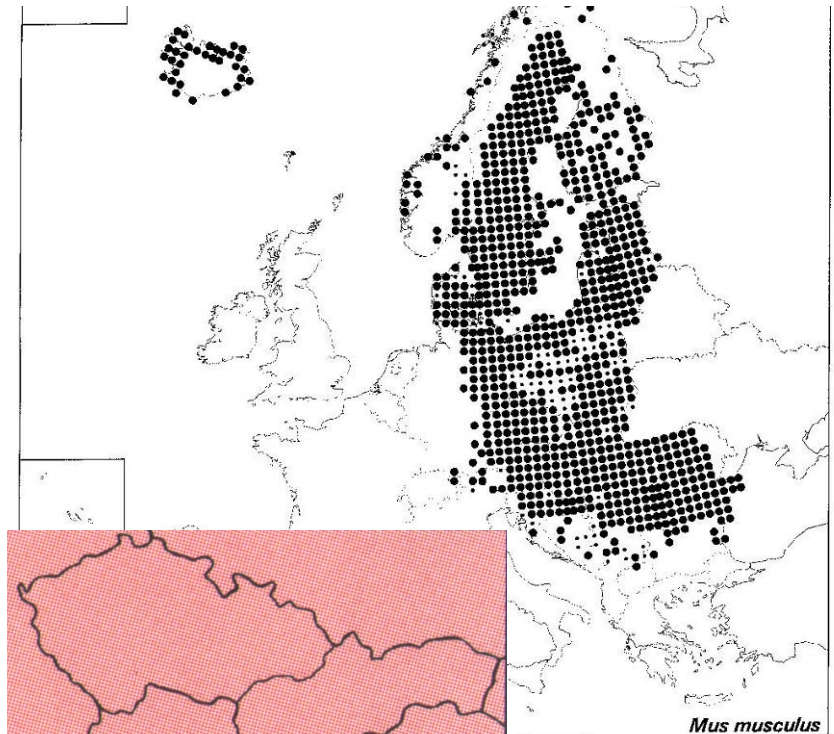
Other information   Literature

2%

Okolí Aše a Chebu, synantrop

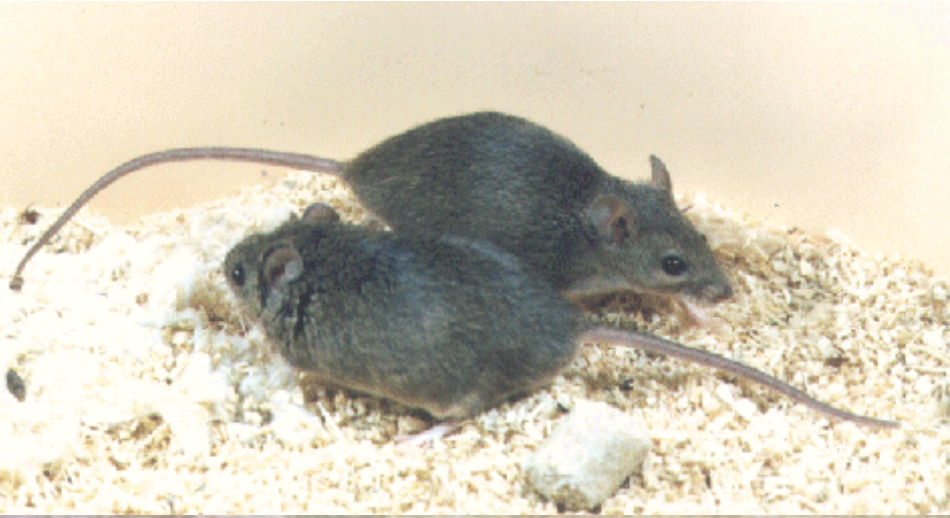
Mus musculus musculus Linnaeus, 1758
- myš domácí

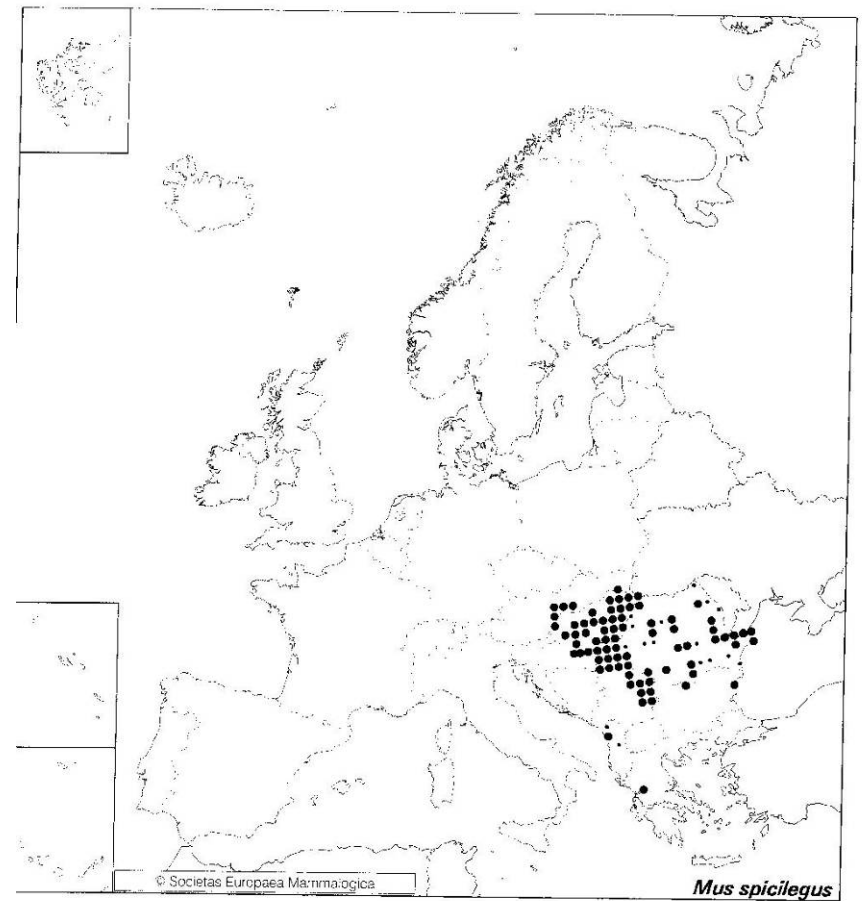
63%

Všude, ze stepí J Evropy a Asie, šíření se zemědělstvím

Mus spicilegus Petenyi, 1882
- myš panonská

JZ Slovensko od Komárna po Nitrú a Levice, Košická kotlina,
stepní druh, kupky (kurgančiky, 80 cm x 40 cm), pole, úhory,
kupky na podzim

Micromys minutus (Pallas, 1771)

- myška drobná

-, -, -

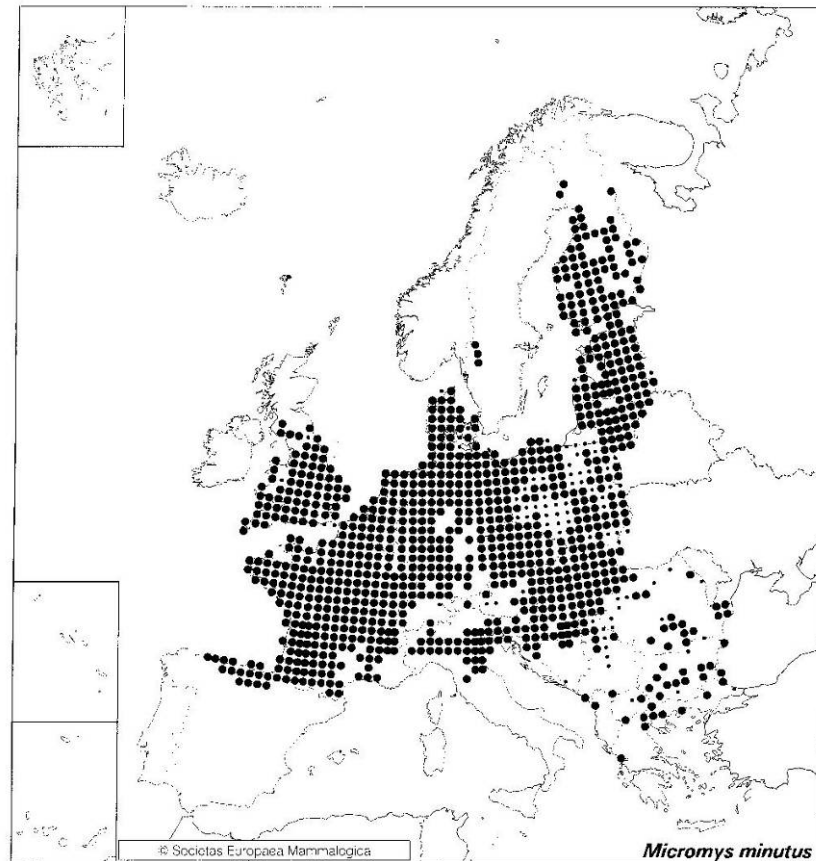

© Jiří Bohdal

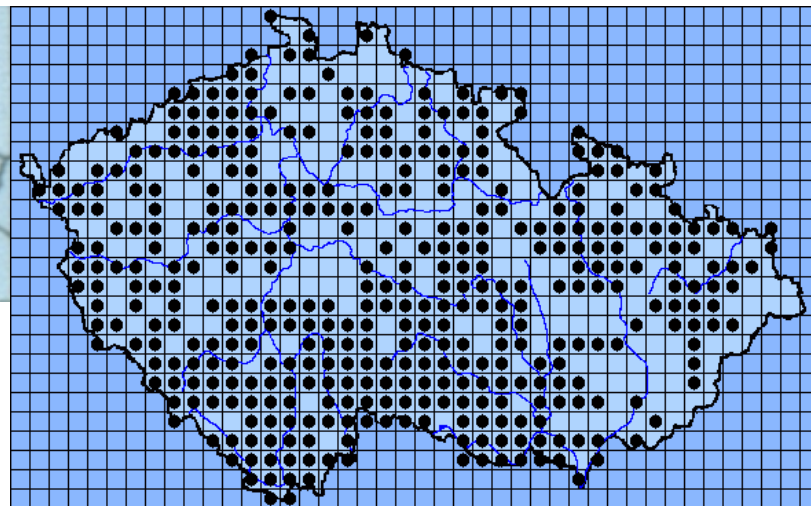

© Miroslav Anděra

www.naturfoto.cz

64%

Nížiny u vod, rákosiny, louky, lužní lesy, kulovitá nadzemní hnízda až 1m nad zemí, v zimě ve stozích i norách jiných hlodavců

Rattus rattus (Linnaeus, 1758)

- krysa obecná

Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769)

- potkan

Rattus norvegicus
© Biopix.dk: JC Schou

Rrat - Z J-Asie, synantrop, v Evropě již 2-3000let, na konci středověku z Evropy vymizela, i díky potkanovi, opět od 1929 (Praha), zavlečení lodní dopravou po Labi, šíření 1945-1991 – okolí Labe, Ohře, Vltavy od Děčína po Prahu a MB, v SR – Bratislava – přístav (50. leta 20. st.)

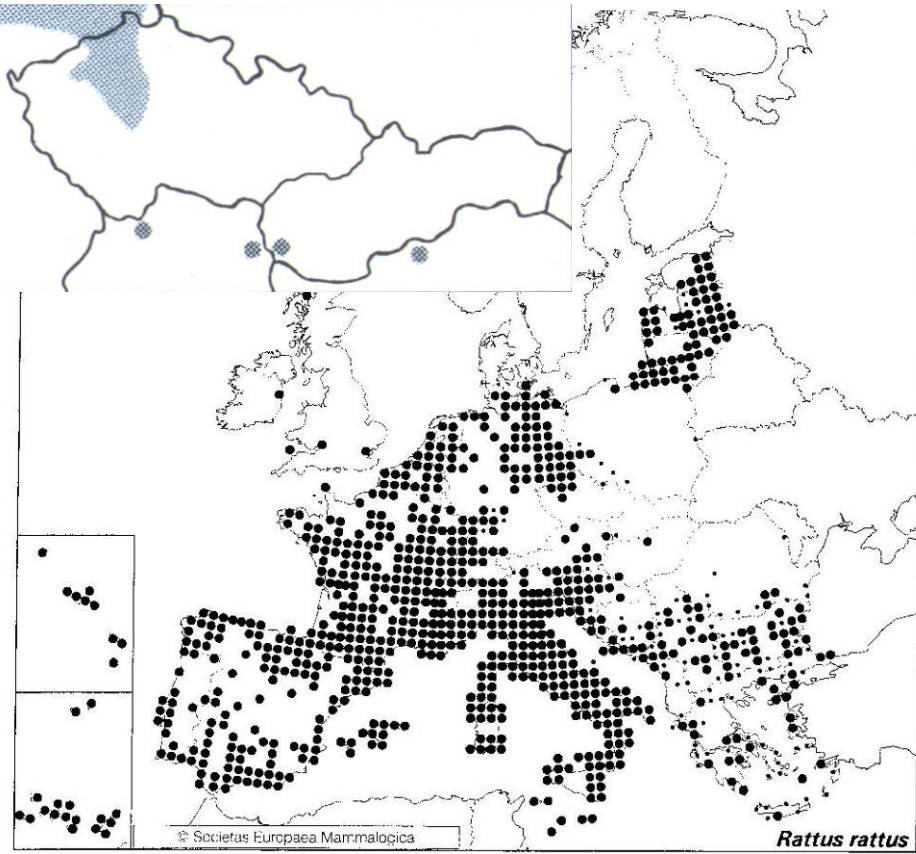
Uvnitř budov – půdy, suchá skladiště, fytofág

Rnor – bažinaté obl. V-Asie, šíření potkana až po kryse – kanalizace ve městech, od 18. stol., loví i myši, dobře plave, šplhá, klany, omnivor

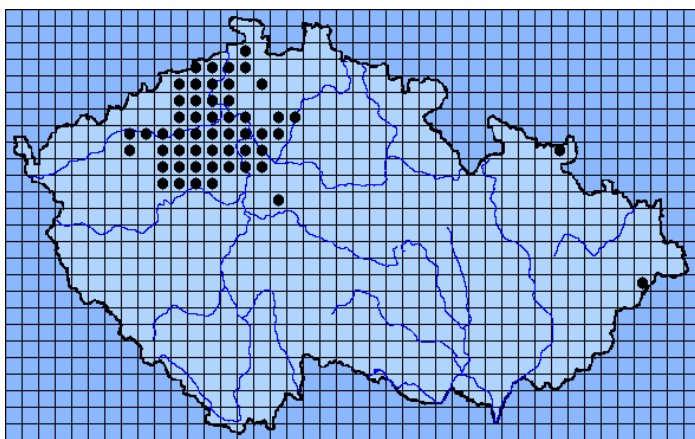
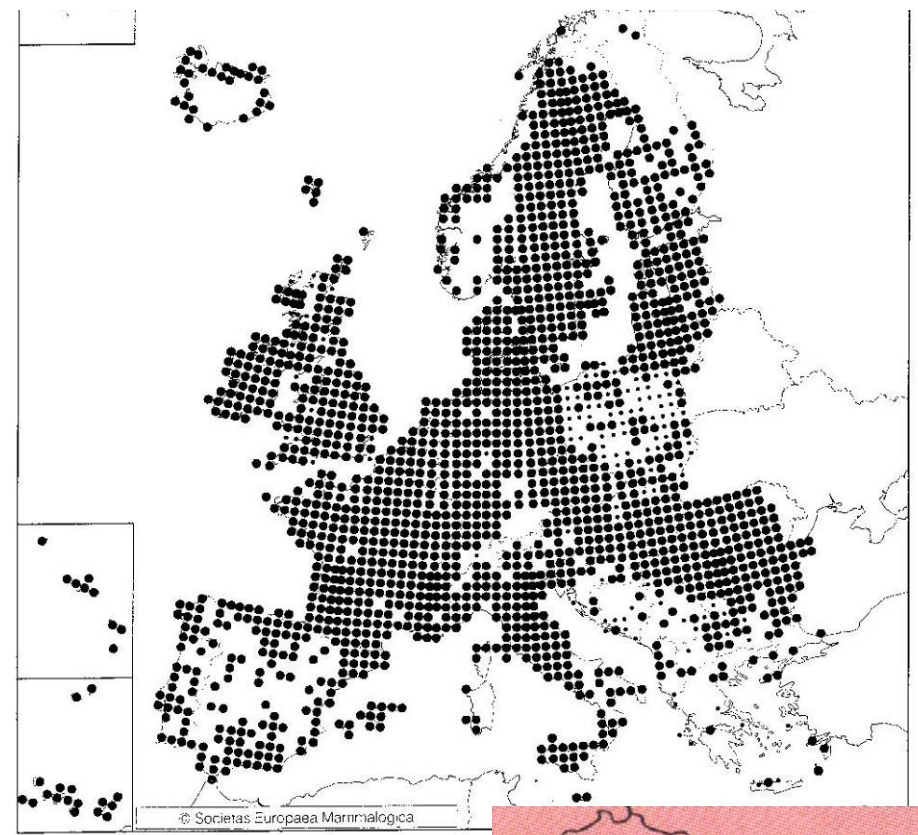
Rattus rattus (Linnaeus, 1758)

- krysa obecná

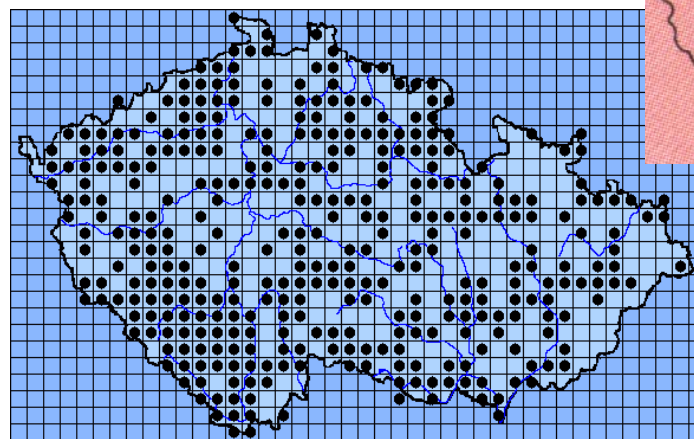

Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769)

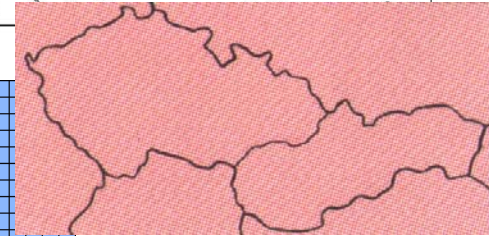
- potkan

9%

57%

Sicista betulina Pallas, 1779
– myšivka horská

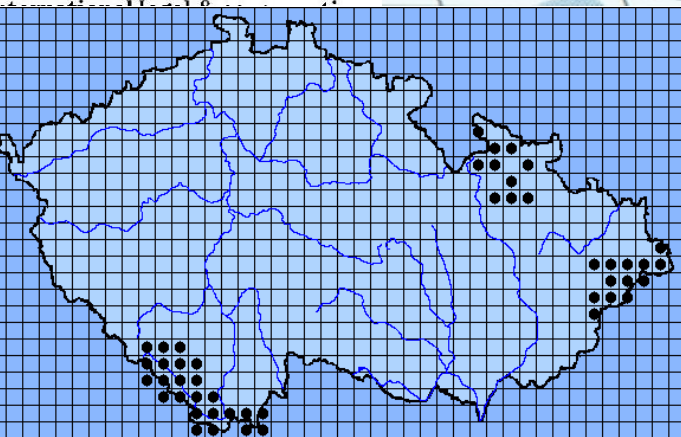
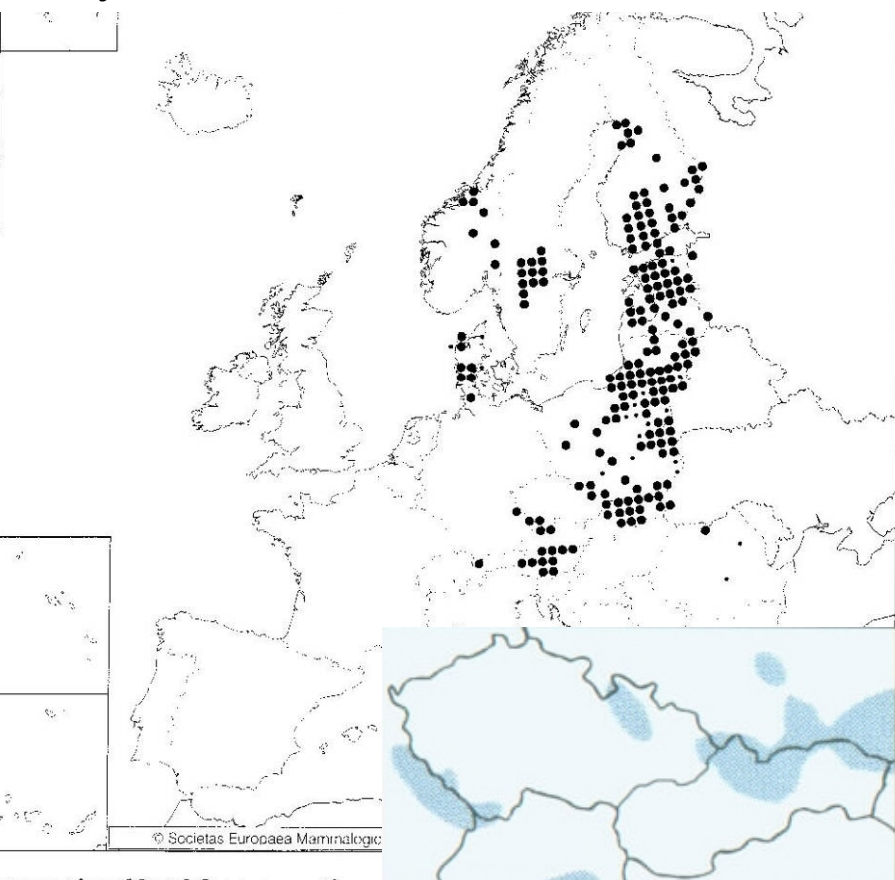
VU, NT, SO

Sicista subtilis (Pallas, 1773)
– myšivka stepní

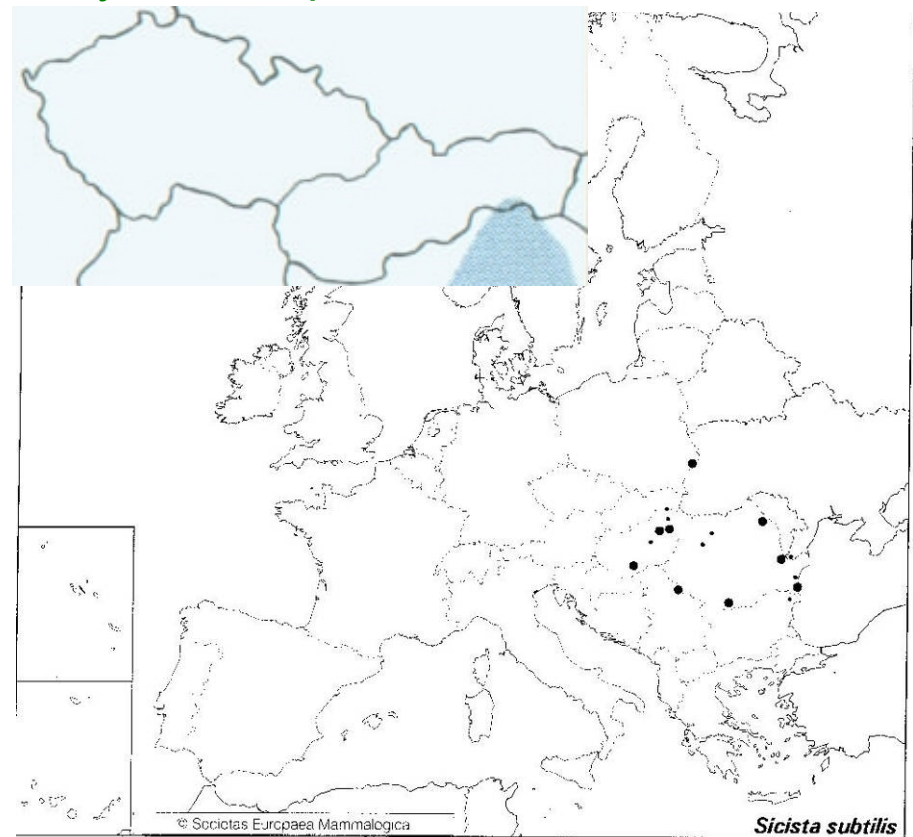
Sicista betulina Pallas, 1779

– myšivka horská

Sicista subtilis (Pallas, 1773)

– myšivka stepní

Sbet: Hory – Šumava, Novohradské h., Rychlebské h., Králický Sněžník, Jeseníky, Beskydy; Slovenské Beskydy, Fatra, Nízké Tatry, Tatry, Slovenské rudohoří, Východní Karpaty; vlhká stanoviště

Ssub: jen 1x na Slovensku 3.9.1935 u Lubice, dnes jen v Maďarsku, v SV Rakousku vymřela

Lagomorpha - zajíci

Leporidae - zajícovití

Lepus europaeus Pallas, 1778 - zajíc polní

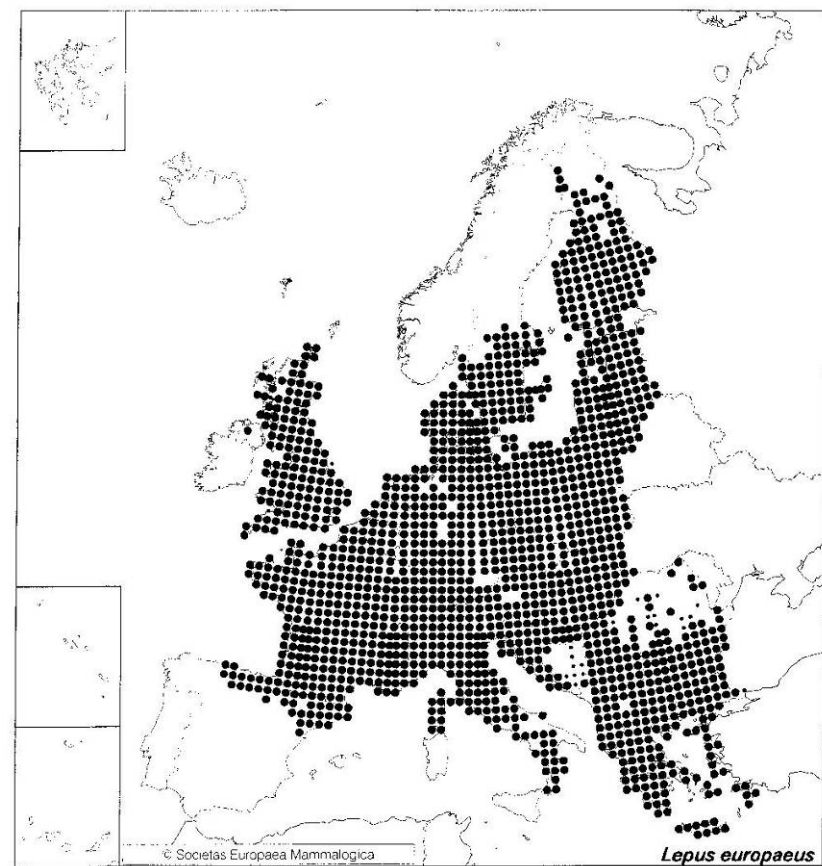
Oryctolagus cuniculus (Linnaeus, 1758) – králík divoký

Lepus europaeus Pallas, 1778

- zajíc polní

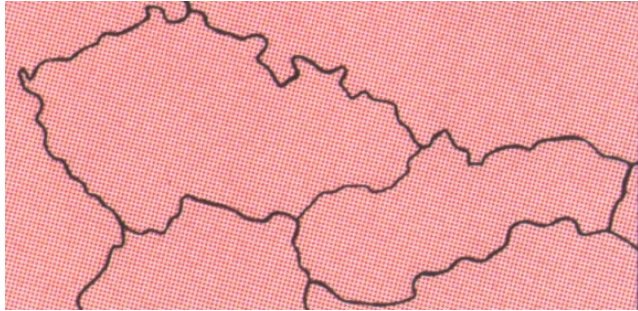
NT, -, -

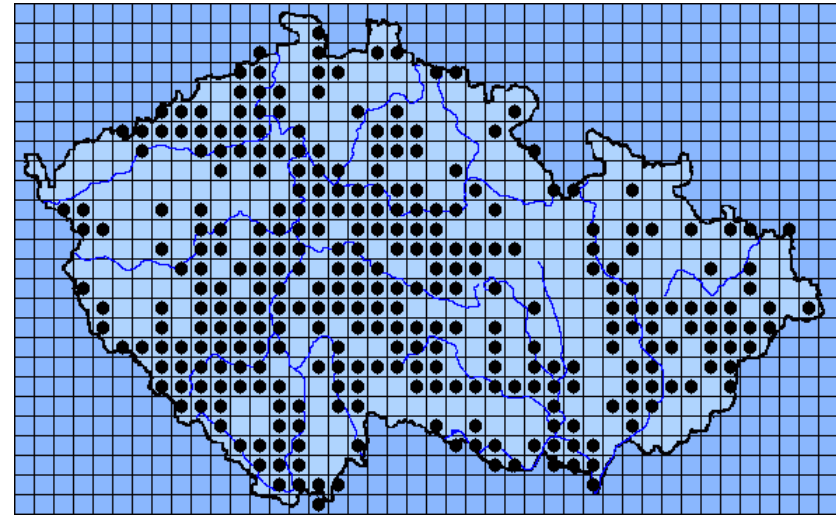
Středoevropský druh, preference otevřených biotopů v nižších nadm. výškách, superfetace, ještě v roce 1974 – roční odstřel v Československu přes 1 mil. ks., pak prudký pokles početnosti (choroby, nevhodný lov), dnes početnost ustálena, ale nižší než v 70. letech, regulovaný odstřel, dnes v ČR celkem asi 0,5 mil. ks, v SR asi 200 000 ks

Lepus europaeus Pallas, 1778

- zajíc polní

50%

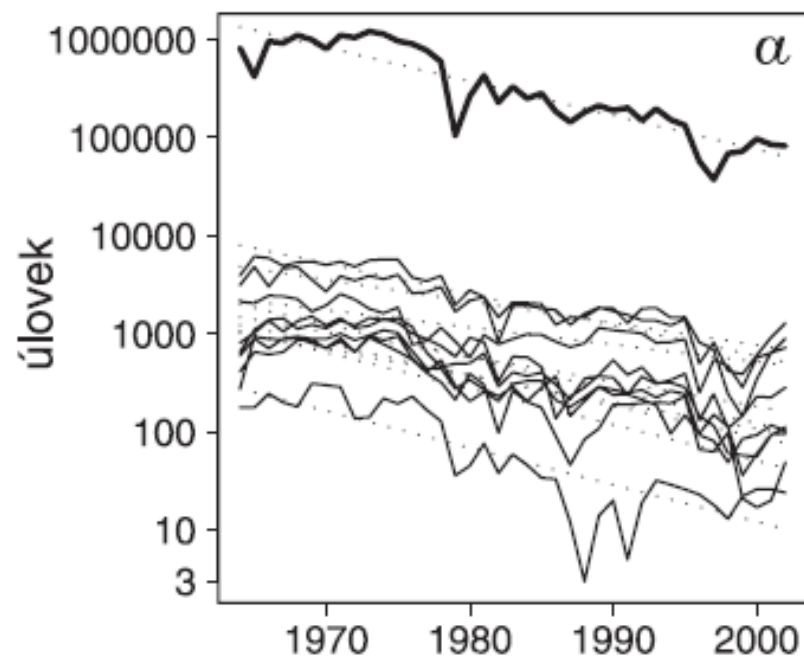
VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE ZAJÍCE POLNÍHO V ČESKÉ REPUBLICĚ NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

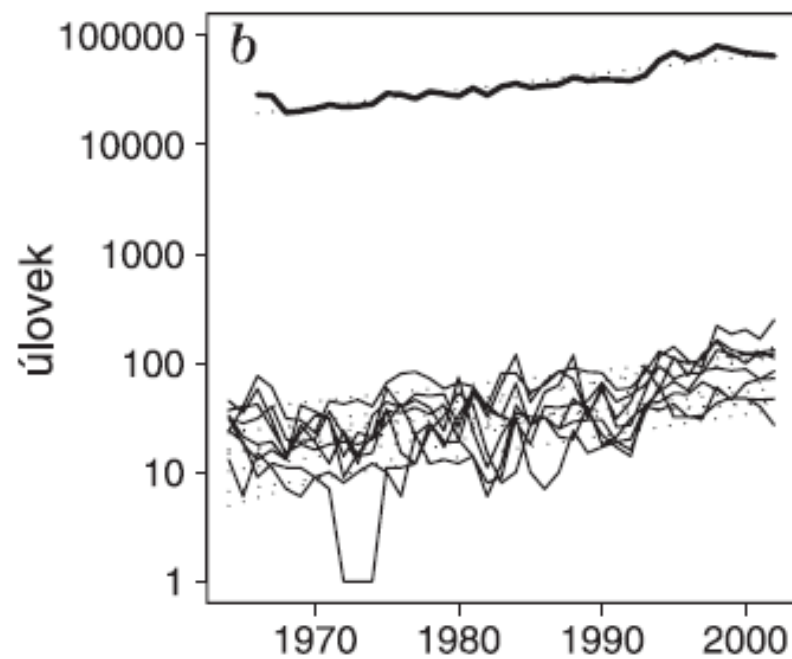
Lepus europaeus Pallas, 1778

- zajíc polní

zajíc

liška

nahoře ČR, dole Olomoucko

převzato ze Zbořil et al. 2007, Lynx

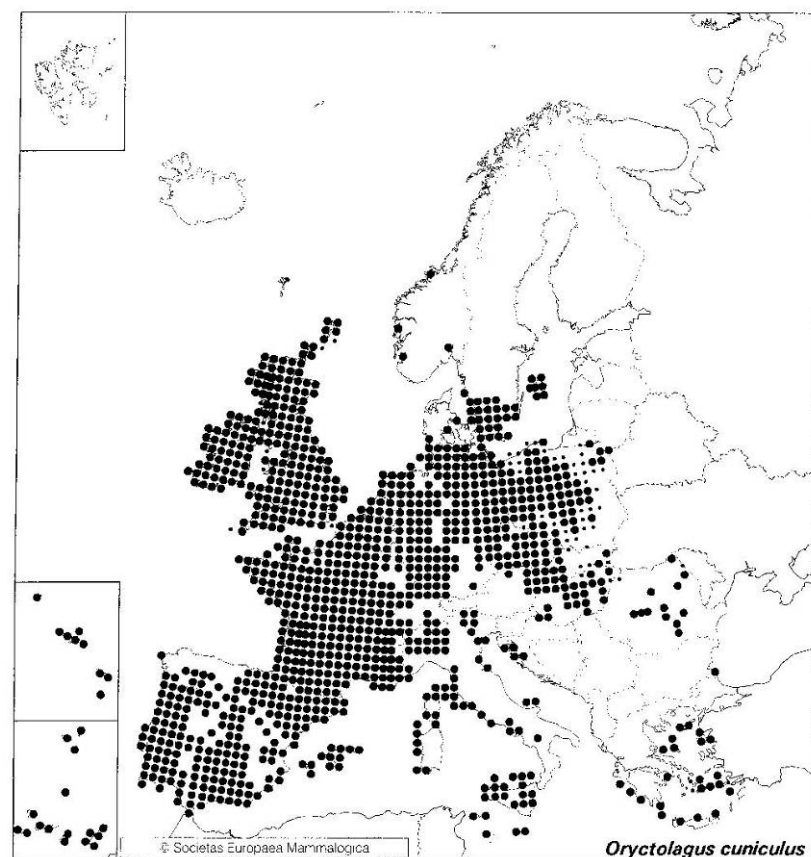
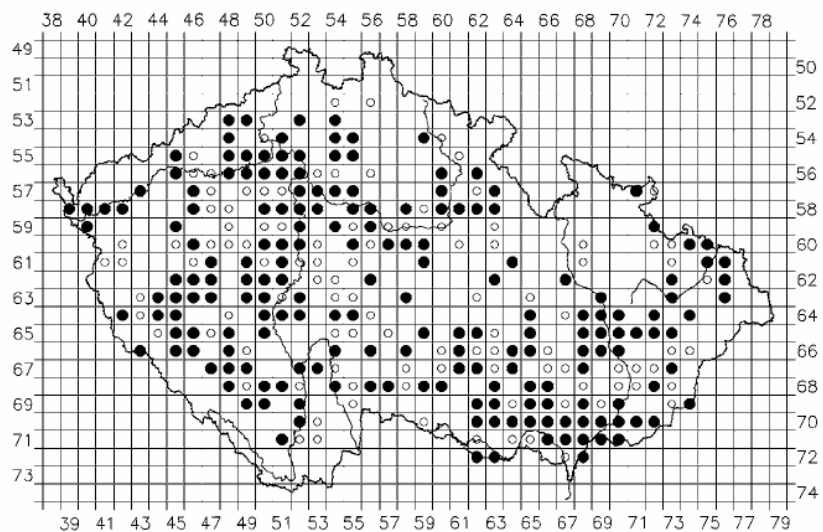
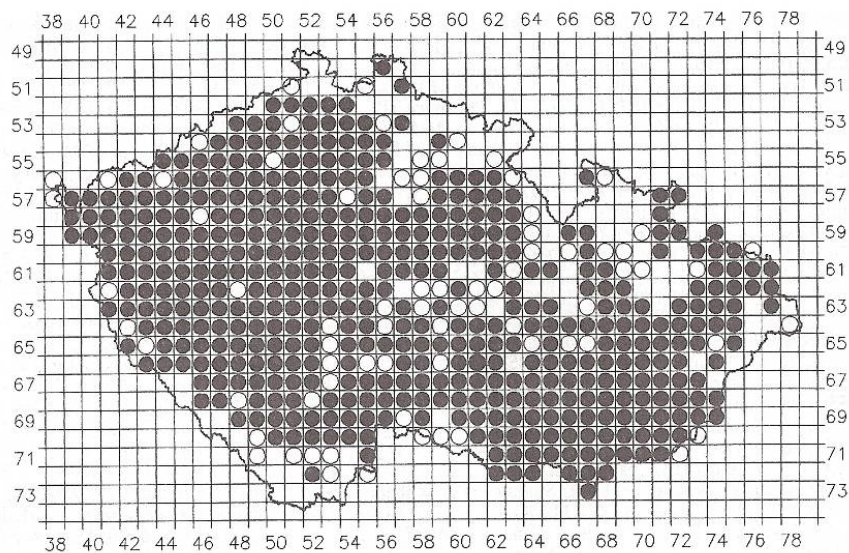
Oryctolagus cuniculus (Linnaeus, 1758) - králík divoký

Allochtonní druh z mediteránu, ve středověku již ve volné přírodě stř. Evropy, do stř. Evropy ve 12.-13., 1. zmínky v 16. století (přemnožení), dnešní rozšíření od 19. stol., teplá suchá místa s písčitou půdou do středních poloh, skupinová teritoria, do 1952 – roční odstřel okolo 200 000 ks, myxomatóza – snižování početnosti, koncem 20. století místy vymizel nebo je vzácný, v ČR v r. 1999 odstřel 231 kus, v SR v r. 2001 stav 705 ks, odstřel 84 ks.

Oryctolagus cuniculus (Linnaeus, 1758) - králík divoký

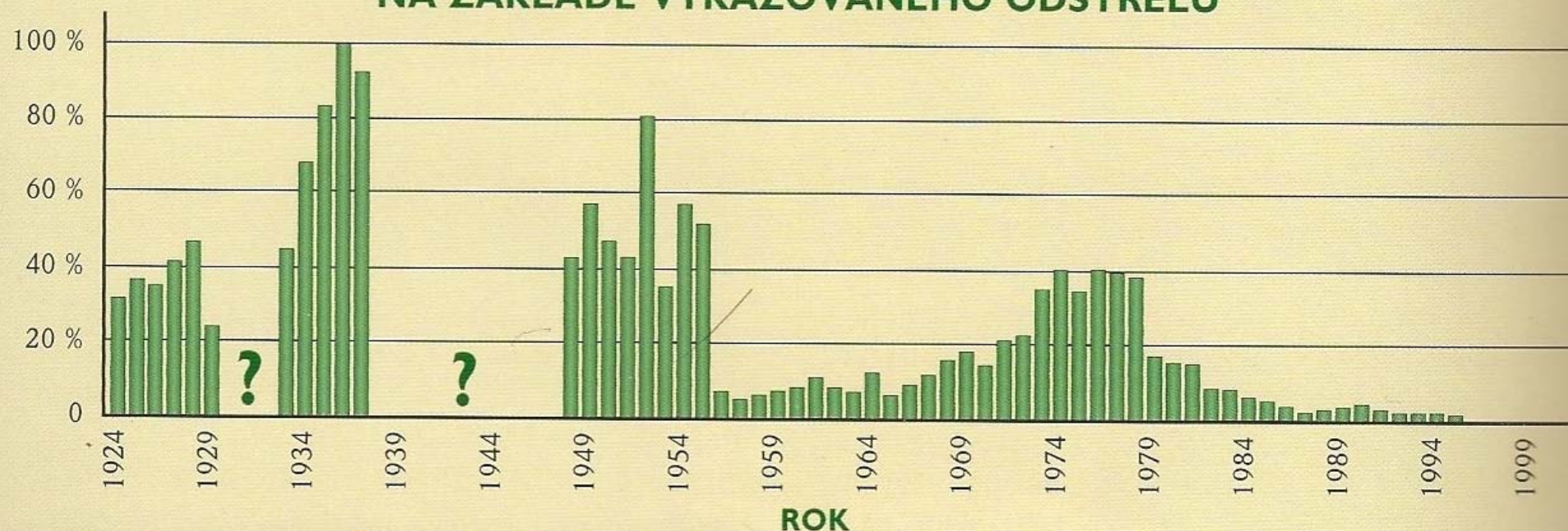
71%

Obr. 1. Výskyt králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) v České republice v letech 2005–2006 (● – stálý výskyt, ○ – nepravidelný výskyt).

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE KRÁLÍKA DIVOKÉHO V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

Lynx (Praha), n. s., 39(1): 5–23 (2008).

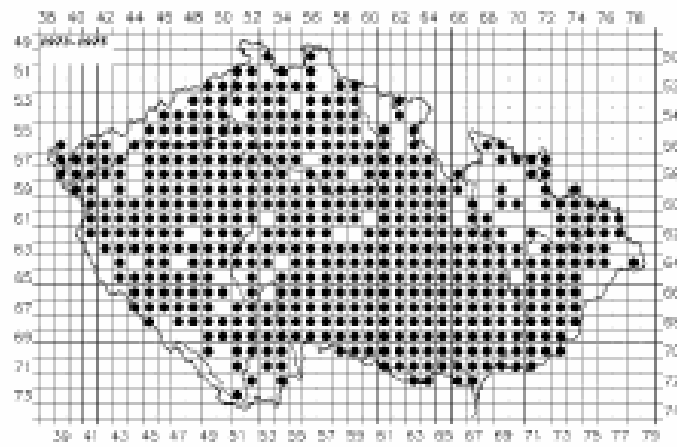
ISSN 0024–7774

Změny v rozšíření králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) na území České republiky (Lagomorpha: Leporidae)

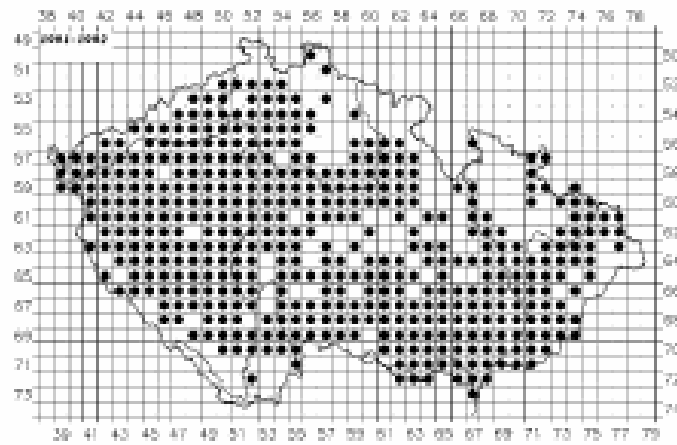
Changes in the distribution of the Wild Rabbit (*Oryctolagus cuniculus*) over the territory of the Czech Republic (Lagomorpha: Leporidae)

Miloš ANDĚRA¹ & Jaroslav ČERVENÝ^{2,3}

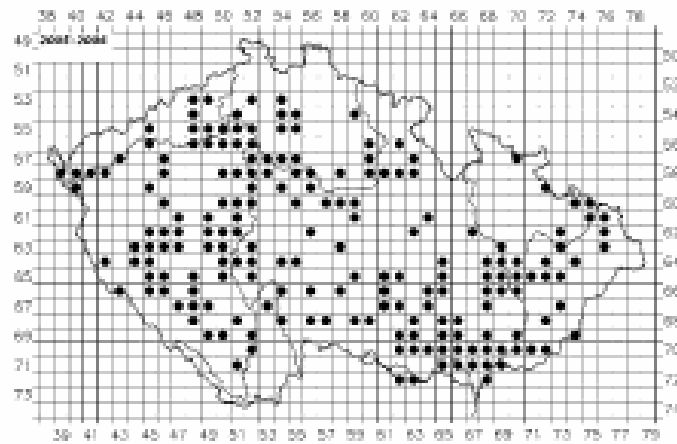
1973-1975

1991-1992

2005-2006

ČR, SR - současný výskyt ve volných vodách

ČS a IUCN Plesník et al., 2004: Červený seznam obratlovců z území ČR, Příroda, Praha, 22; 2008 IUCN Red List of Threatened Species (www.redlist.org)

EX	Extinct	Vyhynulý
EW	Extinct in the wild	Vyhynulý nebo vyhubený ve volné přírodě
RE	Regionally extinct	Regionálně vymizelý
CR	Critically endangered	Kriticky ohrožený
EN	Endangered	Ohrožený
VU	Vulnerable	Zranitelný
NT	Near threatened	Téměř ohrožený
LC	Least concern	Málo dotčený
DD	Data deficient	Nedostatečné údaje
NE	Not evaluated	Nevyhodnocený

Vyhláška č. 395/92, zákon č. 114/92, o ochraně přírody a krajiny

KO	kriticky ohrožený
SO	silně ohrožený
O	ohrožený

MD - mezinárodní úmluvy a dohody

Bern	druh zařazený v přílohách (II, III)	Úmluvy o ochraně evropské fauny a flóry
Bonn	druh zařazený v přílohách (II)	Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů
Cites	druh zařazený v přílohách (I, II)	Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Washington)

ES - legislativa ES

Habitats	druh zařazený v přílohách (II, V)	Směrnice č. 79/409/EC o ochraně přírodních stanovišť volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
----------	-----------------------------------	--

- druh s přirozeným výskytem
- nepůvodní druh člověkem vysazený, příp. chovaný v zajetí, nebo uniklý z chovu
- druh, který se nikdy nevyskytoval

Druh		Species	ČR	SR	ČS	IUCN	vyhl. 395	vyhl. 175	MD	ES
ježek západní	jež tmavý	<i>Erinaceus europaeus</i>	+	+			-	-		
ježek východní	jež bledý	<i>Erinaceus concolor</i>	+	+			-	-		
rejsek obecný	piskor lesný	<i>Sorex araneus</i>	+	+			-	-		
rejsek malý	piskor malý	<i>Sorex minutus</i>	+	+			-	-		
rejsek horský	piskor horský	<i>Sorex alpinus</i>	+	+	VU	-	SO	SO	Bem III	-
rejsec vodní	dulovnica vodná	<i>Neomys fodiens</i>	+	+			-	-		
rejsec černý	dulovnica menšia	<i>Neomys anomalus</i>	+	+			-	-		
bělozubka šedá	bielozubka bielobruchá	<i>Crociodura suaveolens</i>	+	+			-	-		
bělozubka bělobřichá	bielozubka krpátá	<i>Crociodura leucodon</i>	+	+			O	O		
bělozubka tmavá	bielozubka tmavá	<i>Crociodura russula</i>	-	-						
krtek obecný	krt podzemný	<i>Talpa europaea</i>	+	+			-	-		
vrápenec malý	podkovár krpátý	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	+	+	EN	VU	KO	KO	Bem II, EUROBATS	Habitats II
vrápenec velký	podkovár štíhlokridly	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	+	+	CR	LR	KO	KO	Bem II, EUROBATS	Habitats II
vrápenec jižní	podkovár južný	<i>Rhinolophus euryale</i>	-	+						
netopýr vousatý	netopier fúzatý	<i>Myotis mystacinus</i>	+	+			-	SO		
netopýr menší		<i>Myotis alcatheae</i>	?	+			-	SO		
netopýr Brandtův	netopier Brandtov	<i>Myotis brandtii</i>	+	+			O	SO		
netopýr velkouchý	netopier veľkouchý	<i>Myotis bechsteinii</i>	+	+	DD	VU	SO	SO	EUROBATS	Habitats IV
netopýr brvitý	netopier brvitý	<i>Myotis emarginatus</i>	+	+	VU	VU	O	KO	Bem II, EUROBATS	Habitats
netopýr řasnatý	netopier riasnatý	<i>Myotis nattereri</i>	+	+			-	SO		
netopýr velký	netopier veľký	<i>Myotis myotis</i>	+	+	VU	NT	SO	KO	Bem II, EUROBATS	Habitats II
netopýr východní (ostr)	netopier ostrouchý	<i>Myotis blythii</i>	+	+	CR		SO	SO	Bem I, EUROBATS	Habitats II
netopýr vodní	netopier vodný	<i>Myotis daubentonii</i>	+	+			-	SO		
netopýr pobřežní	netopier pobrežný	<i>Myotis dasycneme</i>	+	+	CR	VU	SO	KO	Bem II, EUROBATS	Habitats II
netopýr pestrý	netopier pestrý	<i>Vespertilio murinus</i>	+	+	DD	-	O	SO	Bem II, EUROBATS	Habitats IV
netopýr večerní	netopier pozdný	<i>Eptesicus serotinus</i>	+	+			-	SO		
netopýr severní	netopier severský	<i>Eptesicus nilssonii</i>	+	+			-	SO		
netopýr rezavý	netopier hrdzavý	<i>Nyctalus noctula</i>	+	+			-	SO		
netopýr stromový	netopier stromový	<i>Nyctalus leisleri</i>	+	+	DD	NT	SO	SO	Bem II, EUROBATS	Habitats IV
netopýr obrovský	netopier východný	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	?	+			-	SO		
netopýr hvízdavý	netopier hvízdavý	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	+	+			-	SO		
netopýr nejmenší	netopier najmenší	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	+	+	DD		-	SO	Bem II, EUROBATS	Habitats IV
netopýr parkový	netopier parkový	<i>Pipistrellus nathusii</i>	+	+	DD		SO	SO	Bem II, EUROBATS	Habitats IV
netopýr jižní	netopier južný	<i>Pipistrellus kuhlii</i>	-	-	-		-	SO		
netopýr Saviův	netopier horský	<i>Hypsugo savii</i>	+	+	DD		-	SO	Bem II, Bonn II, EUROBATS	-
netopýr ušatý	netopier svetlý	<i>Plecotus auritus</i>	+	+			-	SO		
netopýr dlouhouchý	netopier sivý	<i>Plecotus austriacus</i>	+	+			O	SO		
netopýr černý	netopier čierny	<i>Barbastella barbastellus</i>	+	+			SO	KO		
létavec stěhovavý	netopier sťahovavý	<i>Miniopterus schreibersii</i>	-	+						
prase divoké	diviak lesný	<i>Sus scropha</i>	+	+			-	-		
srnec obecný	srnec lesný	<i>Capreolus capreolus</i>	+	+			-	-		
los	los mokradlový	<i>Alces alces</i>	+	+	EN	-	SO	SO	-	-
jelenec běloocasý	pasrnec viržinský	<i>Odocoileus virginianus</i>	+	-						
jelen lesní	jeleň lesný	<i>Cervus elaphus</i>	+	+			-	-		
sika	jeleň sika	<i>Cervus nippon</i>	+	-						
daněk evropský	daniel škvmitý	<i>Cervus dama</i>	+	+						
koza bezoárová	koza bezoárová	<i>Capra aegagrus</i>	-	-						
kamzík horský	kamzík vrchovský	<i>Rupicapra rupicapra</i>	+	+			-	-		
muflon	muflón hõrný	<i>Ovis musimon</i>	+	+						
paouec hrivnatá	ovca hrivnatá	<i>Ammotragus lervia</i>	+	-						
zubr	zubor hrivnatý	<i>Bison bonasus</i>	-	+	RE	EN	-	-	Bem III	-

Druh		Species	ČR	SR	ČS	IUCN	vyhl. 395	vyhl. 175	MD	ES
mýval severní	medvedík čistotný	<i>Procyon lotor</i>	+	+						
kolčava	lasica myšožravá	<i>Mustela nivalis</i>	+	+			-	-		
hranostaj	hranostaj čiernochovstý	<i>Mustela erminea</i>	+	+			-	-		
norek evropský	norok európsky	<i>Mustela lutreola</i>	-	-	RE	-	-	-	Bern II	Habitats II
norek americký	norok americký	<i>Mustela vison</i>	+	?						
tchoř tmavý	tchoř tmavý	<i>Mustela putorius</i>	+	+	DD	-	-	-	-	-
tchoř stepní	tchoř stepný	<i>Mustela eversmannii</i>	+	+	EN	-	O	KO	Bern II	-
kuna lesní	kuna lesná	<i>Martes martes</i>	+	+			-	-		
kuna skalní	kuna skalná	<i>Martes foina</i>	+	+			-	-		
jezevec lesní	jazvec lesný	<i>Meles meles</i>	+	+			-	-		
vydra říční	vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	+	+	VU	VU	SO	SO	Bern II, Cites I	Habitats II
medvěd hnědý	medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>	+	+	CR	-	KO	KO	Bern II, Cites II	Habitats II
vlk obecný	vlk dravý	<i>Canis lupus</i>	+	+	CR	-	KO	KO	Bern II, Cites II	Habitats
šakal obecný	šakal obyčajný	<i>Canis aureus</i>	-	+						
psík mývalovitý	psík medvedíkovitý	<i>Nyctereutes procyonoides</i>	+	+						
liška obecná	liška hrdzavá	<i>Vulpes vulpes</i>	+	+			-	-		
kočka divoká	mačka lesná	<i>Felis silvestris</i>	?	+	DD	-	KO	KO	Bern II, Cites II	Habitats IV
rys ostrovid	rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>	+	+	EN	NT	SO	SO	-	-
plšík lískový	plch lieskový	<i>Muscardinus avellanarius</i>	+	+			-	SO		
plch velký	plch sivý	<i>Glis glis</i>	+	+	DD	NT	O	O	Bern III	-
plch lesní	plch lesný	<i>Dryomys nitedula</i>	+	+			O	SO		
plch zahradní	plch záhradný	<i>Eliomys quercinus</i>	+	+	EN	VU	KO	KO	Bern III	-
veverka obecná	veverka stromová	<i>Sciurus vulgaris</i>	+	+	NE	NT	O	O	Bern III	-
sysel obecný	sysel' pasienkový	<i>Spermophilus citellus</i>	+	+	CR	VU	KO	KO	Bern II	-
svíšť horský	svíšť vrchovský	<i>Marmota marmota</i>	-	+						
nutrie říční	nutria riečna	<i>Myocastor coypus</i>	+	+						
bobr evropský	bobor vodný	<i>Castor fiber</i>	+	+	VU	NT	KO	SO	Bern III	Habitats II
bobr kanadský	bobor kanadský	<i>Castor canadensis</i>	-	-						
křeček polní	škřeček pol'ný	<i>Cricetus cricetus</i>	+	+			O	SO		
normík rudý	hrdziak lesný	<i>Myodes glareolus</i>	+	+			-	-		
hryzec vodní	hryzec vodný	<i>Arvicola terrestris</i>	+	+			-	-		
ondatra pižmová	ondatra pižmová	<i>Ondatra zibethicus</i>	+	+			-	-		
hraboš polní	hraboš pol'ný	<i>Microtus arvalis</i>	+	+			-	-		
hraboš mokřadní	hraboš močiarny	<i>Microtus agrestis</i>	+	+			-	-		
hraboš hospodárny	hraboš severský	<i>Microtus oeconomus</i>	-	+						
hrabošík podzemní	hraboš podzemný	<i>Microtus subterraneus</i>	+	+			-	-		
hrabošík tatranský	hraboš tatranský	<i>Microtus tatricus</i>	-	+						
hraboš sněžný	hraboš snežný	<i>Chionomys nivalis</i>	-	+						
myšice lesní	ryšavka lesná	<i>Apodemus flavicollis</i>	+	+			-	-		
myšice křovinná	ryšavka křovinná	<i>Apodemus sylvaticus</i>	+	+			-	-		
myšice temnopásá	ryšavka tmavopása	<i>Apodemus agrarius</i>	+	+			-	-		
myšice malooká	ryšavka myšovitá	<i>Apodemus uralensis (microps)</i>	+	+			-	-		
myška drobná	myš drobná	<i>Micromys minutus</i>	+	+			-	-		
myš domácí	myš domová	<i>Mus musculus</i>	+	+			-	-		
myš západoevropská	myš západoeurópska	<i>Mus domesticus</i>	+	-			-	-		
myš panonská	myš panónska	<i>Mus spicilegus</i>	-	+						
krysa obecná	potkan tmavý	<i>Rattus rattus</i>	+	?			-	-		
potkan	potkan hnedý	<i>Rattus norvegicus</i>	+	+			-	-		
myšivka horská	myšovka horská	<i>Sicista betulina</i>	+	+	VU	NT	SO	SO	-	Habitats
myšivka stepní	myšovka stepná	<i>Sicista subtilis</i>	-	+						
zajíc polní	zajac pol'ný	<i>Lepus europaeus</i>	+	+	NT	-	-	-	Bern III	-
králík divoký	králík divý	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	+	+			-	-		